Edelweiss
Koningin der Alpenbloemen

Het beschermde alpenbloempje edelweiss in al zijn pracht en nederigheid, zijn mythe en symboliek, gekoesterd en bewonderd.

De verzameling toont alle aspecten die verband houden met de edelweiss: haar beschrijven, waar ze overall kan gevonden worden en een accent op het feit dat ze beschermd is. Ik illustreer ook waar de fascinatie vandaan komt en wie zich allemaal een edelweiss noemt of graag ze zich ermee vereenzelvigen.

Uitwerking: Het plan is zo opgebouwd dat de aantrekkelijke luxetelegram centraal kon benut worden. Titeltjes zijn kort en bondig gehouden en vatten het uitgewerkte deel kernachtig samen. Er zijn verschillende lettertypen gebruikt voor verhaal (Calibri 11), technische beschrijving van de stuk (*Calibri 10 italic*) en uitleg bij het gekozen stuk (Comic 10 groen)

Kennis en onderzoek: Bij selectie van het materiaal wordt de nadruk gelegd op een zo groot mogelijke diversiteit en originaliteit. Het gekozen onderwerp vereist diepgaande kennis van de culturele en historische ontwikkeling.

Zeldzaamheid: Vanaf 1880 kwam de fascinatie opgang en streef ik ernaar om dat materiaal te tonen uit die start periode. Al het getoonde materiaal heeft betrekking op het onderwerp dat besproken wordt en alle niet-filatelistische stukken zijn originelen.

"Edelweiss geïllustreerde postkaart" verstuurd op 12.03.1930 van Schanis in Zwitserland naar Halle an der Saar in Duitsland als "Monster zonder Waarde" welke een verminderd tarief genoot.

Titel en Plan 2

1. ... mijn naam 18
   1.1 Beschrijving
   1.2 Haar biotoop
   1.3 Verschillende soorten

2. ... overal 8
   2.1 Herkomst
   2.2 De parken
   2.3 De tuincentra

3. ... beschermd 14
   3.1 Bescherming wereldwijd
   3.2 Verenigingen

4. ... voor altijd 21
   4.1 De legende
   4.2 Bewaard
   4.3 Bewonderd
   4.4 Geëerd

5. ... als symbool 17
   5.1 De zaak noemt ...
   5.2 Verbonden met ...

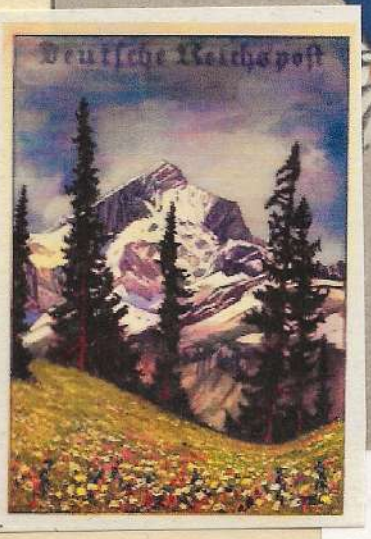

Kopie voorzijde Duitse Rijk Luxetelegram (Lx4; 5/1936)

Literatuur:

- Edelweiss, reine des fleurs - *Rey, Vouillamoz, Baroffio & Roguet*
- Gebirgsjager - German Mountain Infantry - *Rottman & Andrew*
- Internet collectibles reserach

1
… is de naam.

1.1 Beschrijving

De edelweis haar latijnse naam is Leontopodium Alpinum. Ze behoort tot de familie der composieten (Compositae), welke de grootste plantenfamilie is na de familie van de orchideeën.

Binnen zijn familie behoort het geslacht Alsem (Artemisia) tot de geslachtengroep der viltplanten.

Leontopodium Alpinum cass. compostea

Prent uit boek 'Flora von Deutschland' van dr. Ernst Hallier, Uitgever Gera-Untermhaus, Köhler, 1895 - Chromolithografie

Leontopodium Alpinum (Compositae)

Echte edelweiss

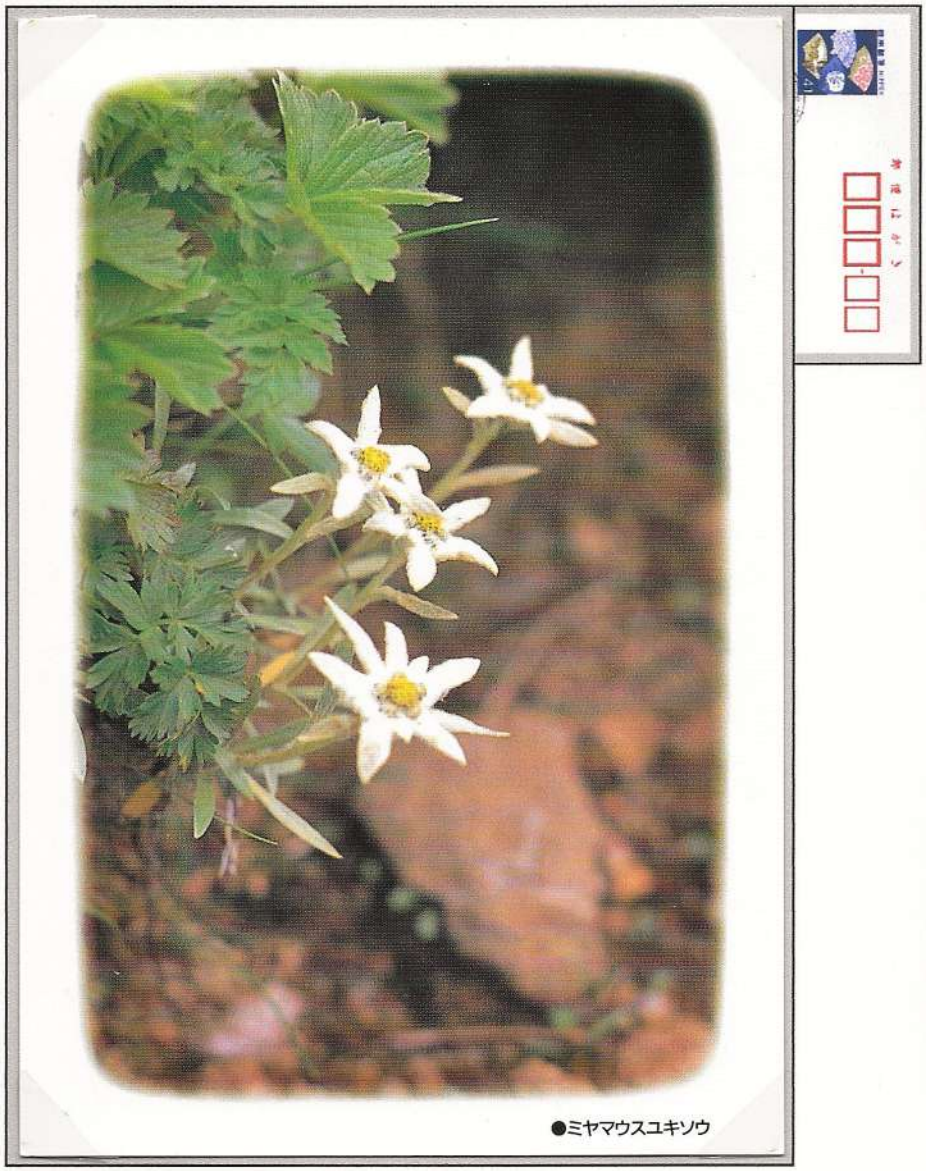

Het Edelweiss heeft bleekgele bloempjes in de vorm van een kroontje met een witviltig stervorming omwindsel en de blaadjes en stengel zijn als het ware volledig uit witvilt gesneden.

Religieus prentje van Gabriel Fontenand (08.06.1917)

Haar karakteristieke haarpels die het bloempje, bladen en stengel omhult, beschermt de plant voor het ruwe klimaat waarin het vertoeft en houdt vocht vast zodat het deze kan aanspreken in droge periodes.

Privaat Stadspost Courier Munchen-1897 Gelukwens postwaardestuk met gekleurde afbeelding

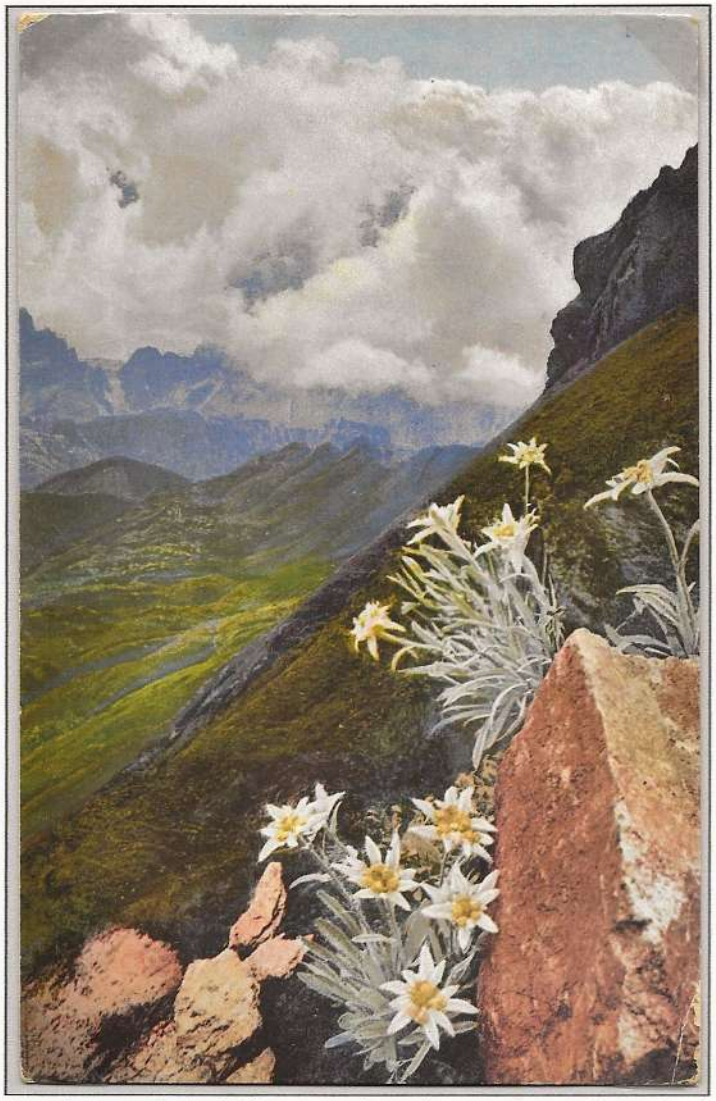

Prentkaart gedrukt in kleur met photochrome process. Kaart werd verstuurd op 29.05.1917 naar Josefov (Bohemen) via Oostenrijkse veldpost K.u.K FELDPOSTAMT 517. Violette Censuur lijnstempel.

In de loop van de zomer ontwikkelt een volwassen plantje 10 tot 20 cm hoge, wollige stengels en van juni tot begin september bloeit de plant, naargelang de weersomstandigheden. Meestal bloeien er een drie tot zeven bloempjes per plant.

Telefoonkaart (Bratislava; Slovakije – 1995) met 75 eenheden.

Het zijn witviltig behaarde planten met bloemhoofdjes in groepen omgeven door een sierlijke ster van witviltige blaadjes.

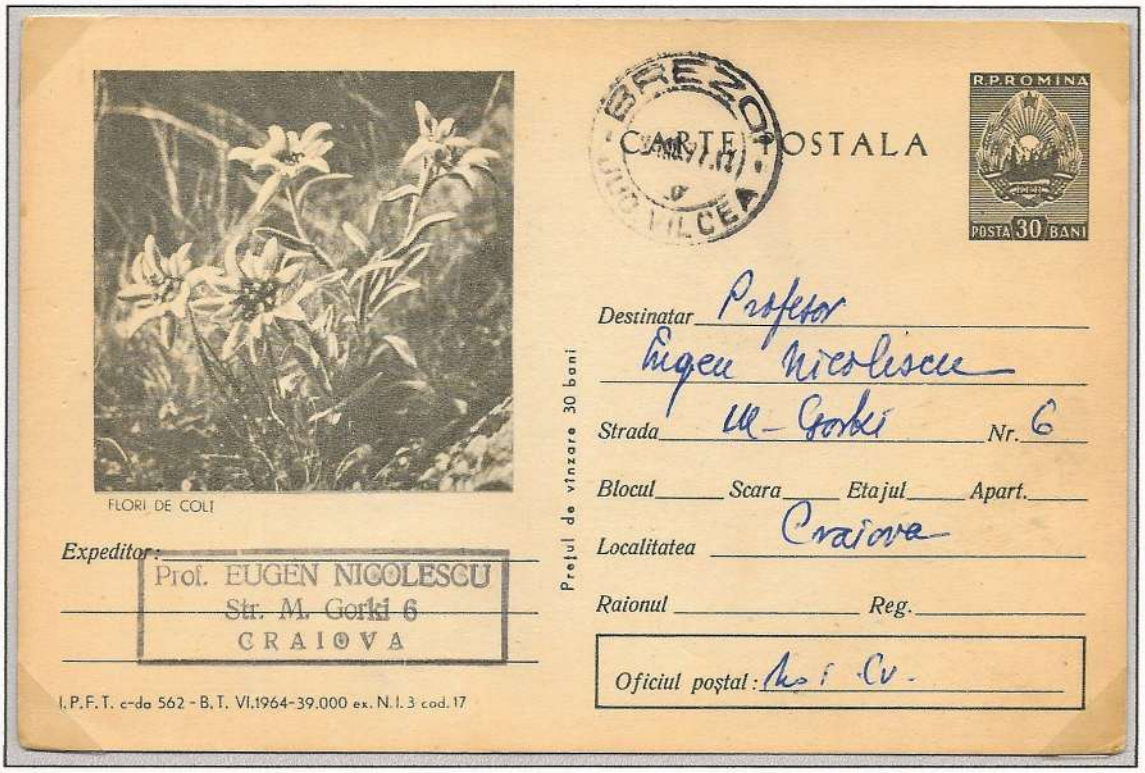

Maquette van uitgegeven edelweiss uit Welzijnspostzegelreeks (Duitsland – 1975)

◄ *Specimen*

De edelweiss zich beschermt tegen ultraviolette stralen dankzij een geraffineerde "parasol". Onder de elektronenmicroscoop kan je fijne haartjes op de bloem zien. Deze witte beschermingsdraadjes, microwimpers genaamd, hebben een diameter van 0,18 µm en die de schadelijke ultravioletstralen filteren. Dit fijne dons absorbeert de uv-stralen bijna volledig en laat alleen het noodzakelijke licht door.

▲ *niet verwelkt*

▲ *verwelkt*

◀ *Variëteit in de reeks 'Zittende Helvetia' wordt gecatalogeerd als "verwelkte edelweiss"*

Eén van de belangrijkste eigenschappen en onderwerp naar veel onderzoek is de uitzonderlijke eigenschap det het bloempje en stengel heel goed te bewaren zijn. Het is ongewoon dat zelfs na de pluk de edelweiss instaat is mooi te blijven en niet te verwelken. Dit zou deels kunnen verklaard worden door de antibatcteriële eigenschappen die het onmogelijk maken om te kunnen verwelken. Recentelijk werd een nieuwe verbinding geïsoleerd; leontopodinezuur, een antioxidant die het DNA zou beschermen tegen oxidatie of dus het verwelken.

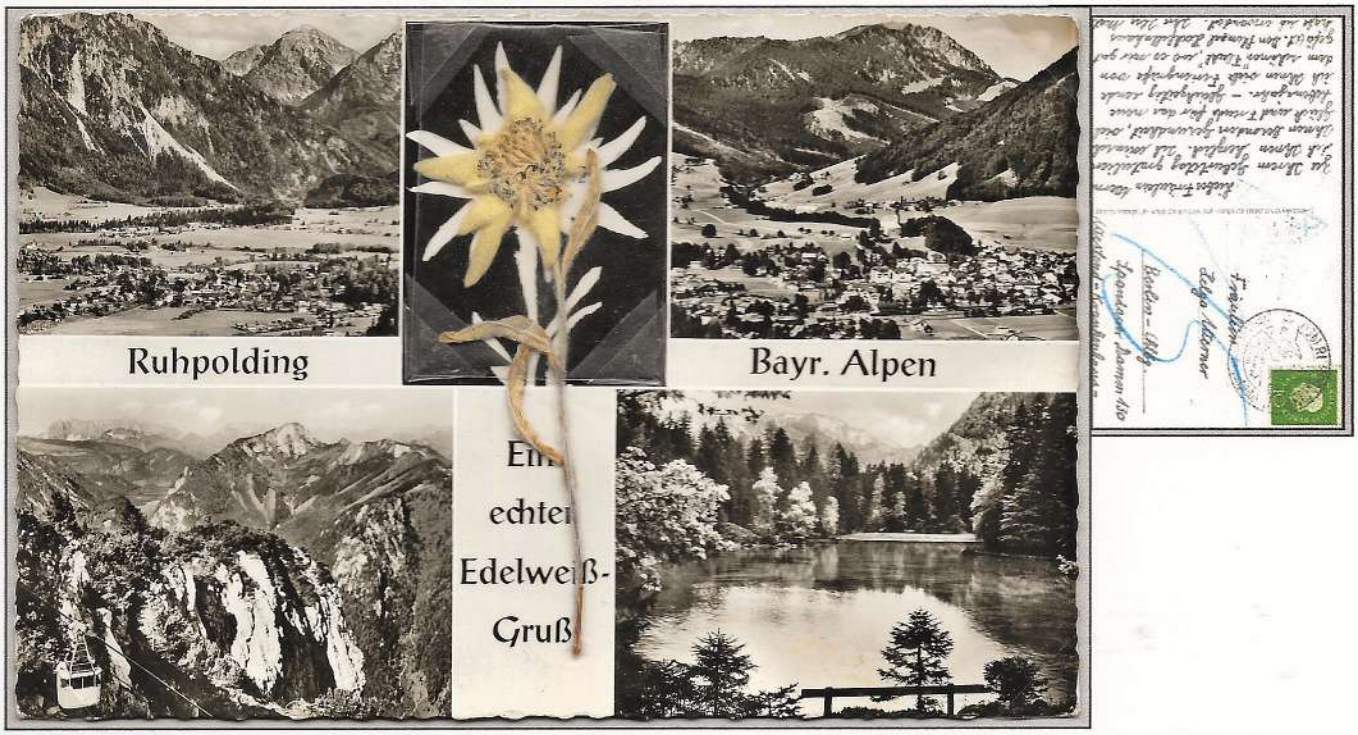

Postkaart met opgekleefde echte edelweiss (en na al die jaren nog niet verwelkt!) verstuurd naar Berlijn op 07.06.1980. Vanwege de opgekleefde edelweiss moet verstuurd dubbele port betaald worden, zijnde 10 + 10 pfenning. Door het ontbreken van de dubbele port, werd een strafport [rode box stempel "Nachgebühr" -9.6.1980] aangerekend van 15 pfenning, zijnde (de ontbrekende) 10 pfenning + 5 pfenning boete. In Duitsland werd toen het strafport altijd op adreszijde in grote blauwe cijfers (zie getal 15) aangegeven.

Leonardo Da Vinci

Leonardo Da Vinci beschreef en klasseerde in gekende nota-boeken, als eerste (in de tweede helft van de jaren 1500) alpenbloemen volgens hun karakteristieken en individueel voorkomen.

Albrecht von Haller

In 1768 publiceerde Albrecht von Haller in zijn boek "Historia stirpium Helvetiae", waar hij met vele illustraties en met veel detail, de flora van Zwitserland. Het Edelweiss wordt er nog met de naam "Wullblume" (wolbloem)" vernoemd.

Express brief van Lausanne naar Bern (5.12.1944) met 'Pro Juventute' tabs; ambtelijk tarief 20 rappen + port 20 rappen voor Expresszending

De "Pro Juventute" uitgaven hebben sinds 1943 traditioneel postzegeltabs die de plant in 4 landstalen vermelden, zijnde: Duits, Frans, Italiaans en Romaans (variant Latijn). In het geval van de edelweiss dragen ze uitzonderlijk dezelfde benaming.

Chocoladeprentje in verpakking van Peter, Cailler, Kohler & Nestlé (1927- serie 88 nr 8)

Franse naam: 'Etoile des Glaciers'

Noodgeld (Innsbruck, Oostenrijk – 1920) genummerd

Zuckerhütl,
een berg (3.505 meter) in Tirol

De biotoop waar de edelweiss goed gedijt, is het hooggebergte op rotswanden en aan de zijkant van een gletsjer, zuider- en gruishellingen op grote hoogten van 2500m tot 5200m.

Daar waar ze tweederde van het jaar onder de sneeuw bedolven zijn en waar het zelfs in de zomer de luchttemperatuur er onder het nulpunt zakt.

Postkaart gesplitst (Frankrijk – 1946) uitg: Oddoux, Grenoble

edelweiss voor gletsjer de la Pilatte

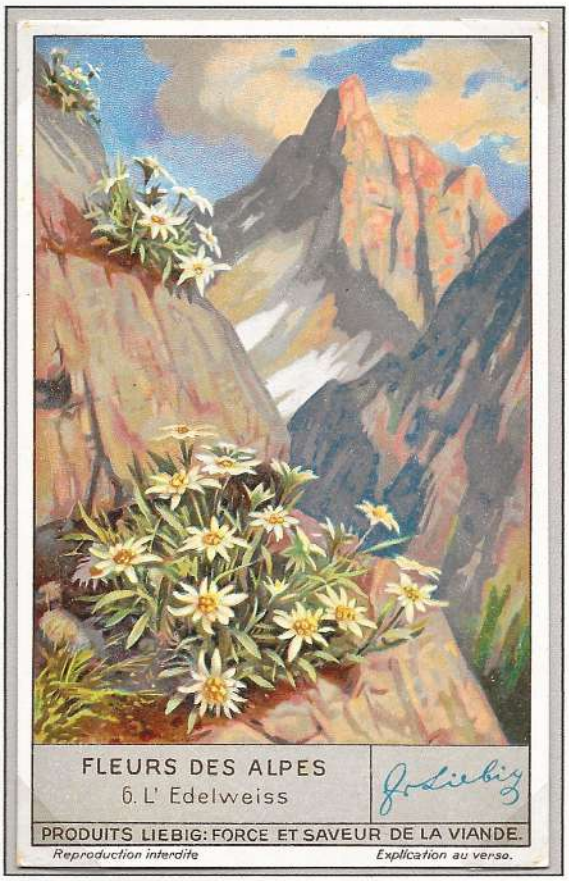

Liebig prent (1936)

Frankeermachine model Komusina T&N type A (Oostenrijk - 1941); Zwarte frankeerstempels als reactie op rode frankeerstempels die worden aanschouwd als advertentiepost; zwart werd meer persoonlijk beschouwd. Dit type werd gebruikt periode 1935-1944. Zwarte firmastempel gemonteerd op een speciaal toestel dat de postzegel centraal doorprikte en terzelfdertijd kleefde.

Het bloempje verlangt een droge, arme, stenige en kalkrijke bodem van steentjes en gruis, die vooral 's winters heel goed gedraineerd moet zijn en bij strenge vorst beschermd moet kunnen worden door sneeuw. In de zomer verdragen ze veel zon, dan wil het zich maximaal aan het licht laven, waardoor ze optimaal wit worden.

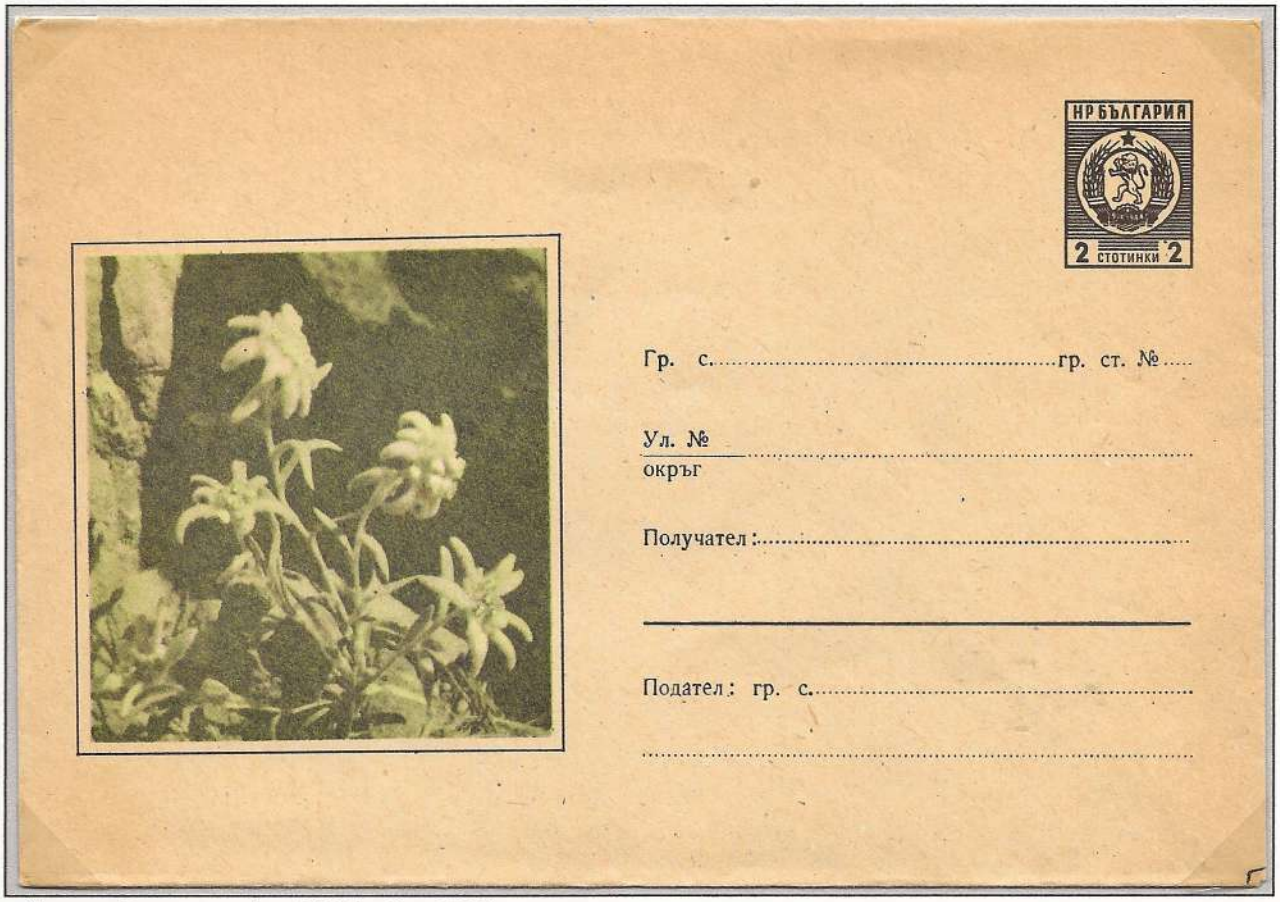

geïllustreerde postwaardestuk (Bulgarije – 1963)

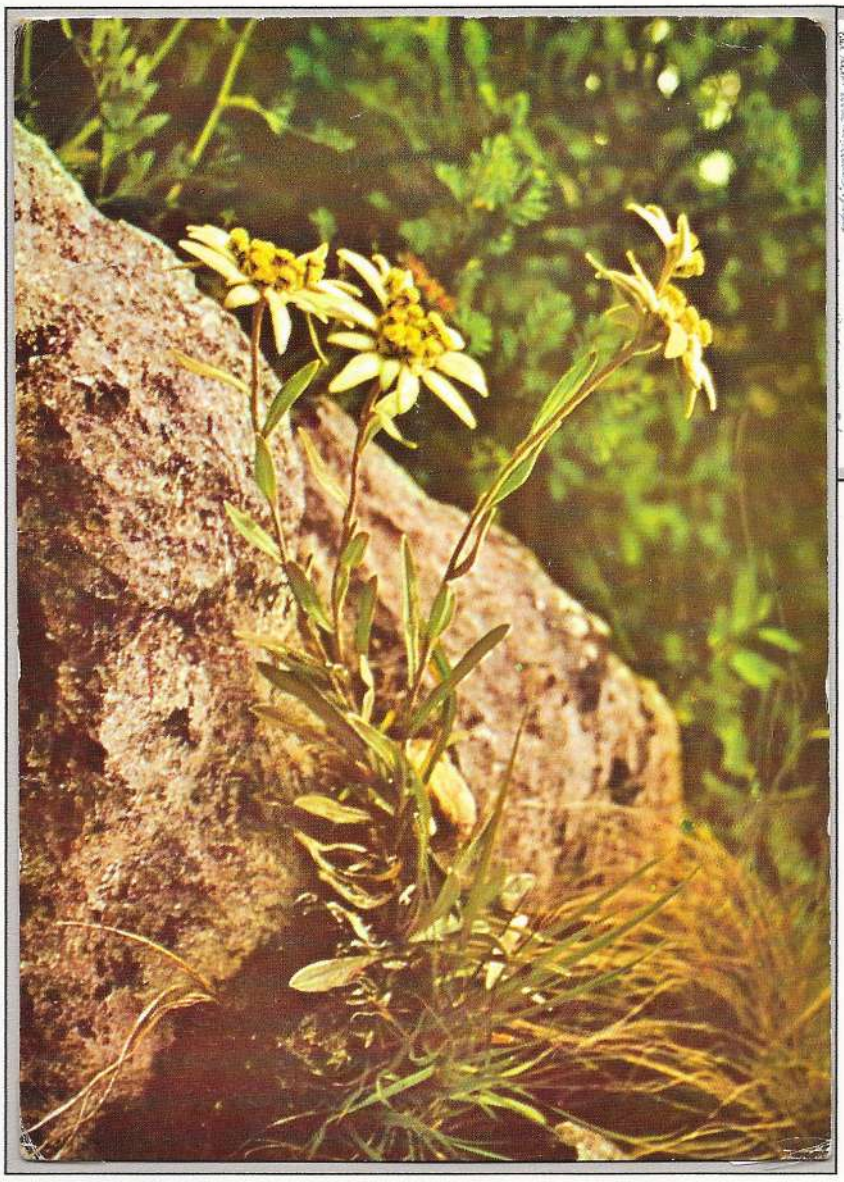

De voortplanting gebeurt d.m.v. zeer fijn zaad, dat het best 'aan het licht' (bloot) kiemt. De wind en regenwater verspreiden het zaad.
De edelweiss is een koukiemer; het zaad voor de kieming heeft een koudeperiode nodig en zal door de opwarming van de zon snel kiemen.

Vignette Betaalzegel 5 gr (Oostenrijk - 1937) Fuschertörl-Pfandlscharte Gletscherweg A.V.S (Alpenverein Südtirol) Zell am See Salzburg

Na een paar weken zijn ze al enkele centimeters groot. Aangezien de Edelweiss een overblijvende plant is, 2 tot 3 jaar, is splitsen of delen ook een veel gebruikte methode bij het cultiveren van het plantje.

Prentbriefkaart; uitgeverij Tellko uit Aarhus, Denemarken – gesplitst – verzonden 1952

coca-cola pin (1992)
Matterhorn (Zermatt)

Model Postalia "D2/D3"; tarief drukwerk (Duitsland – 1965)
reisagentschap

Ook mag de wind er vrij spel hebben, de zon er hevig stralen, de atmosferische druk laag zijn en de luchtvochtigheidswisselingen extreem zijn, dit verzekert een optimale voortplanting en bloei.

Het is daarom dat het hooggebergte zijn uitgesproken biotoop is.

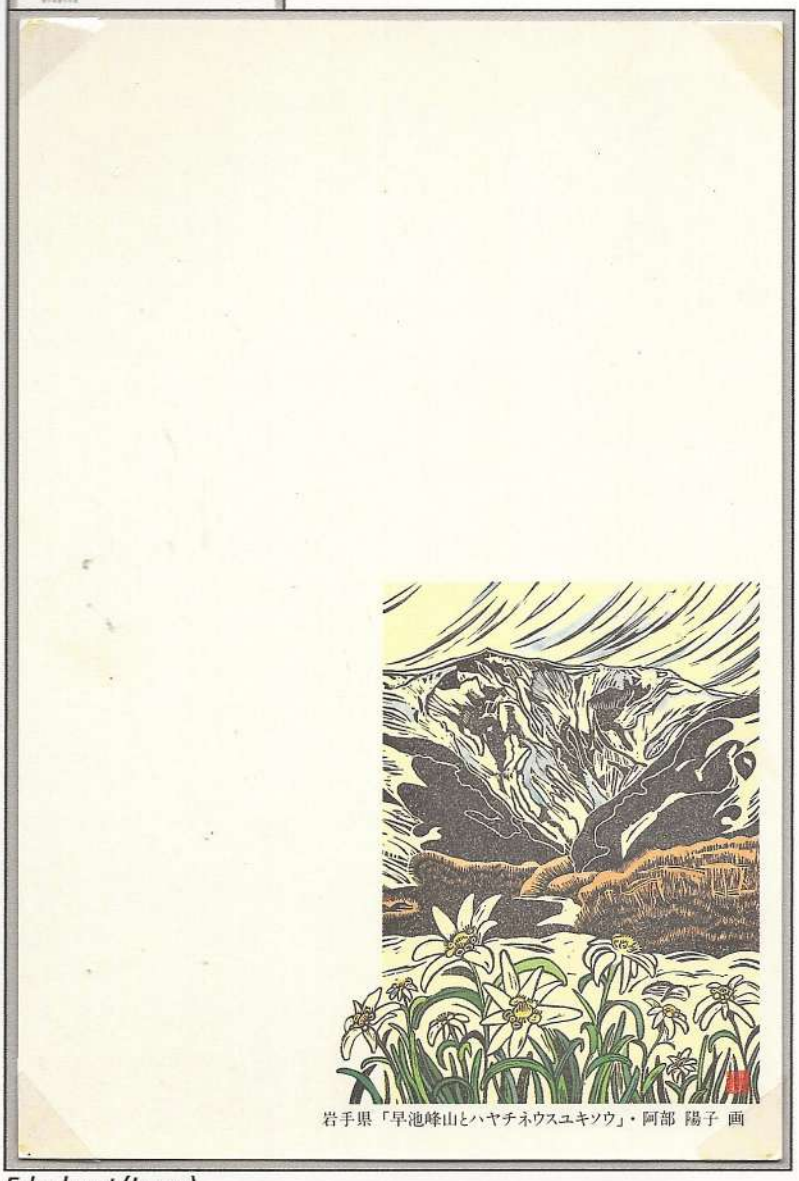

Echo-kaart (Japan)

Verzamelkaart uit reeks Alpenfora, serie 34 - bild 3 bij krant "Berliner Morgenpost"; (Duitsland - 1903)

"Hoe hoger, hoe mooier" de ideale voorwaarden in het geval van de edelweiss, om ze mooi en stralend wit te houden.

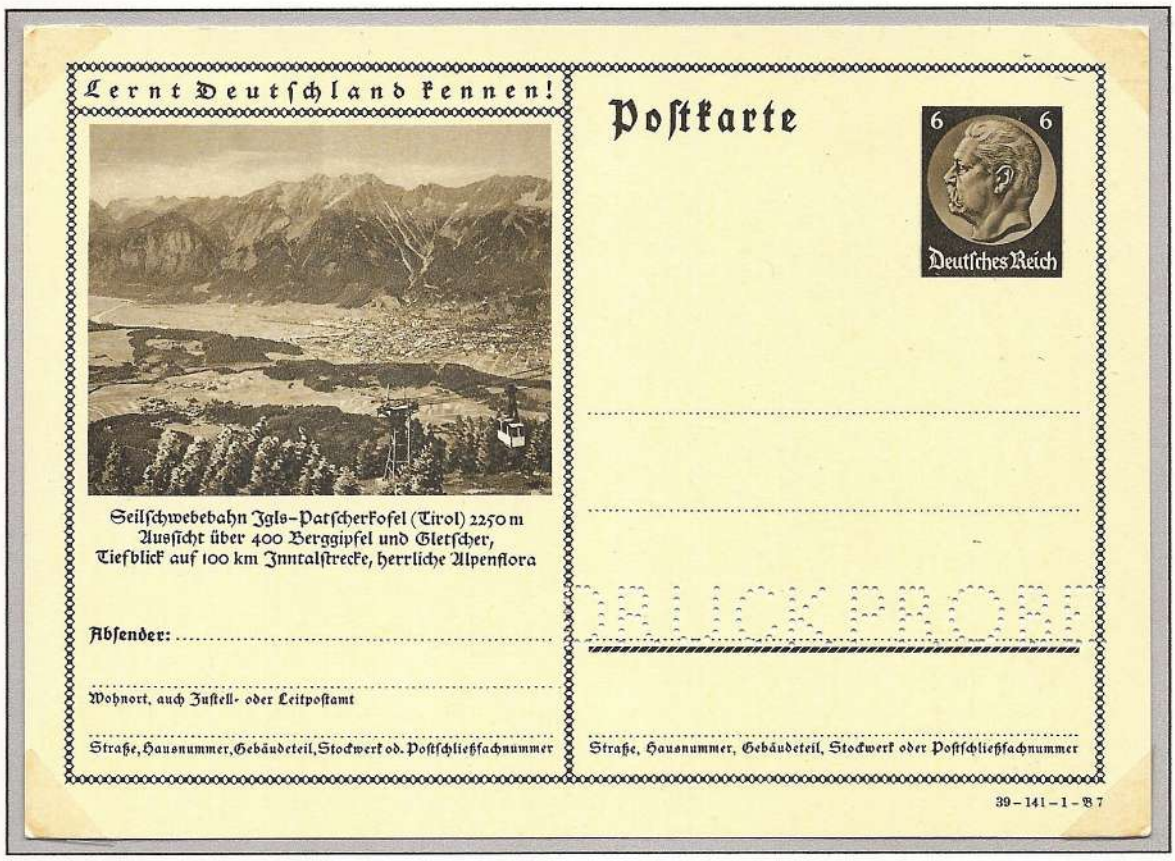

postwaardestuk geperforeerde DRUCKPROBE; Tirol, Duits-Oostenrijks (1939)

Tekst vertaald bevat '...heerlijke alpenflora'

Langs bergweggeltjes op hoge plaatsen zijn gedijen ze goed. In lager gebieden gedijen ze minder en zien ze er grauwer en geler uit dan zijn hoger groeiende soortgenoten.

PAP (Prêt à Posté) enveloppe (Frankrijk – 2006).

illustratie voorgrond links het plantje edelweiss en gentiana op rotsformatie.

Leontopodium Japonicum

Leontopodium Ochroleucum

Leontopodium Microphyllum

Leontopodium Leucogenes

Er zouden ongeveer 15 verschillende soorten edelweissbloempjes bestaan. Oa. de Leontopodium ochroleucum in Mongolië, Leontopodium Alpinum in het grootste gedeelte van Europa, Leontopodium Wilsonii in Balkanregio, Leontopodium Fauriei in Japan, Leontopodium Brachyactis in Tibet, Leontopodium Microphyllum in China, Leontopodium Leucogenes in Nieuw-Zeeland.

Specimen

Leontopodium Fauriei

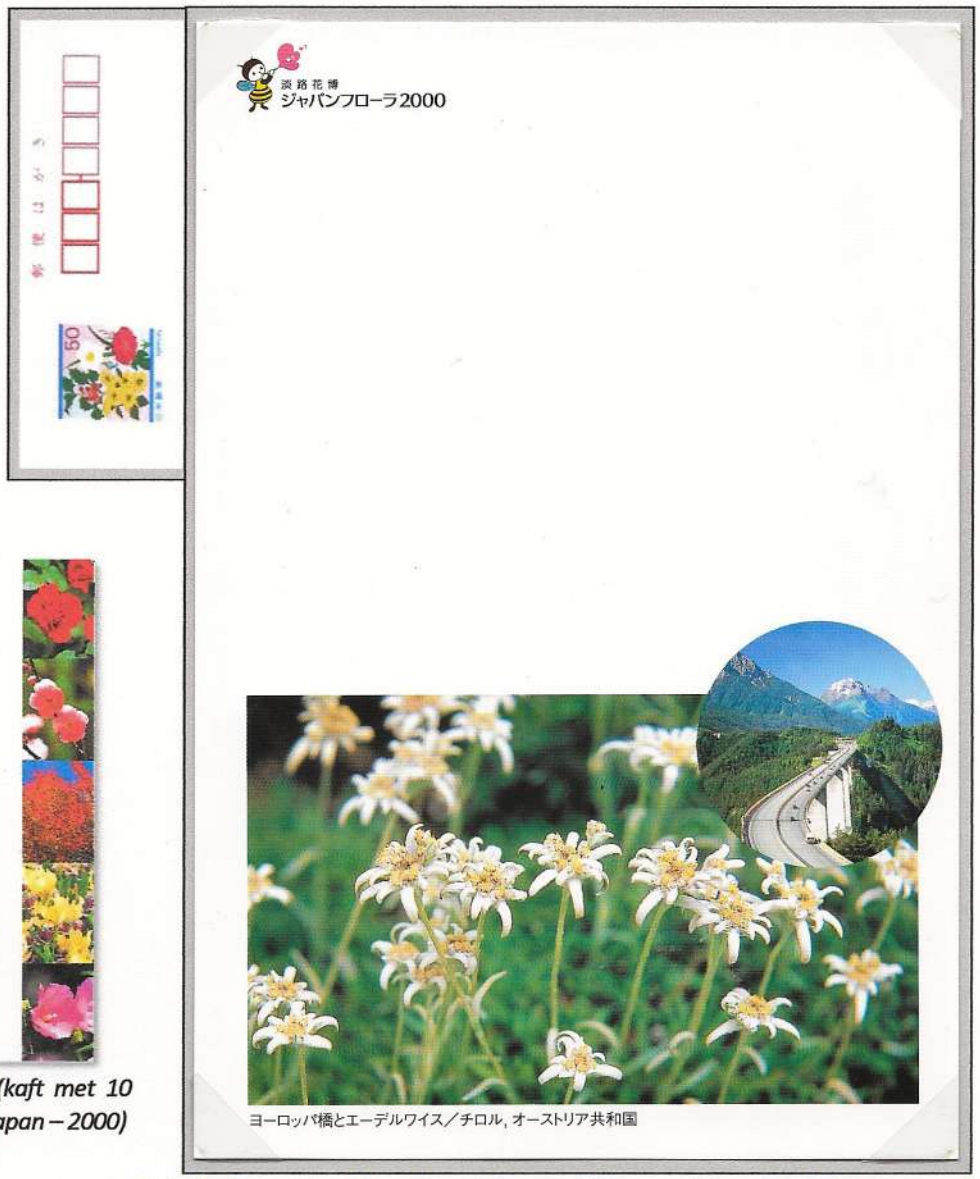

postwaardestuk uit boekje (kaft met 10 losse postwaardestukken – Japan – 2000)

In Japan komt voornamelijk de 'Leontopodium Fauriei' voor, 'Miyama-Usuyuki-Soh' genaamd.

Leontopodium Alpinum

leeuwenpoot

De Latijnse naam 'Leontopodium' is afgeleid van de Griekse term 'leontopódion' wat ongeveer leeuwenpoot betekent. Het wordt dan ook wel in het Frans 'pied-de-lion' genoemd.

Deze naam is afgeleid van de vorm van de witte behaarde stervormige bloembladeren en de bleekgele bloempjes in het midden die de vorm van de kussentjes van een leeuwenpoot hebben. Dat alles kan gezien worden als de pootafdruk van een leeuw.

▲ *landenkaartspelkaart (Frankrijk)*

◄ *informatiekaart Walt Disney productie (1984)*

ontbrekende perforatie
Leontopodium Alpinum

Stella Alpina

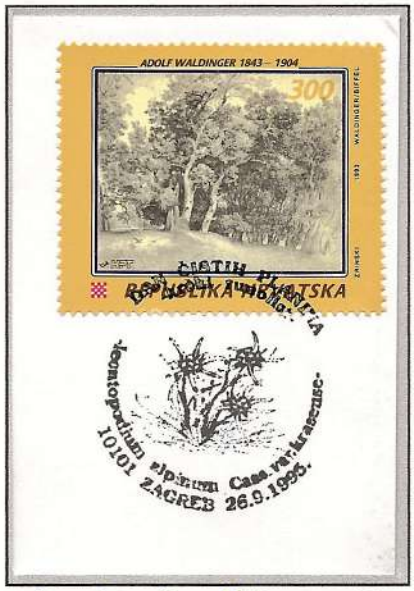

Leontopodium Alpinum cass. var. Krasense

Door zijn aanwezigheid in verschillende landen kreeg het bloempje naast zijn latijnse naam 'Leontopodium Alpinum (Cass.)' evenveel lokale namen.

ПЛАНИКА= Planika

In Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland noemt het edelweiss (soms ook Edelweiß geschreven).

Mooiere namen zijn Etoile-des-alpes of Etoile des neiges (Frankrijk), Stelle alpine (Italië), Stailalva alpina (Roemenië), Planika (Joegoslavië of de nieuwe staten als; Croatië, Servië of Slovenië), Miyama-Usuyuki-Soh (Japan).

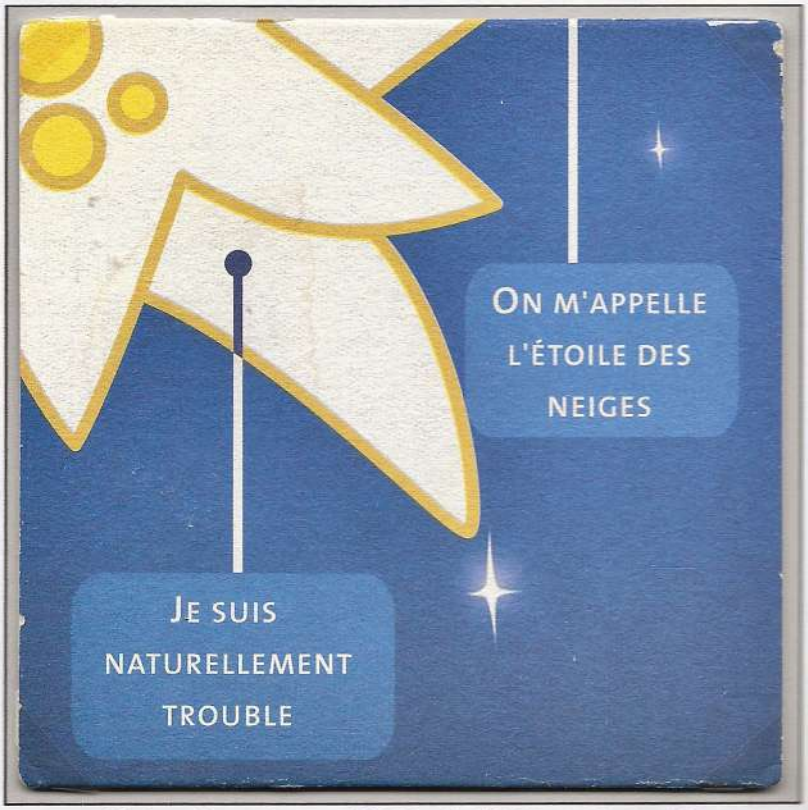

Bierkaartje van brouwerij 'Edelweiss' (Salzburg, Oostenrijk)
etoile des neiges

Lucifermapje hotel pension "Edelweiß"
(Reit im Winkl, Chiemsee, Duitsland)
edelweiß

Prentbriefkaart; uitgever onbekend – niet gesplitst (Chillon - Zwitserland - 1903)

Het alpenbloempje dat we in Europa vinden heeft weinige verschillen. Ze kunnen er wat wolliger of dunnetjes, groter in hoogte of kleiner, witter of geler uit zien toch worden ze bijna overal 'edelweiss' genoemd.

Munt; 10 Zwitserse frank (Zwitserland - 2016)

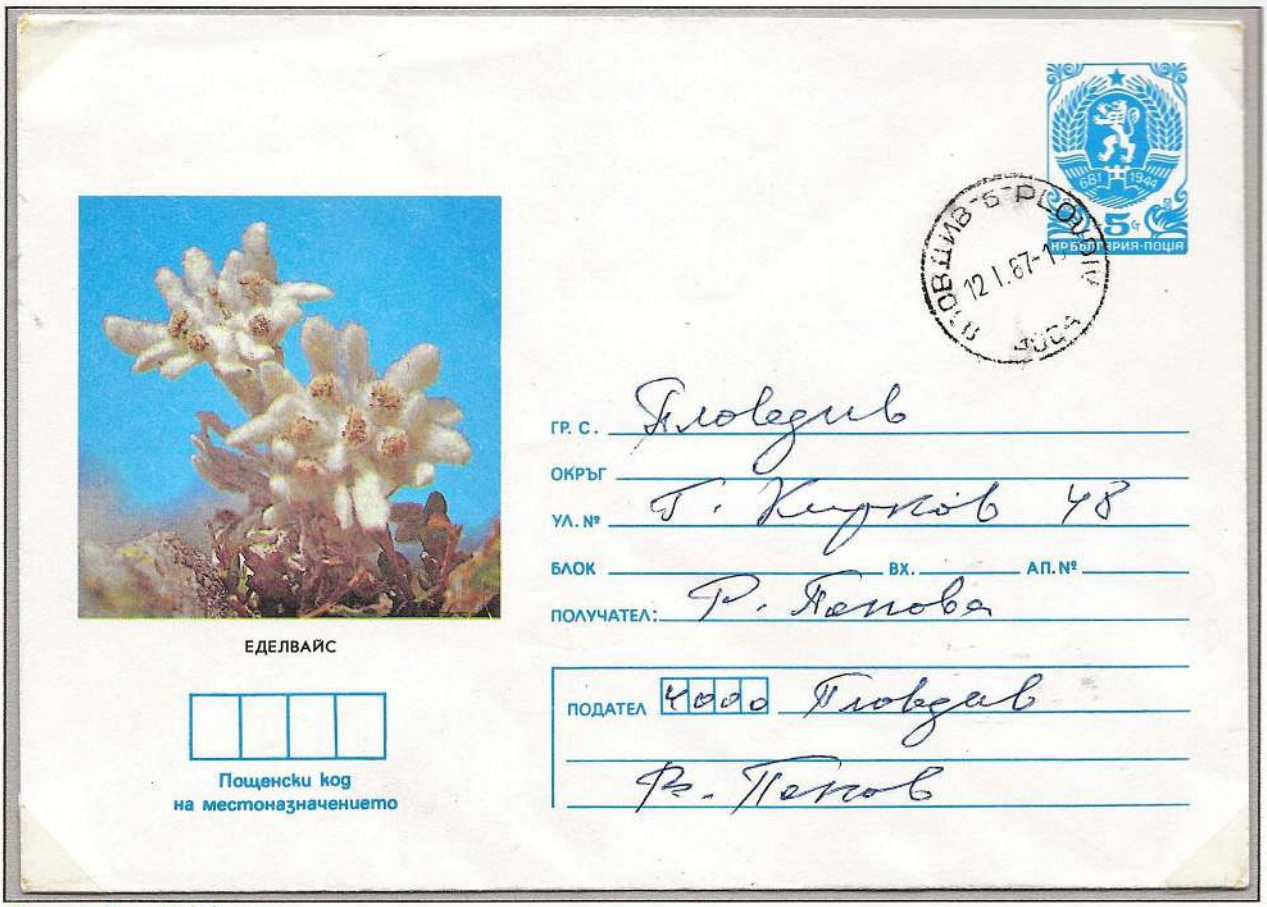

Еделвайс = Edelweiss

De verschillen zijn vast te stellen in de kleur van het blad (fel groen tot wazig grijsgroen) en het bloempje (van wit tot lichtgrijs, of geelachtig).

Postwaardestuk Krantenwikkel met Edelweiss: ontwerp door Eidenbenz. Droogstempel gegraveerd door Paul Burkhard. Uitgifte gestart in 1938 van 5 rappen groen. Formaat 90mm x 330mm. Papierverschillen en variëteit uitgelopen groene kleur in bloem door droogstempel. Ook afstanden bovenrand tot zegelbeeld normaal 77mm.

Krantenwikkel (Zwitserland - 1942): 5 + 5 rappen met afstand bovenrand tot zegel van 89mm. buitenland drukwerk en krantenzending; gecensureerd.

*Krantenwikkel **Lichtgeel papier** (Zwitserland – 7.08.1941) 5 rappen; binnenland drukwerk.*

*Krantenwikkel (Zwitserland – 4.01.1946) met **variëteit uitgelopen groene kleur** in bloem: 5 + 5 rappen buitenland drukwerk*

*Krantenwikkel **Lichtbruin papier** (Zwitserland – 28.04.1947) 5 + 10 +10 rappen; buitenland drukwerk naar België.*

De verschillen in de soorten zouden vooral te wijten zijn aan de evolutie gepaard gaand met de klimaat- en hoogteverschillen waar ze zich voortplanten.

Uitgifte in 1948 van 5 rappen bruin.
Formaat 83mm x 330mm.

Afstand bovenrand tot zegelbeeld is 80mm.
Drukkleur variëteit: donkerbruin.
Variëteit uitgelopen kleur in bloem door droogstempel.

*Krantenwikkel (Zwitserland – 20.03.1953) 5 rappen bruin; binnenland drukwerk en krantenzending. Kleurvariëteit: zegelbeeld **donkerbruin***

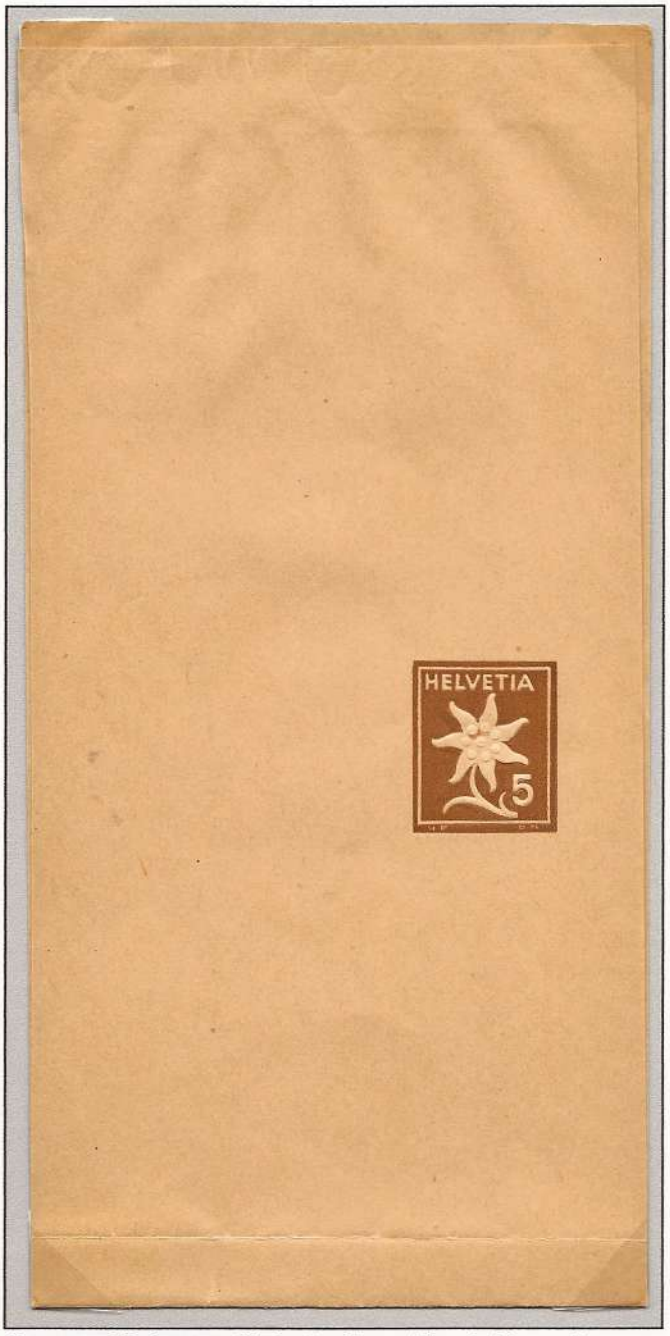

*Krantenwikkel met variëteit **uitgelopen kleur** in bloem: 5 rappen; binnenland drukwerk en krantenzending.*

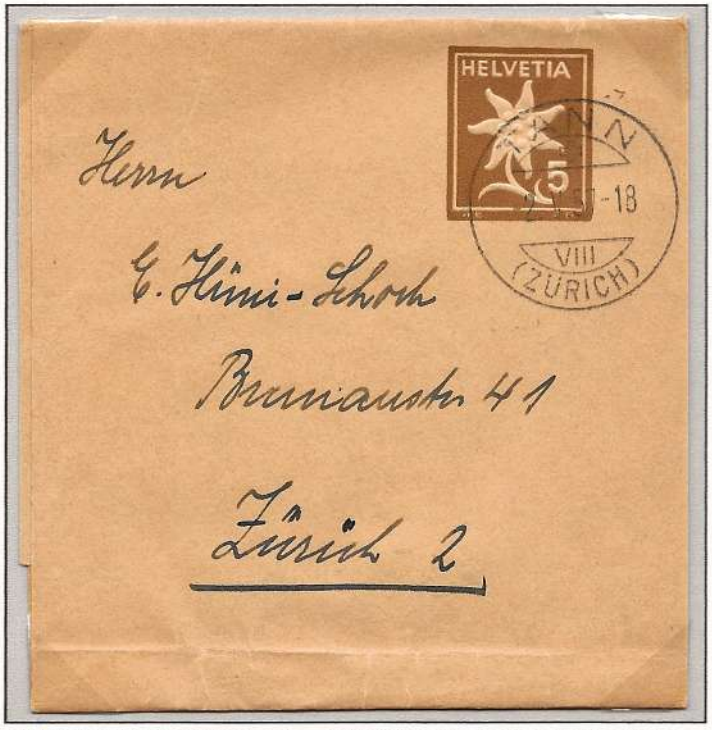

Krantenwikkel (Zwitserland – 2.05.1957) 5 Rappen bruin; binnenland drukwerk en krantenzending.

Ook de grootte van de plant en de vorm van het bloempje (wollig dik tot strak fijn) kunnen sterk verschillen afhankelijk waar ze voorkomen; van regio tot regio.

Vanaf 1955 uitgifte 5 rappen met tekst opdruk.

Vanaf 1959 uitgifte5 rappen bruin met tekst opdruk (zonder streepje tussen attention en attenzione).
Formaat 89mm x 330mm.

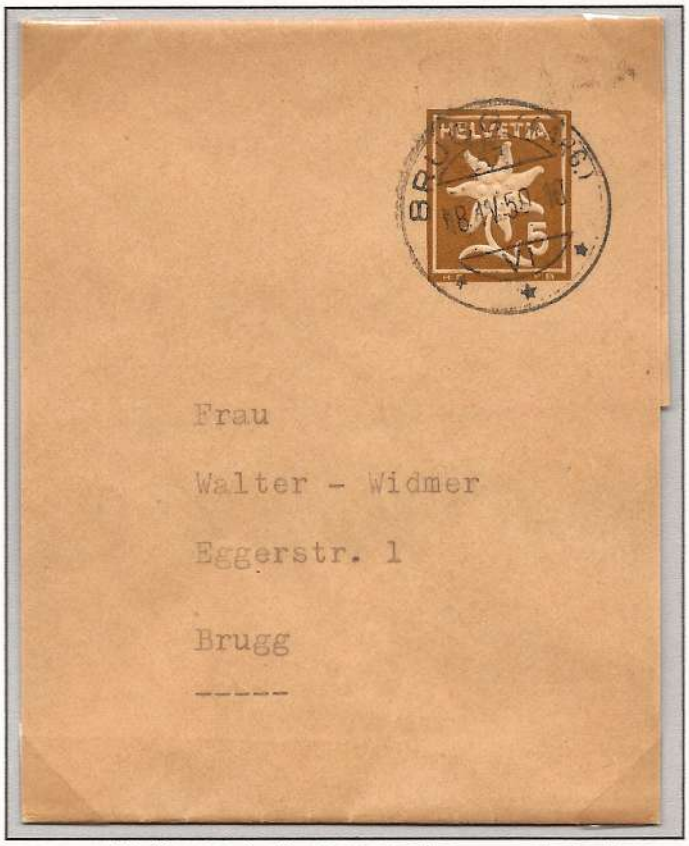

Krantenwikkel (Zwitserland – 18.04.1959) 5 rappen bruin; binnenland drukwerk en krantenzending. Papierkleur: ***donkerbruin***

Krantenwikkel (Zwitserland – 22.10.1960) met variëteit ***uitgelopen kleur*** *in bloem: 5 rappen; binnenland drukwerk en krantenzending. Met streepje tussen 'attention' en 'attenzione' in begeleidende tekst.*

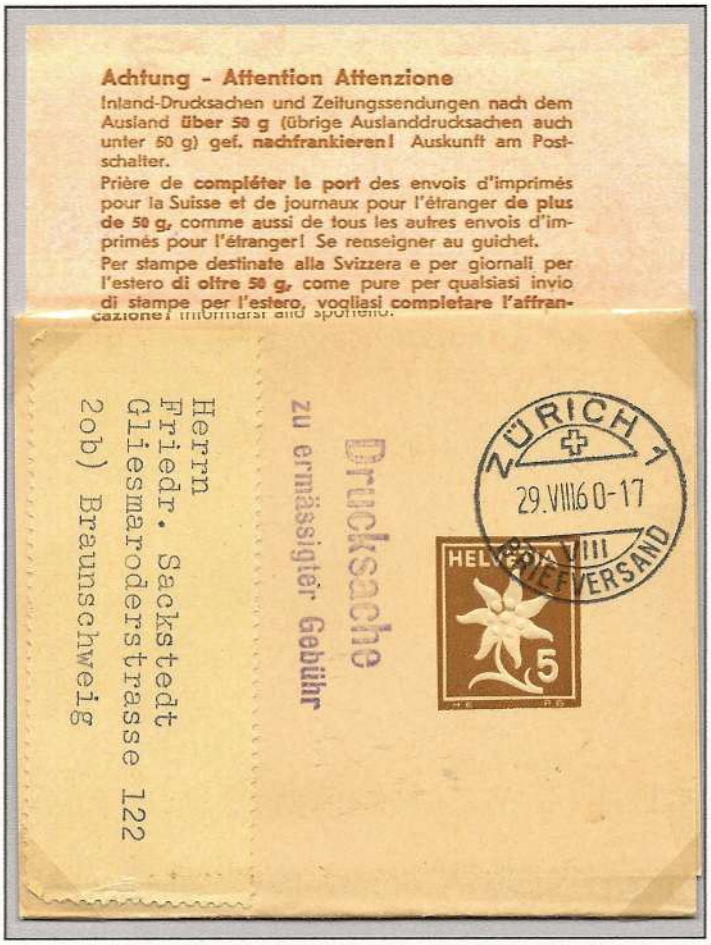

Krantenwikkel (Zwitserland – 22.10.1960) 5 rappen bruin; binnenland drukwerk. ***Ontbrekend streepje*** *tussen Attention en Attenzione.*

2
... overal?

Zilvermunt 500 TENGE met Ag 925 31,1 gr
(Kazakstan – 2007)
Leontopodium fedtschenkoanum

De roots van het bloempje liggen in het hooggebergte van de Himalaya. Van daaruit zou een tak afgesplitst zijn naar China en Japan. In Tibet, Kirgizstan en Kazakstan komen zo talrijk voor dat ze er niet eens zeldzaam zijn, zodat men ze omschrijft als "weiden van Edelweiss".

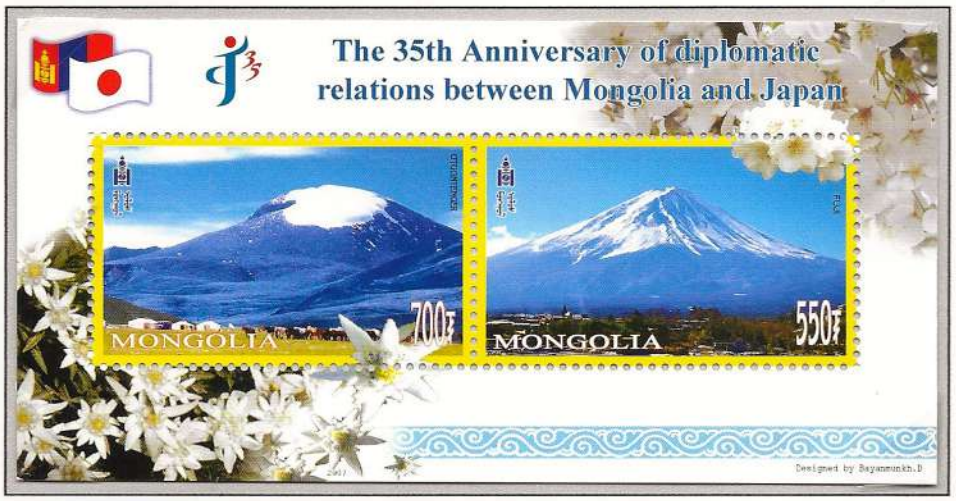

Bier kroonkurk (oekraïne-2005)
Tekst "vind witte edelweiss, veel geluk"

Een andere tak van de edelweiss familie is afgezakt naar alle hoge toppen van de Centraal (Alpen) en Oost Europa (Carpaten).

Achterkant "WZÓR" = proef

Zakopane; toeristisch oord in Tatra gebergte

In Oost Europa vooral in het hooggebergten (Carpaten) die zich uitstrekken van Polen tot Bulgarije heeft het bloempje zich kunnen verspreiden.

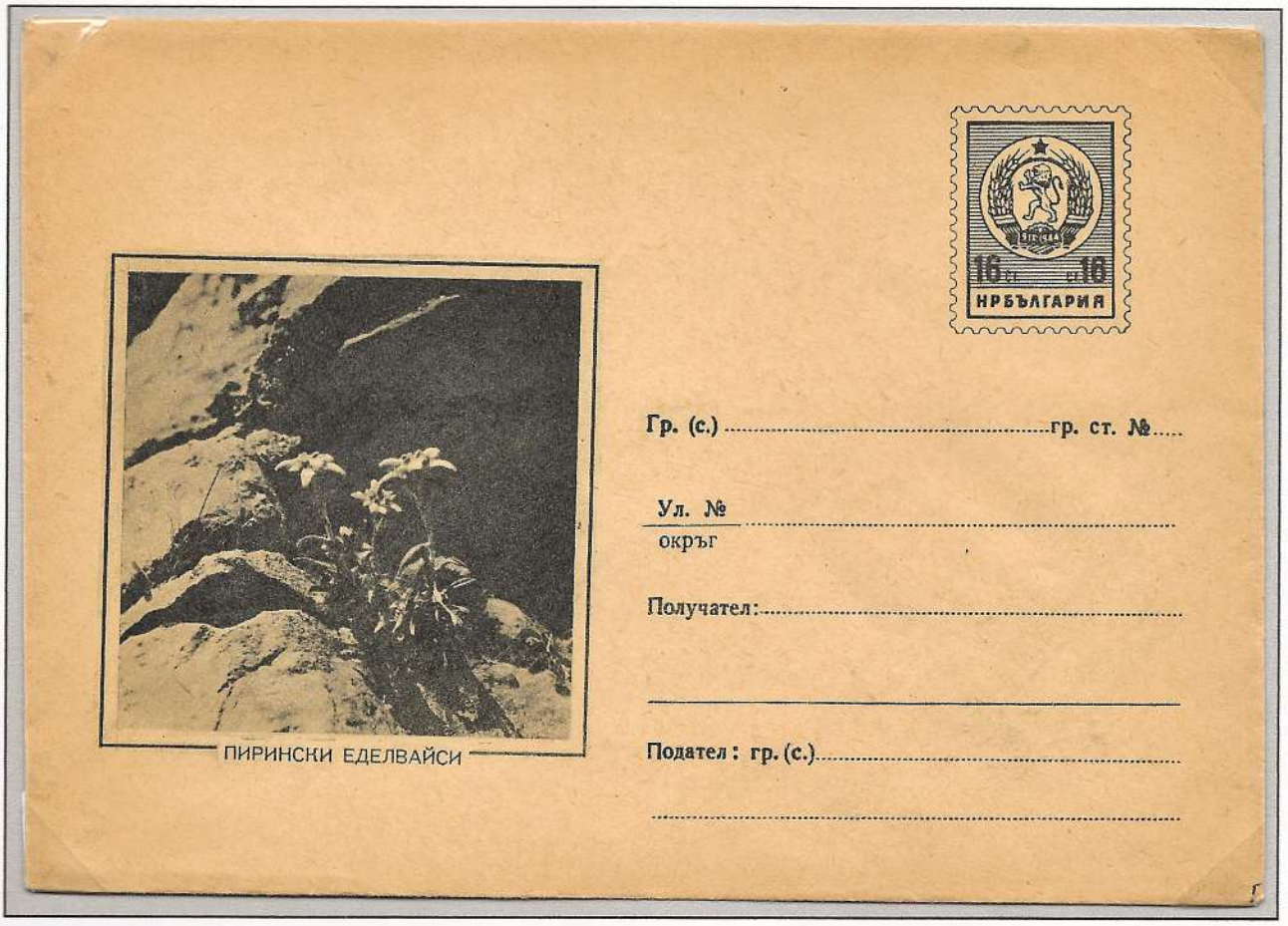

In parken en reservaten worden ze nu beschermd tegen de toeristische plukwoede.

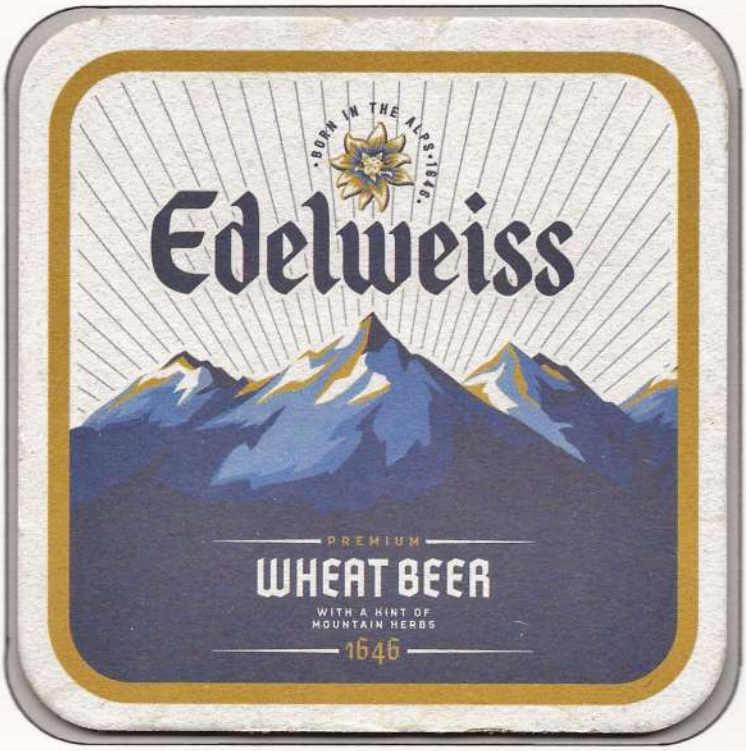

Helvetia niet aangenomen proeven (Zwitserland-1910)

Bierkaartje (Salzburg, Oostenrijk)
Alpen

In het hooggebergte van Centraal Europa (Alpen) dat zich uitstrekt over Oostenrijk, Slovenië, Noord-Italie, Zuid-Duitsland Zwitserland en Frankrijk is de edelweiss goed verspreid.

Het is onduidelijk sinds wanneer de edelweiss daar zich verspreidde en hoe die daar ooit is geraakt.

Geborduurde badge (Frankrijk-1980)
Ski oord in Franse Alpen

chromo lithografische ruilkaarten uitgegeven door de Franse banketbakker Louit-Freres & Cie. als promotieartikelen bij voor Chocolat-Louit. (Frankrijk – 1900-1909)
Tekst verso "edelweiss of leeuwenpoot is een charmant bloempje..."

Gecensureerde postkaart (Slovakije – wwII) tekst postzegel: Kvety Tatier= bloemen van Tatra

Eén van de meest uitgesproken nationale parken die zich situeert in het hooggebergte van Oost-Europa is het Tatransky Narodny Park met uitlopers van Polen tot Roemenië.

Drukproef

Het biedt bescherming aan vele met uitroeiing bedreigde fauna en flora, waaronder de edelweiss.

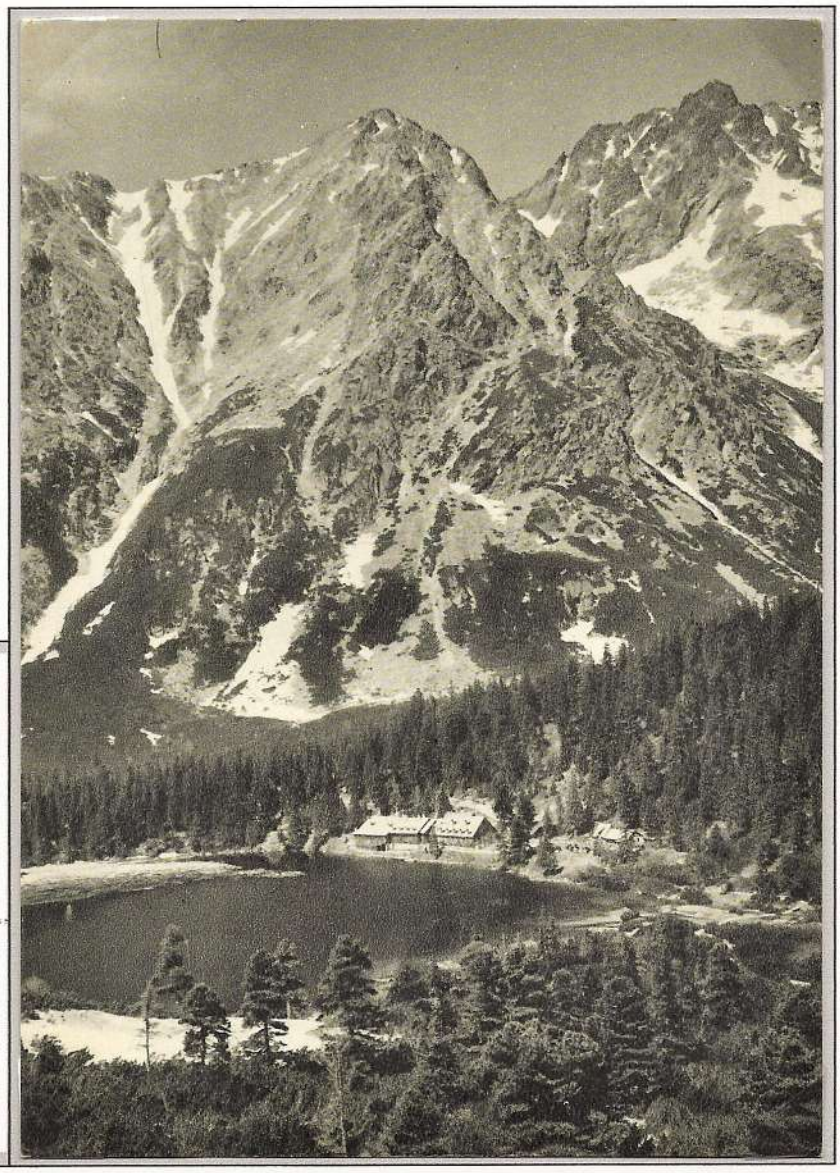

Het Tatransky Narodny Park in Slovakije ►

In dit nationaal park vindt men Oostenrijks hoogste berg de Großglockner (3.798 m) en de grootste gletsjer, de Pasterze.

De Großglockner Hochalpenstraße werd al in 1935 geopend en ligt in het hart van het nationaal park Hohe Tauern, dat met 1.800 vierkante kilometer het grootste nationaal park van Midden-Europa is. De 20 km lange tocht, tot op 2.500 meter hoogte, loopt door meerdere vegetatie- en klimaatzones.

Op de Hochalpenstraße ligt de Edelweißspitze (2.571 m), het hoogste punt, met een prachtig panoramisch zicht op meer dan 30 toppen boven de 3.000 m. De weg naar deze Edelweißspitze noemt ... Edelweißstrasse, dewelke ongeveer 2 km lang is. Boven kan je verpozen in de Edelweißhütte.

Postkaart – Uitgever: Tiroler Kunstverlag Chizzali (Oostenrijk - 1951)

Edelweißspitze met Edelweißhütte

Betaal jeton (Oostenrijk)
Edelweißhütte

Misschien niet de meest zeldzame bloem van de Pyreneeën, maar het is ook niet zo dat je hem overal tegenkomt.

De bekendste regio waar je ze kan vinden is in de parken die zich bevinden tussen Candanchu en de Benasque valley en dan vooral in de afgelegen en ongrijpbare plekken.

Driehoekig vlagje Spaans gebied Candanchu.

Edelweiss in de Pyreneeën

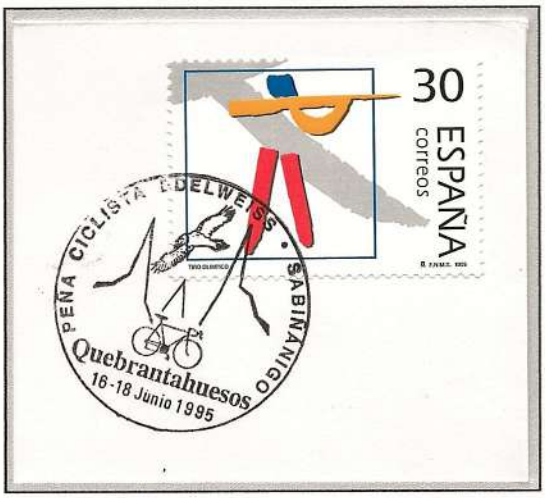

Fietsclub Edelweiss uit regio Candanchu

Edelweiss van de Pyreneeën

De edelweiss heeft in het Spaans de wonderlijke naam 'la flor de las nieves' of vrij vertaald 'de bloem van de sneeuw'

Tijdschriftenwikkel gefrankeerd op bestelling (Zwitserland-1915) - teruggestuurd wegens niet besteld
verzending tijdschrift "Der Schweizer Pflanzen-Freund"
van tuinbouwbedrijf van gelijknamige winkelketen die edelweiss verkoopt.

Veldpostkaart verstuurt portovrij (Oostenrijk -1918) border van edelweiss en Gentiaan

Gelukkig hebben winkelketens en tuinbouwbedrijven de honger naar dit bloempje edelweiss weten te stillen en leveren zij deze edelweiss zodat souvenirjagers en toeristen eindeloos erover kunnen beschikken en eventueel een border van edelweiss in hun tuintje kunnen aanleggen.

informatieve plantenlabel (België-1997)

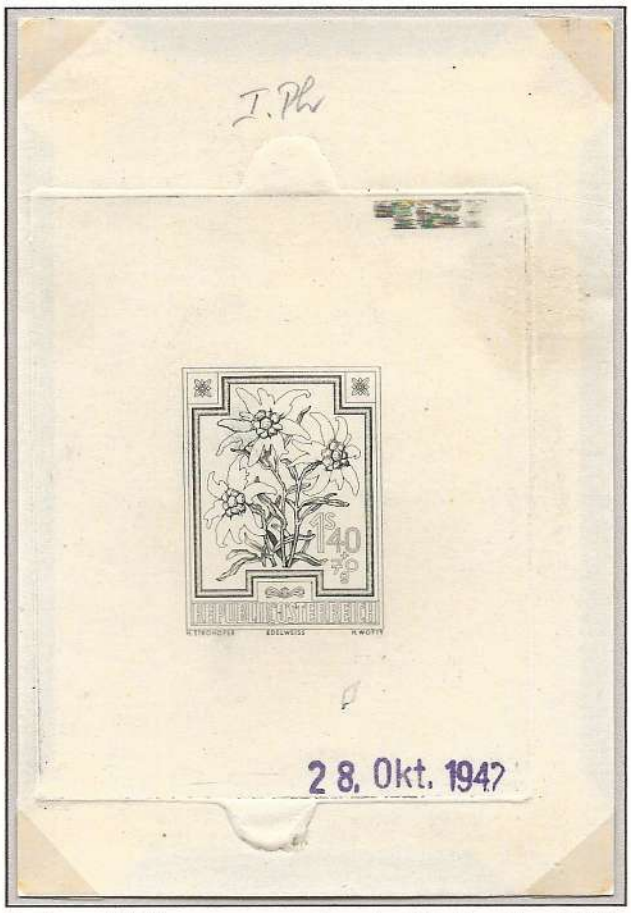

Drukproef 1e fase op gegomd papier (Oostenrijk – 1947)

*Verschoven oranje druk **(cert)***

De winkelketens en tuinbouwbedrijven bieden edelweiss aan in verschillende vormen; als plantje in een potje of in de vorm van zaad.

Postzegelboekje (Zwitserland-1979); foutief gesneden met afbeelding Oostenrijkse postzegel met Edelweiss; Duitstalige publiciteit

*Proefdruk **(cert)***

Dankzij hun aanbiedingen kan je weer in meerdere mate het bloempje aantreffen tijdens bergwandelingen. Maar desondanks blijft het een zeer zeldzame plant.

3
... beschermd

3.1 bescherming wereldwijd — internationaal

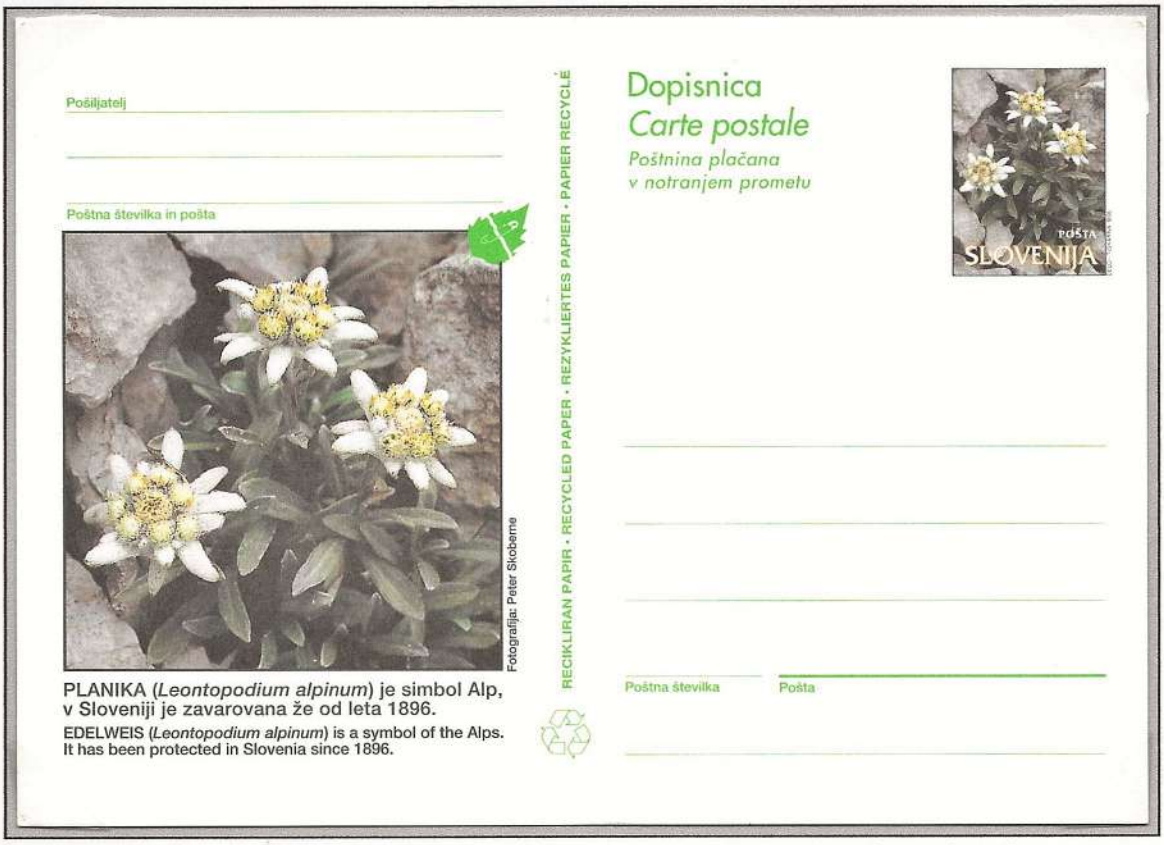

Postwaardestuk voor binnenlands verkeer t.w.v. 11 sit (slovenski tolar) beschermd in Slovenië 1896

Op een internationale conferentie van Alpijnse verenigingen in Obwalden (Zwitserland) in 1878 werd, in samenwerking met de overheden van Oostenrijk, Zwitserland, Italië en Duitsland de edelweiss beschermd bij wet in een groot gedeelte van de Europese Alpen. Andere landen volgden later zoals Slovenië in 1896.

Almanach Nodot 1910; 16p (Frankrijk) knipsel
melding op 13.09.1909 edelweiss beschermd

Almanach Vermot 1953; 220p (Frankrijk) knipsel
Herhaling bescherming edelweiss

handgekleurde stereo beeld kaart serie VI. 'in het veld en het woud' nr. 4703 (Duitsland – 1885)

Edelweiss plukken van jongs af aan

De edelweiss werd al vroeg met uitsterven bedreigd, vooral omdat het bloempje door vele toeristen massaal werd geplukt. Maar ook lokale gebruiken door de plaatselijke bevolking aan het einde van de 19e eeuw t lagen aan de basis.

Het bloempje plukken werd een hype en bedreigde zo het voortbestaan en door alpenverenigingen werd een bewustwording opgestart met het behoud.

Postkaart gefrankeerd op bestelling (Beieren – 1898)

Edelweiss geplukt voor hun liefde te betuigen

Bankbiljet 20 RM (Duitse Rijk – 1939)

Dame met geplukte edelweiss in de hand

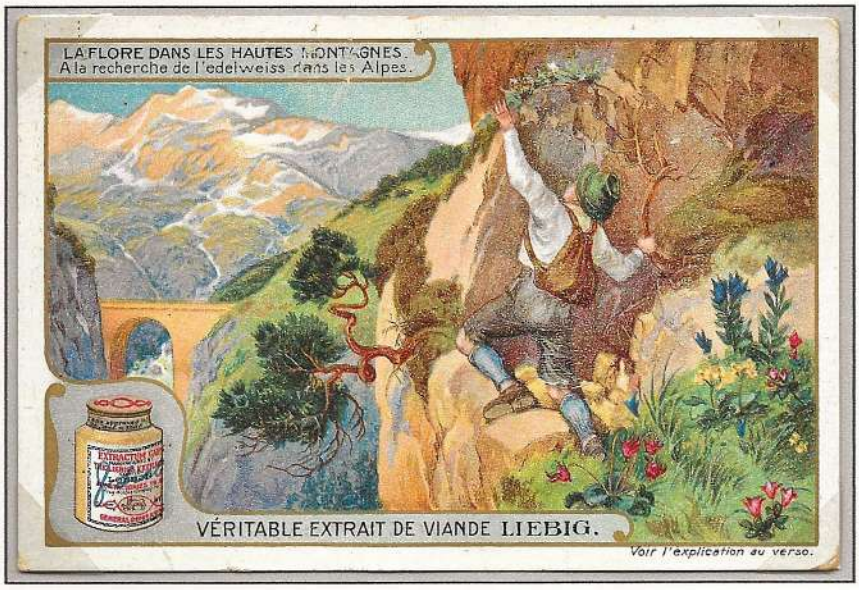

Blijkbaar is dit nog steeds niet algemeen gekend door de toeristen. Er bestaan fixe boetes als men betrapt wordt op het plukken (in levensgevaarlijke omstandigheden), vernietigen of zelfs op het bezit ervan.

Nochtans zijn deze wetten of reglementen reeds meer dan 100 jaar in werking.

◄ *Liebig prentje – 1910 – gratis verdeeld bij aankoop van vleesextract product*

Levens gevaarlijke toestanden

postkaart gefrankeerd op bestelling (Dusseldorf, Duitsland - 1902)

verboden daad: plukken van de edelweiss

Speelkaart edelweiss en alpenroos

Foto essay niet uitgegeven postzegel (Duitsland -1969) bescherm de natuur

Nochtans worden de toeristen en de locale bevolking op vele manieren geïnformeert dat het verboden is en de natuur beschadigd.

Niet alleen Leica, fototoestellen fabrikant, maar ook andere frabikanten spenderen veel marketing middelen om hun klanten hiervan te informeren. Op postzegels uiteraard laat men ook geen gelegenheid voorbij gaan.

◄ *Leica publiciteit postkaart - 1994 - reproductie van publiciteit uit tijdschrift verschenen in 1940*
Halt! Plukken verboden! Maar fotograferen mag.

gentiana

gentiana en edelweiss

De edelweiss, de alpenroos, de gentiana en vele bedreigde diersoorten zijn door dezelfde wet beschermd.
Al deze alpenbloemen worden graag in combinatie met andere diersoorten gebruikt om natuurbescherming te symboliseren.

gentiana

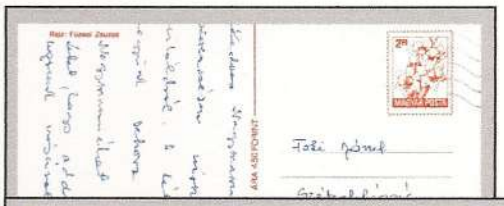

gentiana

Speelkaart gentiana

◄ *postkaart gefrankeerd op bestelling (Oostenrijk - 1912) uitgegeven wegens bloemendag in Innsbruck*

Boeketje met oa. alpenroos, edelweiss, orchidee

De kleinbladige alpenroos is een beschermde plant, maar niet in alle landen. Bijvoorbeeld in Zwitserland is ze niet beschermd. De alpenroos heeft niets te maken met de rozenfamilie, maar behoort tot de familie Ericaceae. Ze groeit op de bovenste Alpenhellingen. De struik bereikt een hoogte van ongeveer 1 meter. Ze is uiterst giftig voor vee, daardoor dat hij vroeger werd vernietigd ter bescherming van de boeren hun vee.

Luxetelegram (Oostenrijk - 1973)

alpenrozen en edelweiss

gentiana en capricrone in glazen sneeuwbol

gentiana, edelweiss en capricrone

De edelweiss, de capricrone (berggeit), de gentiana en de alpenroos werden destijds tegelijkertijd mee beschermd.

Lotterijbiljet nationale loterij regio Grenoble (Frankrijk – 1956) berggeit en edelweiss

Eén ding is duidelijk, er bestaat nog steeds een verbod op het vernietigen of plukken van bloemen en de jacht op deze berggeiten. ze dienen beschermd te worden tegen de vernielzucht van de toerist of de jaagdrift van de jager.

Privaat Stadpost Courier (Munchen – 1897) gelukwens postwaardestuk berggeit en edelweiss

postkaart gefrankeerd op bestelling (Duitsland – 1911) D.Œ. AV. in het centrum van de edelweiss

Eén van de oudste en meest bekende vereniging is de 'Duitse en Oostenrijkse Alpenvereniging' die reeds vanaf 1874 bestaat en actief is. Als logo verschijnt de afkorting D.Œ. AV. in het centrum van de edelweiss. Deze vereniging was een samenwerkingsverband met de Duitse 'Alpenverein', die werd gesticht in 1869, en de oostenrijkse alpenvereniging.

Duitse Alpenvereniging

▲*binnenkant lidkaart*

◄*binnenkant lidkaart van Duitse en Oostenrijkse Alpenvereniging met bewijs van jaarlijkse lidmaatschapsbijdragen*

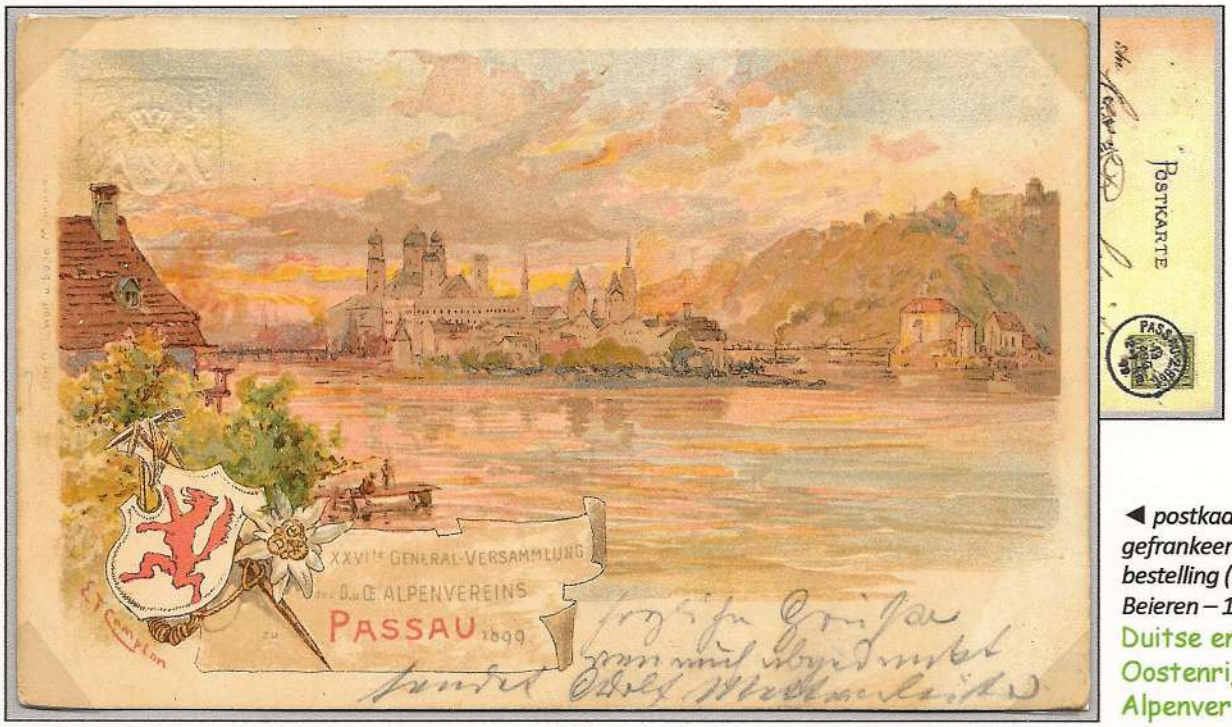

◄ *postkaart gefrankeerd op bestelling (Passau, Beieren – 1899)* Duitse en/of Oostenrijkse Alpenverein

Model Francotyp-Postalia "T1000" (Oostenrijk – 2003) Oostenrijkse Alpenvereniging Innsbruck

Sinds 1862 bestond de Oostenrijkse Alpenafdeling en was daarmee de eerste alpinistenvereniging op het Europese vasteland.

Oostenrijkse Alpenvereniging Wenen bestaat 125 jaar in 1987

Oostenrijkse Alpenvereniging (Œ. A.V.); sectie Edelweiss en Wismeyerhaus in obertauern (1800m).

Vele lokale afdelingen werden in de loop der tijd gesticht en allen maken ze deel uit van de overkoepelende 'Duitse en/of Oostenrijkse Alpenverein' (te herkennen aan het edelweiss-symbool met D.Œ. AV. Of Œ. AV.). Hun belangrijkste doel is het betrachten van kenbaar te maken aan het grote publiek van alle beschermde fauna en flora en ze te behoeden.

Wandelaars

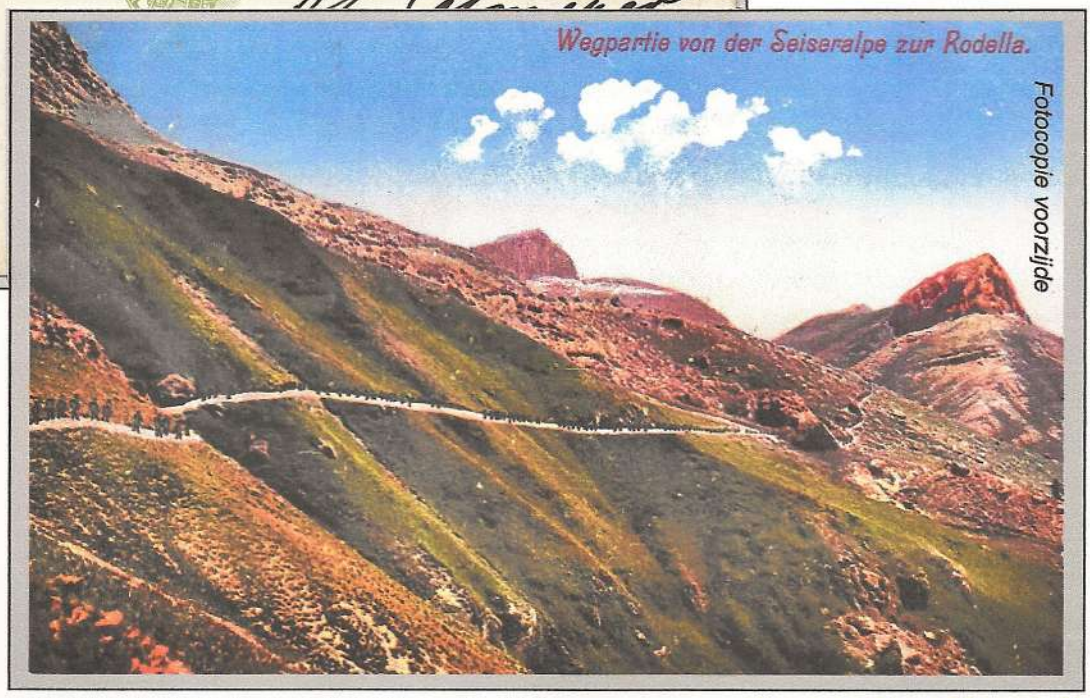

bergbeklimmer

postkaart gefrankeerd op bestelling (Oostenrijk - 1911) *uitgegeven ter gelegenheid* van de heropening van de Koning-Friedrich-August-hoogweg op de Seieseralpe.

Veel aangesloten wandel- en bergbeklimmerverenigingen organiseren uitstappen in het hooggebergte. Ze hebben vaak een edelweiss als embleem en ze prijkt dan ook op vele aankondigingen.

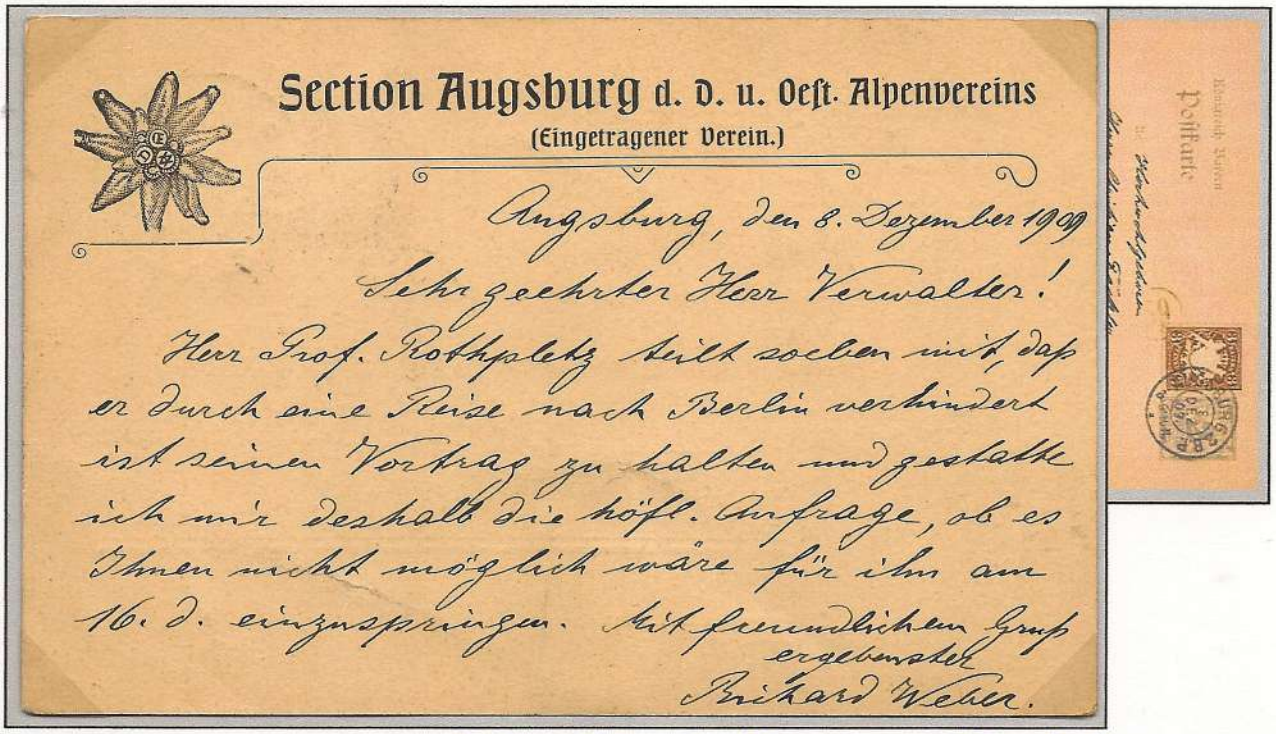

Section Augsburg d. D. u. Oest. Alpenvereins
(Eingetragener Verein.)

Augsburg, den 8. Dezember 1909

Sehr geehrter Herr Verwalter!

Herr Prof. Rothpletz teilt soeben mit, daß er durch eine Reise nach Berlin verhindert ist seinen Vortrag zu halten und gestatte ich mir deshalb die höfl. Anfrage, ob es Ihnen nicht möglich wäre für ihn am 16. d. einzuspringen. Mit freundlichem Gruß ergebenst

Richard Weber.

Postwaardestuk met opdruk (Beieren - 19093) Duitse en Oostenrijkse Alpenvereniging afdeling Augsburg

◄ *Postwaardestuk met privaat opdruk (Oostenrijk - 1897)*

Het Carl-Ludwigs Haus, lid van de Oostenrijkse toeristenclub en gelegen op de bergflank Rax-Alpe nabij het plaatsje Payerbach ten zuiden van Wenen, was een telefoon- en postverbinding. Enkele Edelweiss en Gentiana, beschermde bloemen, sieren de voorkant van het postwaardestuk.

Berghutten in Oostenrijk, ook wel bekend als "Alpenvereinshütten" of "Alpenhütten", spelen een cruciale rol in het ondersteunen van buitensportactiviteiten, het bevorderen van sociaal contact, het beschermen van mensen in noodsituaties en het behoud van natuurlijke en culturele waarde in de Oostenrijkse berggebieden.

Prochenberghütte te Ybbsitz

Berghutstempels uit Oost-Tirol (1985) van:
Eissehütte (2500m)
Clara-hütte (2038m)
Bergersee-hütte (2180m)
Bonn-Matreier hütte (3371m)
Essener u. Rostocker hütte (2208m)

Edelweiss centraal waarvan 3 logo van D.AV
Eentje met gentiana centraal

Natuurvrienden verenigd

"Der Bergsteiger" is een tijdschrift voor bergbeklimmers en skiërs

Wanneer gelijkgezinden zich verenigen wordt een hele organisatie geïnstalleerd waarbij...

◀ *Krantenwikkel gefrankeerd 3h voorafgestempeld Wenen 101 voor mededelingen van D u. Œ. AV. (Oostenrijk – 1913)*

... lidgelden worden gevraagd voor het tijdschrift maken en versturen, als ook het versturen van uitnodigingen voor vergaderingen en natuuruitstappen.

Postkaart gefrankeerd op bestelling (Berlijn – 1910) ▶

voorgedrukte uitnodiging voor vergadering

◀ *Lidkaart Bulgaarse Toeristische Unit (Bulgarije - 1959) met edelweiss-zegeltjes* ▼

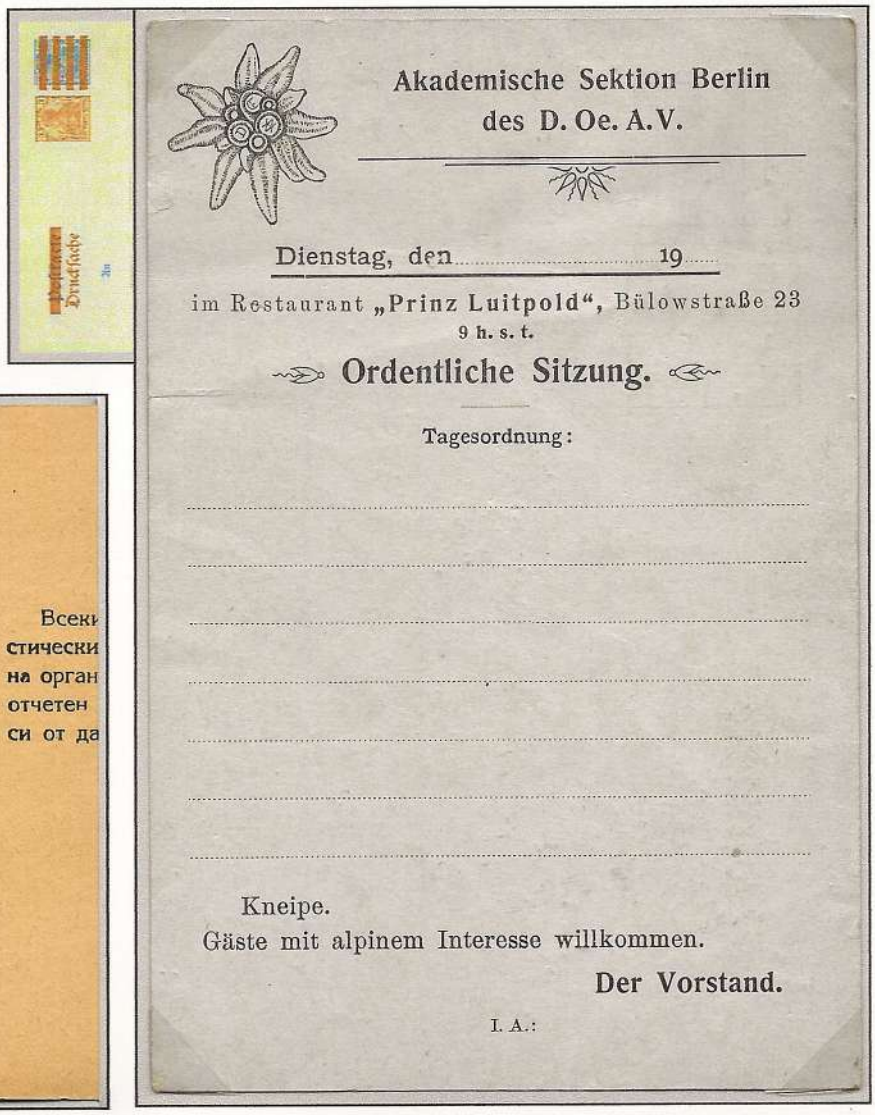

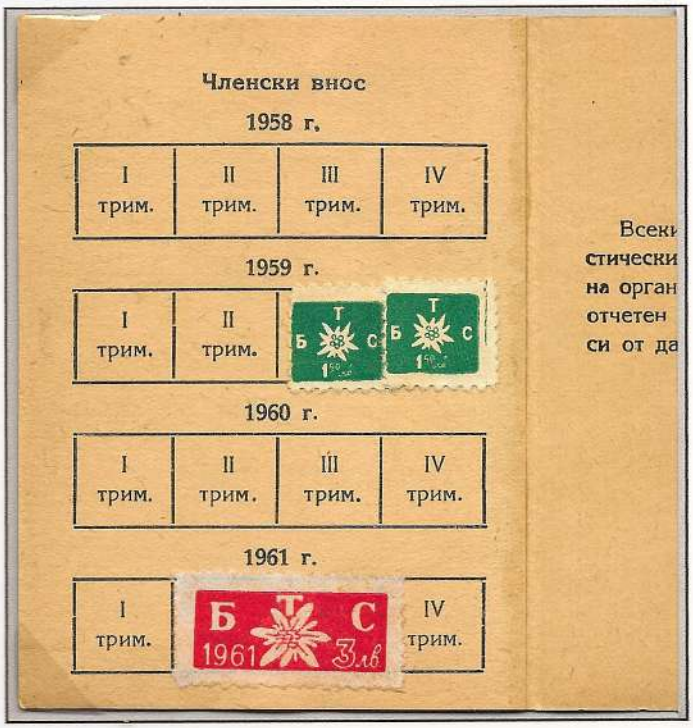

◄Toerist, aangekomen in het bos, gooi uw ergernis en haat weg. Leer uit de natuurwetten, de goddelijke vonk van de de deugd van de liefde te vangen.

De verenigingen organiseren uitstappen in de bergen waar edelweiss hoog te vinden is.

Postkaart ► niet gesplitst - lithografie - Uitgever: Schlumpf uit Winterthur (Zwitserland – 1902)

Waarna de toerist of verenigingslid zijn fijne ervaring deelt met een postkaartje of telegram met edelweiss erop afgebeeld.

telegram ► verstuur vanuit Tarnow (Polen – 13.06.1959)

De 'Österreichischer Bergrettungsdienst', opgericht in 1896 na een redding van enkele klimmers en met als doel opleidingen te organiseren en materiaal te verzamelen. Ze hebben als symbool een groen kruis met een edelweiss.

◀ *Brigade-embleem Karpatische Brigade van Grensbeschermingstroepen (Polen – 1990) ontbonden in 1991*

Nadien volgden de Duitse en Sloveense broedervereniging met dezelfde doelstellingen, hun logo is een rood kruis met een Edelweiss. In Polen is het onderdeel van de militaire grensbeschermingswacht.

4
... voor altijd.

4.1 De legende

Er zijn verschillende legendes of verhalen over de Edelweiss. Meestal is er een sneeuwkoningin die de hoofdrol speelt.

Hans Christian Andersen

sneeuwkoningin

Het verhaal van de sneeuwkoningin van Hans Christian Andersen zou gebaseerd zijn op de Zwitserse legende over de Edelweiss.

De legende van de Edelweiss beschrijft het leven van een sneeuwkoningin die leefde op de hoogste en meest eenzame toppen van de Alpen en over een traan - die ze liet voor een jonge bergbeklimmer waarvan ze hield maar door haar trollen de dood werd ingejaagd - op een steen viel en er veranderde in de kleine bloem, Edelweiss.

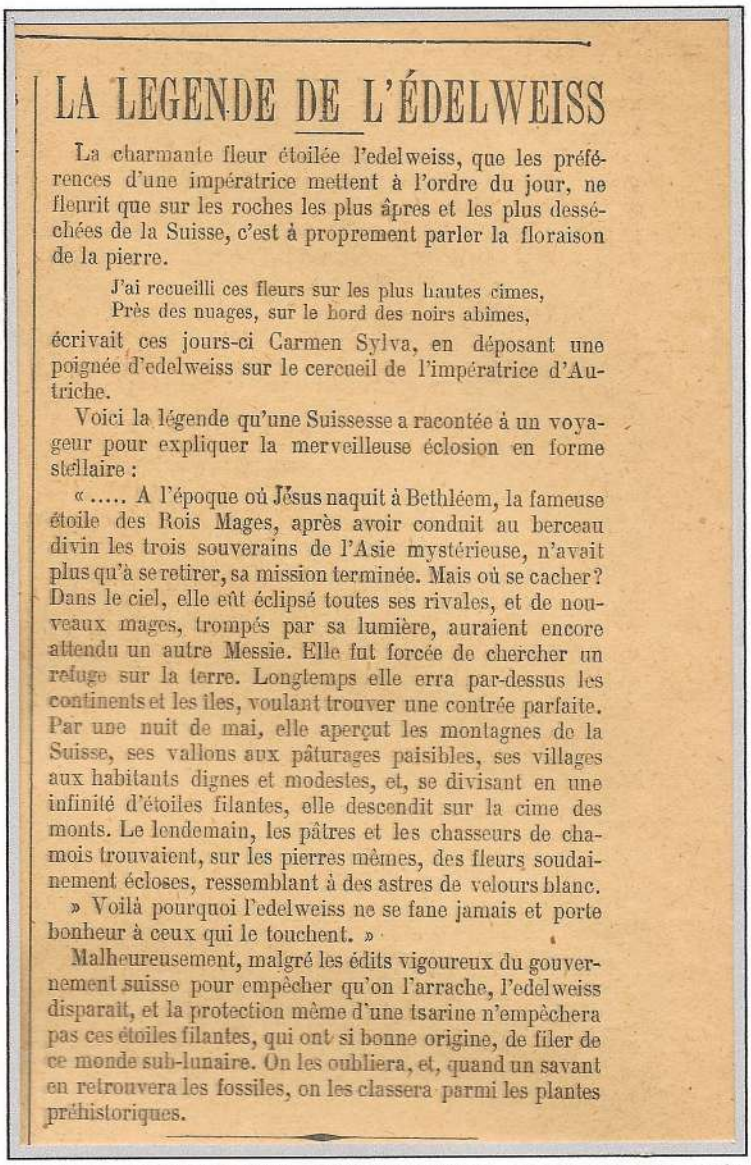

LA LEGENDE DE L'ÉDELWEISS

La charmante fleur étoilée l'edelweiss, que les préférences d'une impératrice mettent à l'ordre du jour, ne fleurit que sur les roches les plus âpres et les plus desséchées de la Suisse, c'est à proprement parler la floraison de la pierre.

J'ai recueilli ces fleurs sur les plus hautes cimes,
Près des nuages, sur le bord des noirs abîmes,

écrivait ces jours-ci Carmen Sylva, en déposant une poignée d'edelweiss sur le cercueil de l'impératrice d'Autriche.

Voici la légende qu'une Suissesse a racontée à un voyageur pour expliquer la merveilleuse éclosion en forme stellaire :

« ..... A l'époque où Jésus naquit à Bethléem, la fameuse étoile des Rois Mages, après avoir conduit au berceau divin les trois souverains de l'Asie mystérieuse, n'avait plus qu'à se retirer, sa mission terminée. Mais où se cacher? Dans le ciel, elle eût éclipsé toutes ses rivales, et de nouveaux mages, trompés par sa lumière, auraient encore attendu un autre Messie. Elle fut forcée de chercher un refuge sur la terre. Longtemps elle erra par-dessus les continents et les îles, voulant trouver une contrée parfaite. Par une nuit de mai, elle aperçut les montagnes de la Suisse, ses vallons aux pâturages paisibles, ses villages aux habitants dignes et modestes, et, se divisant en une infinité d'étoiles filantes, elle descendit sur la cime des monts. Le lendemain, les pâtres et les chasseurs de chamois trouvaient, sur les pierres mêmes, des fleurs soudainement écloses, ressemblant à des astres de velours blanc.

» Voilà pourquoi l'edelweiss ne se fane jamais et porte bonheur à ceux qui le touchent. »

Malheureusement, malgré les édits vigoureux du gouvernement suisse pour empêcher qu'on l'arrache, l'edelweiss disparaît, et la protection même d'une tsarine n'empêchera pas ces étoiles filantes, qui ont si bonne origine, de filer de ce monde sub-lunaire. On les oubliera, et, quand un savant en retrouvera les fossiles, on les classera parmi les plantes préhistoriques.

Le Pelerin - 6 oktober 1901 - 25e jaar nr 1292 - verscheen elke zondag

"legende van de Edelweiss" - ster van Bethlehem

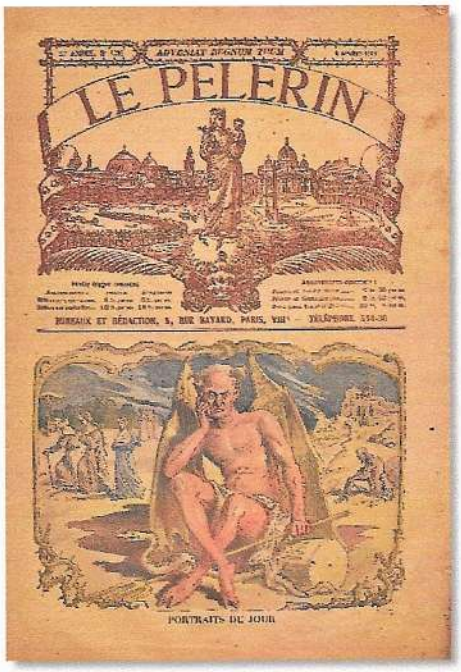

Kopie kaft weekblad Le Pelerin (Parijs 1901)

Een andere legende (zie legende in 'le Pelerin') is dat van de beroemde ster aan de hemel die de drie Wijzen tot aan de wieg van Jezus bracht. Toen die taak erop zat, zocht het een geschikte plaats om zich te verbrengen. Na vele omzwervingen over de hele wereld vond hij het bij het zien van de bergen van Zwitserland, zijn valleien met vredige weiden, zijn dorpen met waardige en bescheiden inwoners. Zichzelf verdelend in een oneindig aantal vallende sterren, daalde hij af naar de toppen van de bergen, zich vermomend als een Edelweiss en verstopte zich op onbereikbare plekken.

Toch vonden herders en gemzenjagers het bloempje dat groeide op de rotsstenen, lijkend op sterren van wit fluweel. Dit is de reden waarom de edelweiss nooit vervaagt en geluk brengt aan degenen die hem aanraken of bewaard.

De legende verklaart een eeuwenoud gebruik in de Alpen in de jaren 1800 ; om hun liefde te bewijzen, trotseerden jonge klimmers de steile en gevaarlijke rotsen om er een Edelweiss te plukken voor hun geliefde.

Verzamelprentje Kaasbedrijf F. Paul-Renard (Flogny la Chapelle, Frankrijk - 1930) - gratis verdeeld bij aankoop van kaasproduct

Tekst : welk risico lopen we niet om een edelweiss te plukken!

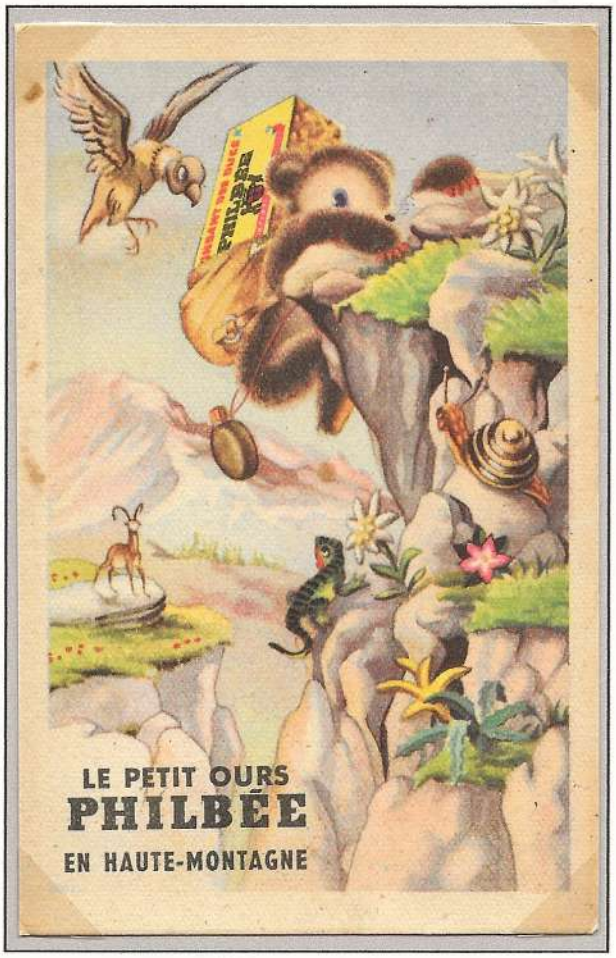

Le petit ours Philbée – Kruidenbrood van Dijon – ca. 1930 – gratis prentjes verdeeld bij aankoop van een kruidenbrood.

Nog een kleine inspanning en je kan een edelweiss plukken

Het bloempje groeit op zeer steile en op hoge en onbereikbare berghellingen. Vele bergwandelaars verloren er hun leven in een poging een bloempje te plukken.

Postkaart gefrankeerd op bestelling van Privaat Stadspost Munchen (Duitsland – 1897)

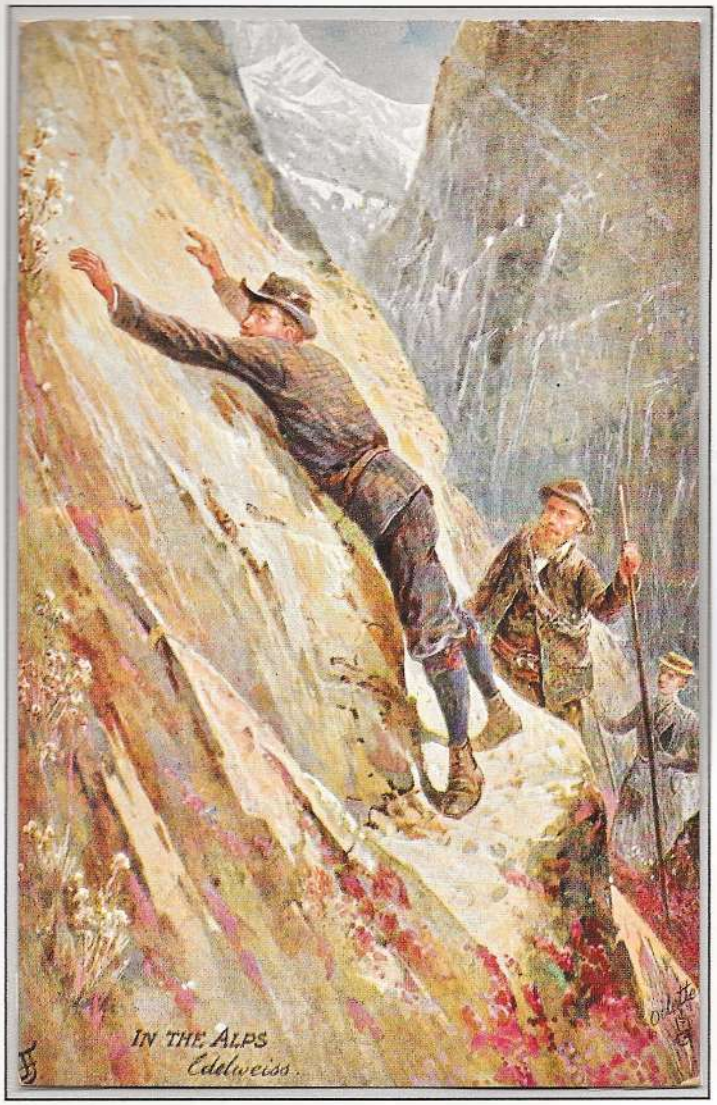

Postkaart – 1909 – gesplitst – uitgever R.Tuck & Sons
met gevaar voor eigen leven

Niet alle bergbeklimmers overleefde deze 'test van passie' die, door zijn tragedies en gevaren, steeds populairder werd en zo uitgroeide tot een legende. Maar als je levend terugkwam met een edelweiss kon je je liefde bewijzen.

Met een edelweiss bloempje in hun bezit konden geliefden streven naar het standhouden van hun liefde. De kwaliteit dat een edelweiss lang kan bewaard blijven en niet verwelkt, werd gelinkt aan de hoop dat de relatie ook lang standhoudt en niet vergaat.

Ze werden veel bewaard in medaillons en hangertjes.

Een hangertje met echte edelweiss is heel kitsch. Werd waarschijnlijk eveeens verkocht als souvenier als je geen edelweis kon of mocht plukken.

Oude volkshanger met gedroogde Edelweissbloem

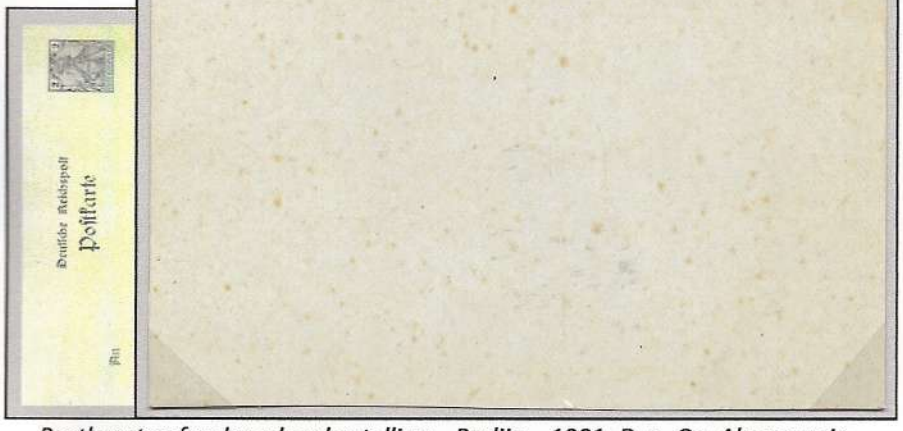

Postkaart gefrankeerd op bestelling – Berlijn – 1901- D. u. Oe. Alpenverein
Man geeft na zijn tocht Edelweiss aan zijn partner

De Edelweiss kent de uitzonderlijke kwaliteit om lang te bewaren ... Edelweiss forever.

▲ *gedroogde edelweiss op postkaart (France–1907) - gesplitst*

gedroogde boeket op postkaart (Zwitserland–1904) - niet gesplitst ►

Denk maar aan de vele bloemstukken, postkaarten en souvenirs die de tand des tijd gemakkelijk hebben kunnen weerstaan zonder hun kleur te verliezen, te verdorren of te verschrompelen.

Oostenrijk-Hongaars gecensureerde veldpostkaart (Hongarije – 1917)
Edelweiss in boeket

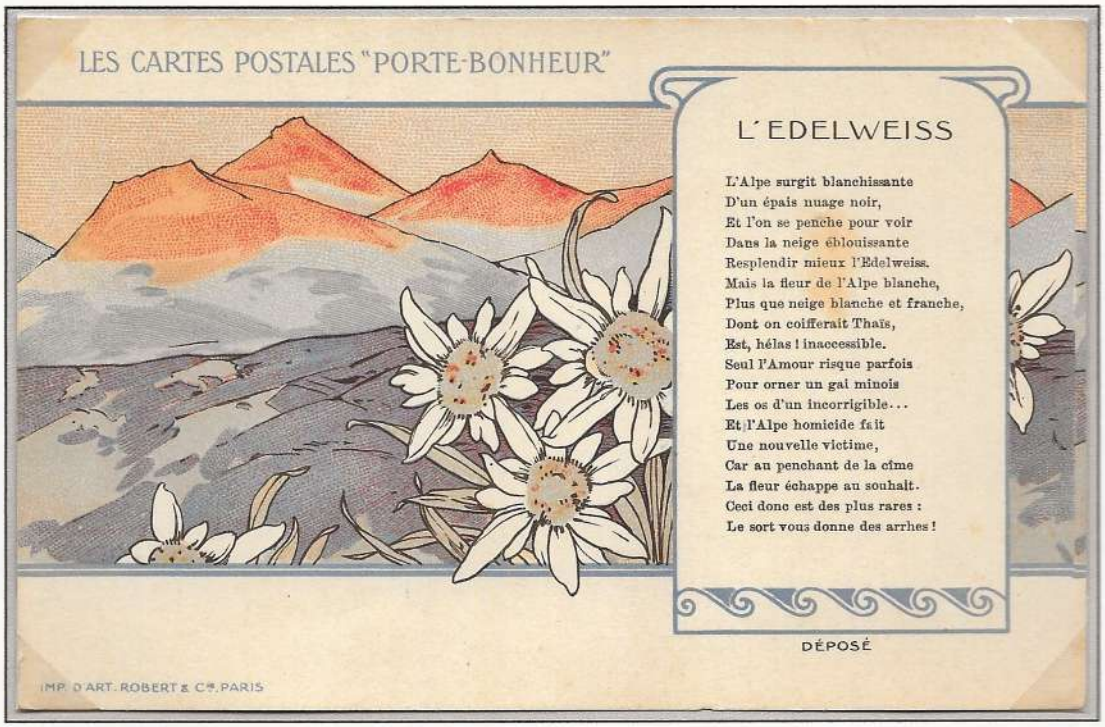

▲ *postkaart "Porte-Bonheur" (France - ca 1907) – gesplitst – uit reeks met meerdere gelukbrengers*

▲ *bladwijzer met goed bewaarde edelweiss en Enzian als "Porte-Bonheur" (Oostenrijk - ca 1970)*

De 'Porte-Bonheur' (geluksbrenger) met edelweiss waarvan wordt geloofd dat het bescherming zou bieden tegen ongeluk in de liefde. En vooral dat de liefde niet verwelkt zoals de nobele eigenschap van de edelweiss.

In tijden van oorlog werden veel postkaarten met echte of gedrukte edelweiss erop, gestuurd van en naar de front om de soldaten het gevoel van bescherming te geven of de soldaten hun geliefden hun liefde te bewijzen.

▲ *Veldpostkaart militaire portvrijdom naar Brno in Morava, huidig Tsjechië (Veldpost 100 - 1916) Militair in Oostenrijks-Hongaarse K.u.K Landwehr-Infanterie-Regiment Brünn Nr. 14. Gevormd sinds 1 mei 1889 uit meerdere bataljons uit Brünn, Iglau en Kremsier.*

Een vorm van bewondering werd geuit door de vermaarde Broadway songwriters O. Hammerstein II en Richard Rodgers die het wereldberoemde liedje "Edelweiss" uit de musical "Sound of Music" componeerde.

Model Pitney Bowes-GB "Automax"

The sound of Music

O. Hammerstein II en Richard Rodgers

Het liedje 'edelweiss' uit de film wordt solo gezongen door Kapitein Von Trapp (Christopher Plummer).

The sound of Music was eerst een musical op Broadway - première was op 16 november 1959 in het Lunt-Fontanne Theatre in New York.

Het liedje edelweiss is pas aan het stuk toegevoegd, na de eerste try-outs van de musical.

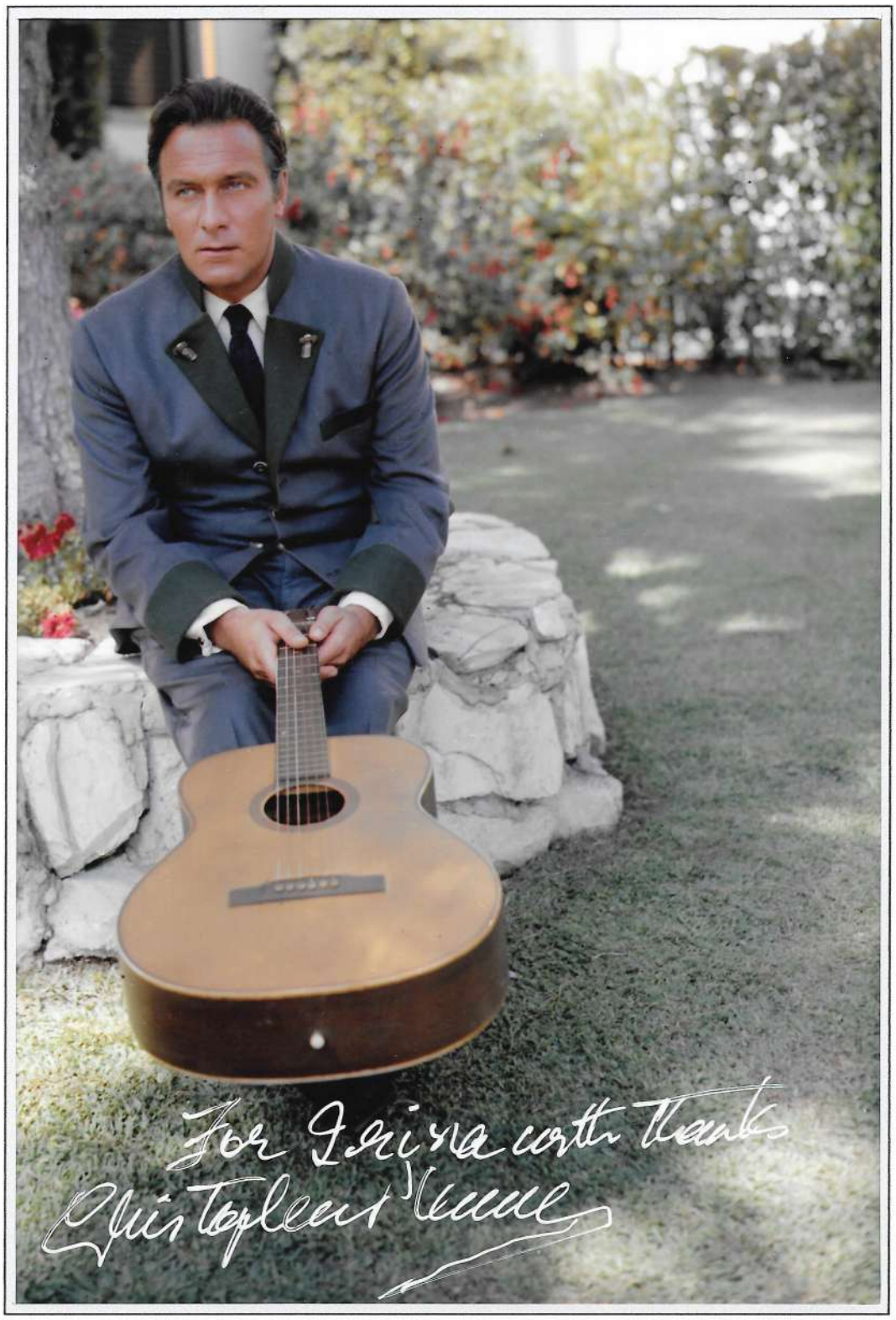

Authentiek getekend (cert.) door
Christopher Plummer

Edelweiss is een lied uit de musical The Sound of Music. Het lied geldt als het bekendste lied uit deze musical, die zich vooral in Salzburg afspeelt en in 1965 dankzij de gelijknamige film en de vele theatervertoningen wereldwijd een miljoenenpubliek trok.

Vlagstempel (Salzburg – 1964)

Vlagstempel (Bristol – 1970) Theater play - the sound of Music

Het lied gaat ogenschijnlijk over het plantje dat hoog in de Oostenrijkse Alpen bloeit, maar bedoelt tegelijk - met zinnen als "bless my homeland forever" - het te verheffen tot symbool voor het onafhankelijke Oostenrijk dat de kapitein in de film voor ogen staat.

Postzegelboekje Oostenrijk (Post.at – 2006) ter promotie gepersonaliseerde postzegels dat een cd bevat met muziek; "The sound of Music" gespeeld door de officiële symfonisch post orkest van Salzburg. Bevat 9 postzegels mbt de musical en blaadjes moa de tekst van het liedje "Edelweiss"

Velen denken dat het liedje Edelweiss het Oostenrijkse volkslied is of toch ten minste een bekend Oostenrijks liedje is. In werkelijkheid is het niets anders dan een musicalcreatie van de componisten.

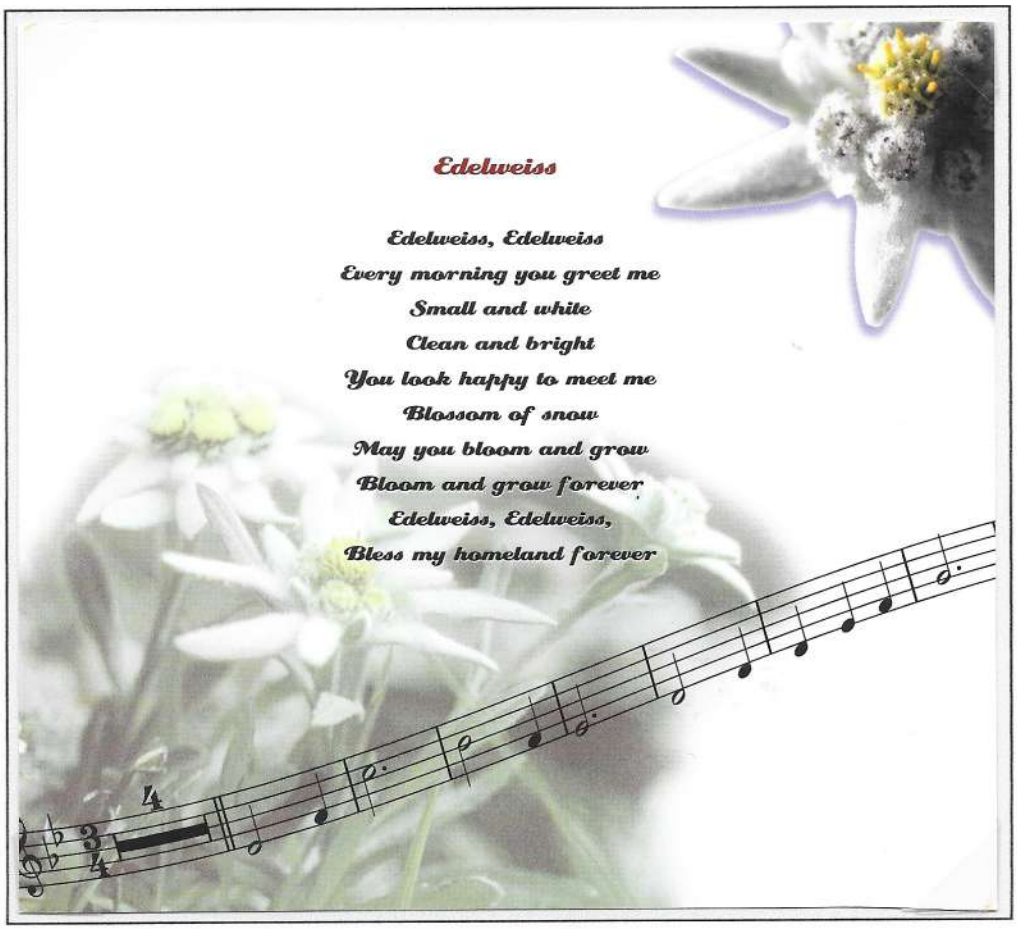

Edelweiss

Edelweiss, Edelweiss
Every morning you greet me
Small and white
Clean and bright
You look happy to meet me
Blossom of snow
May you bloom and grow
Bloom and grow forever
Edelweiss, Edelweiss,
Bless my homeland forever

songtekst 'Edelweiss'

The Sound of Music gebaseerde musicalfilm uit 1965 van regiseur Robert Wise, met Julie Andrews in de hoofdrol. Ze werd genomineerd voor een Oscar als beste vrouwelijke hoofdrol.

Model Francotyp "A9000" (Oostenrijk-1968)

Vele muziekdozen bevatten het liedje "Edelweiss".

Ster Julie Andrews

Een jaar later bracht Julie Andrews, een langspeelplaat uit m.o.a. een eigen vertolking van het liedje "Edelweiss". Het werd ook als singel uitgebracht. Ook werden veel muziekdozen gefabriceerd met het deuntje als favoriete liedje.

Singel Edelweiss (1'48) – Julie Andrews – RCA47-9724 Duitsland 1966 - Made By TELDEC «Telefunken-Decca»

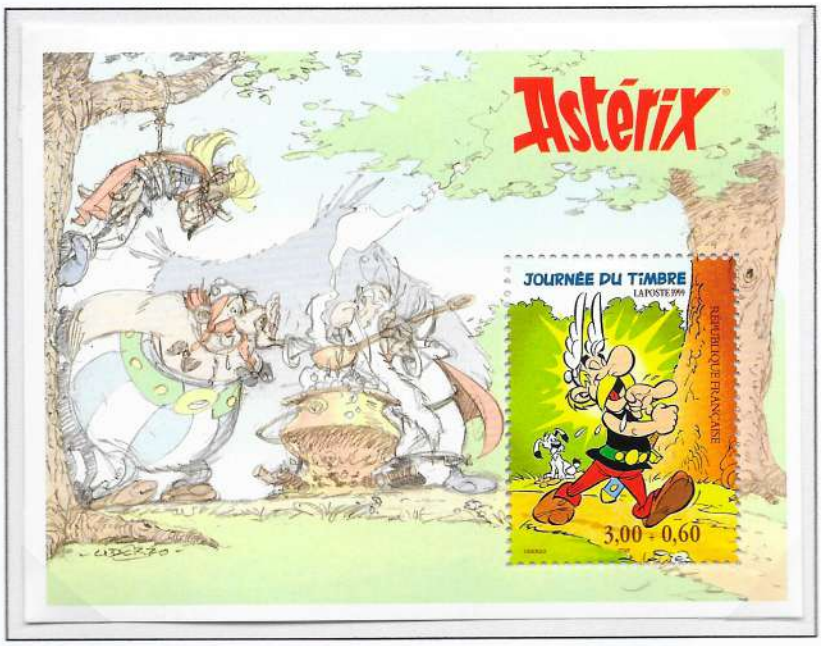

In de strip van "Asterix en de Helvetiërs" staat het bloempje centraal als één van de ingrediënten van de toverdrank bereidt door Panoramix.

Asterix gaat in de zwitserse Alpen op zoek naar het bloempje. De vindplaats is op een onbereikbare plaats zoals gewoonlijk.

kopie pagina uit onderstaand boekje

edelweiss moeilijke vindplaats

Asterix ET L'ÉTOILE D'ARGENT
TEXTE DE GOSCINNY
DESSINS DE UDERZO
NOUS ARRIVONS. NOUS AVONS DES AMIS QUI NOUS ATTENDENT.
OOOO

In de strip "Het Edelweissmotief" uit de reeks Kiekeboe speelt de Edelweiss geborduurd op een zakdoek van Hitler de hoofdrol.

Kopie kaft
Kiekeboe stripreeks
Auteur Mehro
Uitgeverij J.Hoste NV
Het Edelweissmotief

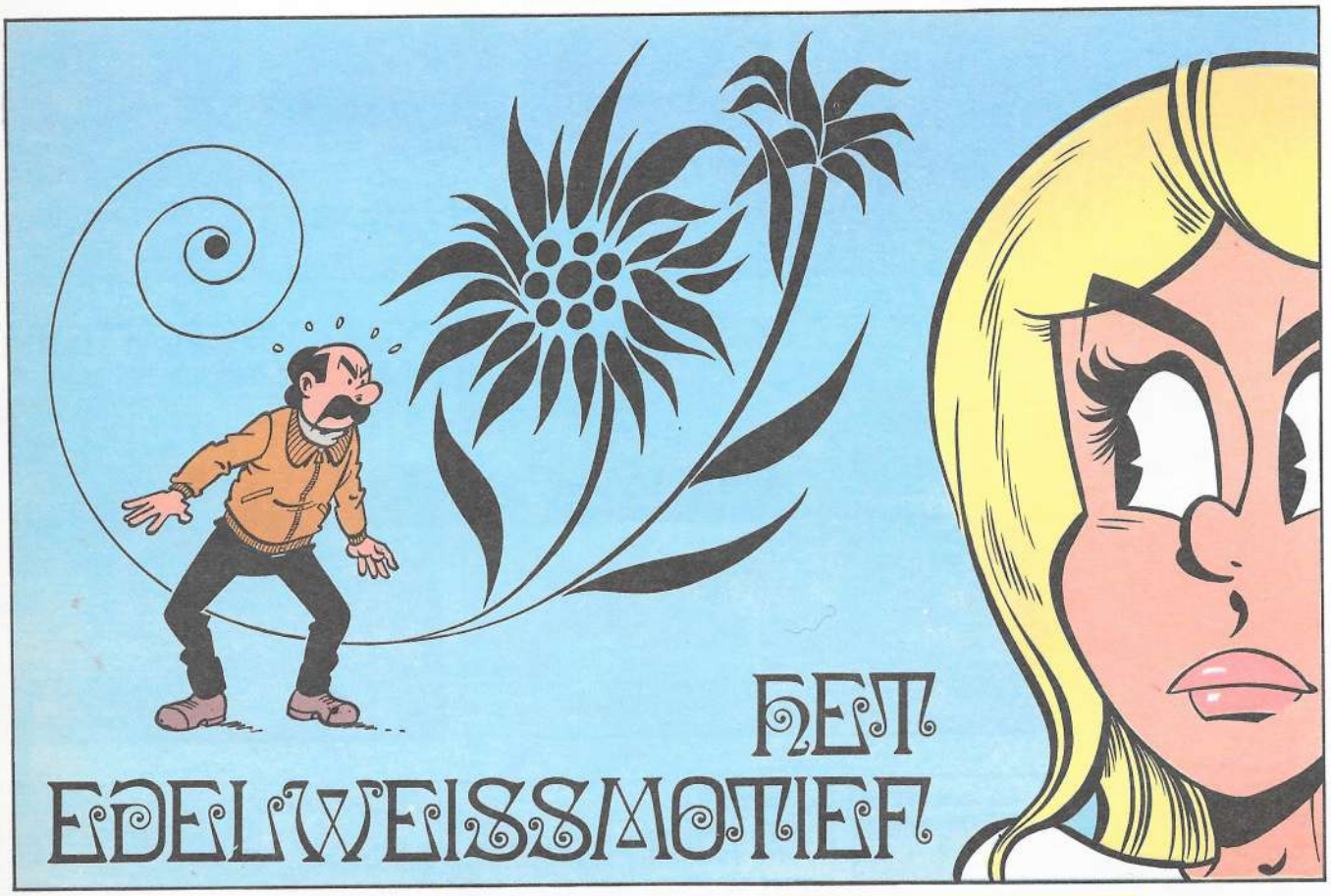

32e album uit stripreeks Kiekeboe Uitgeverij J.Hoste NV (1986 - eerste druk). eerste blz met het motief

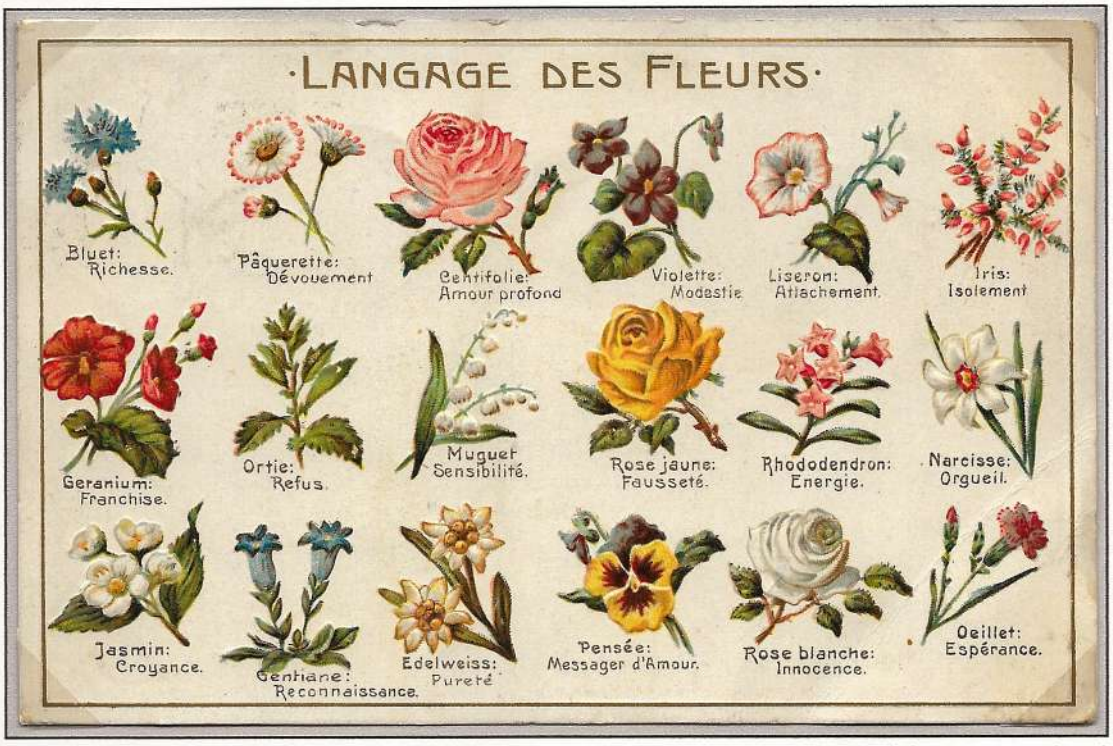

Prentbriefkaart - gesplitst – Uitgeverij H&G&Z (België – 1911) tekst edelweiss=puurheid

De naam edelweiss is een samenstelling van de woorden 'edel' en 'weiß', betekent nobel en wit. Symboliseert de puurheid. Daarom vereenzelvigden of pronkten keizers, keizerinnen, vorsten of vorstinnen zich met dit bloempje.

Prentbriefkaart - gesplitst – Uitgeverij J.N, Brussel (België – 1911)
Koningin Elisabeth

Keizerin Sisi met juwelen in vorm edelweiss in haar haar.

Keizerin Elisabeth, beter gekend onder de naam Sisi (1837-1898) werd meer dan eens vereeuwigd samen met edelweiss.

De Thaise koning , Rama V, die een tijd doorbracht in Zwitserland in 1897, toonde zijn voorliefde voor de edelweiss tijdens zijn officieel bezoek aan Zwitserland. Latere opvolgers zijn bijna allemaal gaan studeren in Zwitserland.

Koning Chulalongkorn Rama V of Thailand

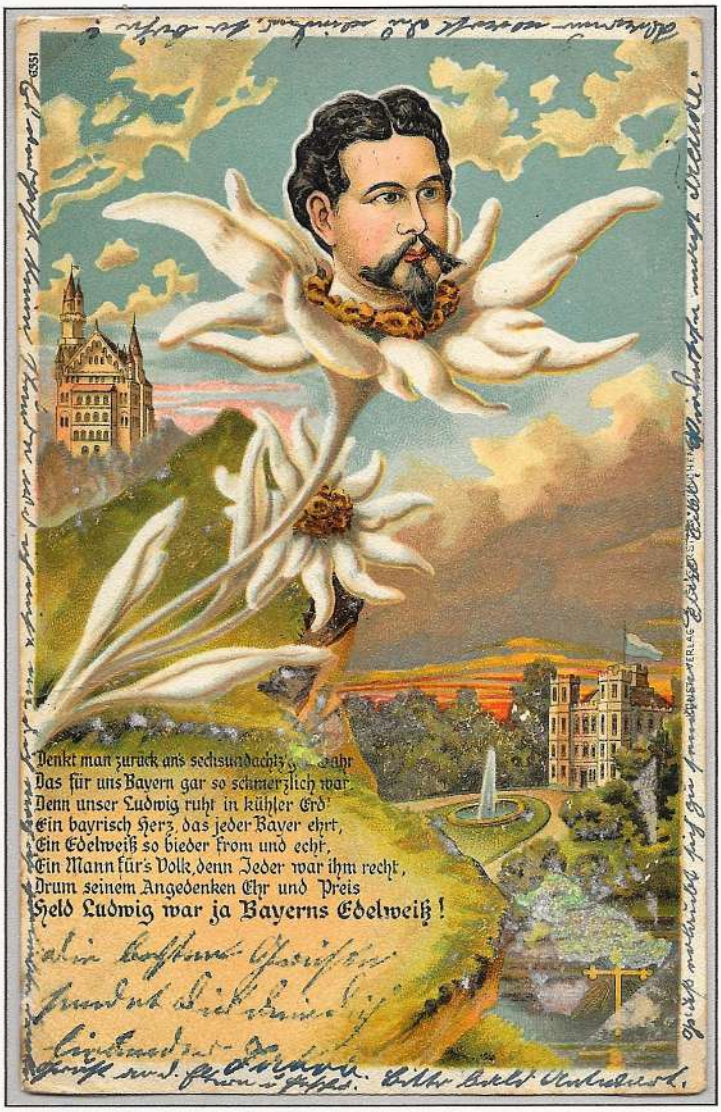

Postkaart (Bayern - 1902) – niet gesplitst – uitg. Sugerstein, Munchen

Ludwig II van Beieren (Edelweiss-koning)

Vanaf 1850 wordt de edelweiss het officieuze nationaal symbool van meerdere Alpenlanden. De Europese aristocratie, met op kop keizers en vorsten zijn verliefd op deze edele bloem.

Koning Ludwig II van Beieren (1864-1886), spreidde die passie tentoon voor deze mythische bloem. Hij werd ook wel de "Edelweiss-koning" genoemd. Hij werd vaak samen met de edelweiss afgebeeld.

Vorstin Elsa met edelweiss

Ook vorstin Elisabeth (Elsa von Gutmann) van Liechtenstein was een grote fan na haar huwelijk met Franz I.

Postkaart gefrankeerd op bestelling (Bayern - 1911)

25e Ter nagedachtenis overlijden Ludwig II van Beieren (Edelweiss-koning)

◄ *veldpostenveloppe (8.V.1919) van het 'Freikorps Oberland' uit Munchen*

berginfanterie met edelweiss op kepie

Een aantal Duitse divisies bestonden ook al voor WO I en waren bekend als Bayerse infanterieregimenten die de Edelweiss als embleem hadden. Ze waren tussen de twee wereldoorlogen in een kleinere mate blijven bestaan om later te dienen als kader voor latere berginfanteries, die in de aanloop van de 2e wereldoorlog terug opgericht werden en gehuisvest in het Duitse hooggebergte in Bayern.
Het 'Freikorps Oberland' uit Munchen met Edelweiss in hun embleem. Dit korps heeft een grote rol gespeeld in de machtswissel van de Nazi's.

veldpostkaart (7.IX.1916) van 12e berginfanterie

Een aantal Duitse Berginfanteries (1e, 3e, 6e en 188e) gebruikten als embleem de Edelweiss, die was heel kenmerkend voor de "Gebirgsjägers".

Origineel Bergkorps W02 Edelweiss embleem, machinaal geborduurde op donkergrijze wol basis

Edelweiss logo stempel op omslag.

Veldpostnummer 03067► voor Bergkorps bevoorrading in Noorwegen; 2e kleine colonne motorvoertuigen

Ook op hun vesten prijken hun emblemen met de Edelweiss.

Een metalen Edelweiss siert hun muts en kepie.

Geïllustreerde enveloppe "Kameradschaft vom Edelweiss Steiermark" naar Gaeta (Italië – 1981) voor Oostenrijker Major W. Reder krijgsgevangen voor oorlogsmisdaden in Vinca en Marzobotta in 1944 in Italië. Werd vrijgelaten in 1985 ; Edelweiss logo op kepie.

Geïllustreerd ►
Postwaardestuk Duitse rijk met overdruk Lotheringen Gebirgsjägers in Narvik.
Narvik logo

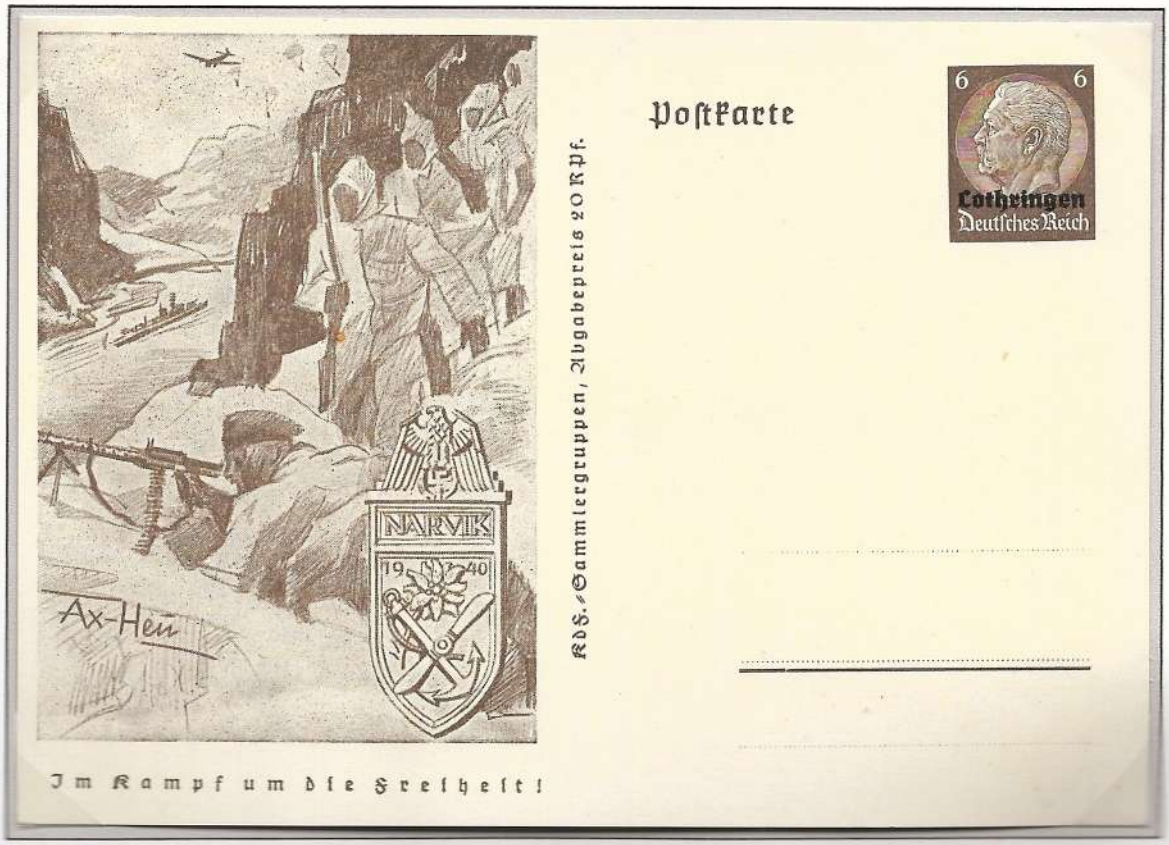

Origineel WO II Bergtroepen edelweiss kepie-emblem ►
zink, met vergulde stalen magnetische bloemkern

Tijdens WO II werden de berginfanterie, ook "Edelweiss-truppe" genaamd, steeds in bergachtig gebied ingezet, zoals in Kreta (Operation Merkur) en ...

...In Noorwegen (Narvik-operatie van 9 april tot 9 juni 1940), ook in Rusland en Frankrijk.

◄ Postwaardestuk Duitse rijk (tekst); Professor A.Janesch; Gebirgsjäger vor Narvik.
Edelweiss logo op kepie.

Postwaardestuk verstuurd vanuit Lemberg op 5.08.1943 naar Caldas de Rainha, Portugal aangekomen 14.08.1943 nadien verstuurd naar London. "schuiladres" in Portugal met bevestiging en dank voor de ontvangen pakketten, feitelijk via het Poolse Rode Kruis - dat als tussenpersoon optrad pakketjes versturen naar het land - bestemd voor soldaat in Engeland. Brief voorzien van Duitse censormerk "Edelweiss" (rechtsonderaan; gebruikt in de censuurdienst voor internationale briefwisseling Munchen), en Poolse ontvangststempels in Caldas da Rainha

Niet alleen bijna de hele Duitse berginfanterie gebruikte het edelweiss als logo of naam maar ook o.a. censuurdienst.

Gefrankeerd op bestelling (Duitsland – 1986)

edelweiss insignes en logo

Originele fotokaart uitgever Foto Stöckel, Hannover – 1942

Bommenwerper Heintel He 111

Ook de luchtmacht mag niet ontbreken. Een fraai voorbeeld is te vinden bij de Duitse Luftwaffe (luchtmacht) eskadron **Kampfgeschwader 51 "Edelweiss" (KG 51)**. een bommenwerpervleugel van de tijdens de Tweede Wereldoorlog.

▲ *Detail kaft van boek: Kampfgeschwader 51 "Edelweiss" van W. Dierich* ►

Naast andere alpenbloemen tooide de edelweiss eveneens hun heraldiek en hun vliegtuigen.

►►►

Portvrije veldpost verstuurd vanop vliegveld Güstrow op 19.11.1944. Afzender een Feldwebel (Sergant) deel uitmakend van "Edelweiss F", van de beroemde KG51 "Edelweiss" die eind 1944 vlogen met Messerschmitt 410A Bommenwerpers.

In Oostenrijk werden, begin 1900, berginfanteriedivisies samengesteld en werden zij als elitetroepen gewaardeerd en getraind in het hoog-gebergte. Al snel kregen ze de nobele naam "Edelweiss" mee.

◄ *K.u.K.3 "Edelweiss" Inf. Div. Kmdo Censuur Veldpostkaart uit WW I (Oostenrijk-1917); K.u.K. (Kaiserlich und Koeniglich - Keizerlijk en Koninklijk). Deze Infanterie divisie bestond uit reser-visten en maakte onderdeel uit van het 14e "Edelweiss" Korps.*

De gradeninsignes van de hoogste rangen gelijkgesteld met generaal in het Oostenrijkse leger heeft een gestylleerde edelweiss naast de sterren van de rang.

Het Infanterieregiment Nr. 7 "Vorst von Khevenhüller" (vandaag: Jägerbataillon 25) uit Karintië . Was van origine een berginfanterie gekazerneerd in Ulrichsberg en het grootste deel van het regiment ging in 1938 over in het "Gebirgsjägerregiment 139" en werden ingezet bij de inval in Polen in 1939.

Veldpostkaart portvrijdom (19.IX.1916) met regimentstempel k.u.k. Infanterieregiment Graf von Khevenhüller Nr.3 ►

Infanterieregiment Nr. 7 "Vorst von Khevenhüller" gedrapeerd met edelweiss

Ook Frankrijk heeft eveneens berginfanteristen (chasseurs alpins) sinds 1840.

◄ veldpostkaart (Frankrijk – 1915) met berginfanterist

veldpostbriefkaart (Frankrijk – 1916) met berginfanterist ►

Er werden enkele bataillons opgericht waaronder het 7e battaillon van de 'diables blues' die een Edelweiss in hun embleen hebben.

◄ veldpostkaart (20.VIII.16) met edelweiss in vlag van 'Diables Blues' (berginfanterie) du 7e batallion

▲Generaal Henri Guisan ►

De gradeninsignes van de hoogste rangen in het Zwitserse leger zoals; Brigadier, Divisie Comandant en Korps Comandant (zijn gelijkgesteld met generaal, maar de titel generaal wordt enkel in oorlogstijd gebruikt) bestaan uit gestylleerde edelweiss met hun blaadjes in plaats van sterren.

▲veldpost met 'Soldatenmarken' (Zwitserland - 1937); soldaten konden hiermee portvrijdom genieten. ▼

Het is niet verwonderlijk dat de edelweiss in Zwitserland veel in de militaire onderdelen voorkomt, zoals in logo's van berginfanterie (zie soldatenmarken).

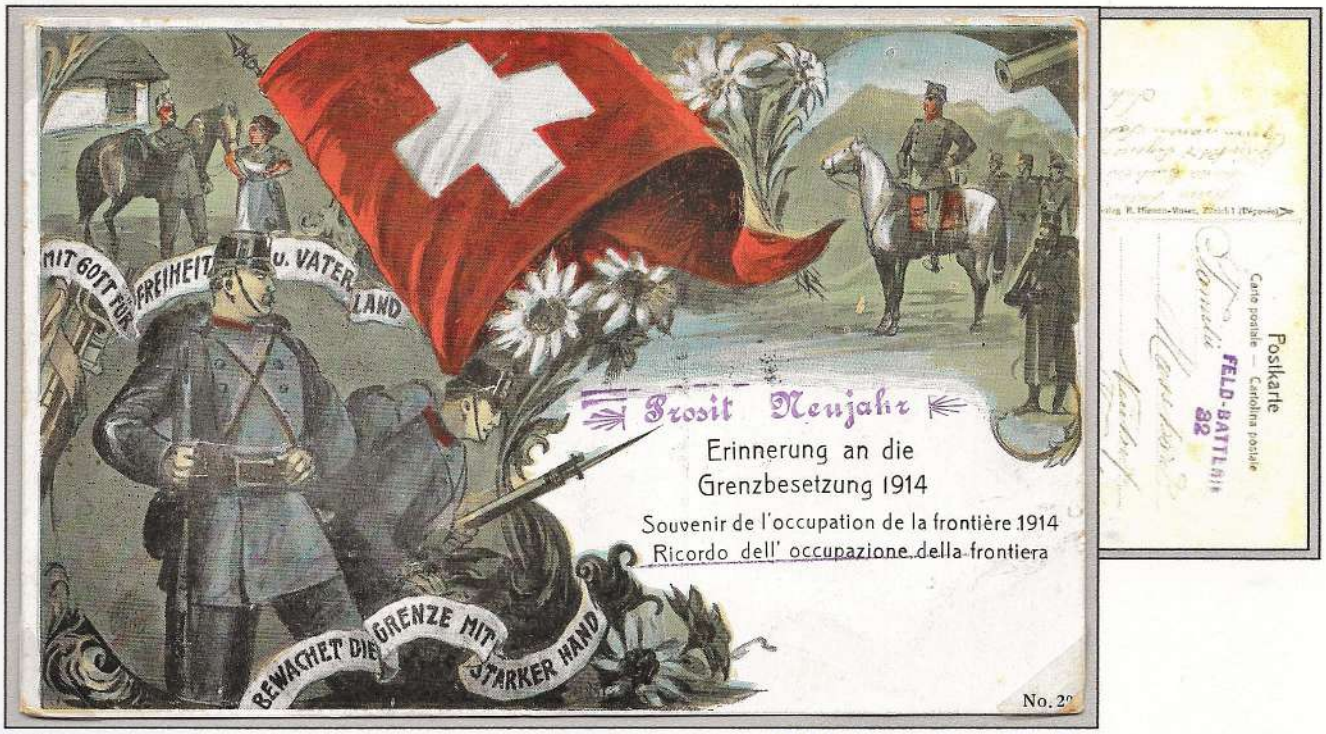

Militaire postkaart verstuurd als veldpost met portvrijdom (Zwitserland -1914) Edelweiss; nationale trots

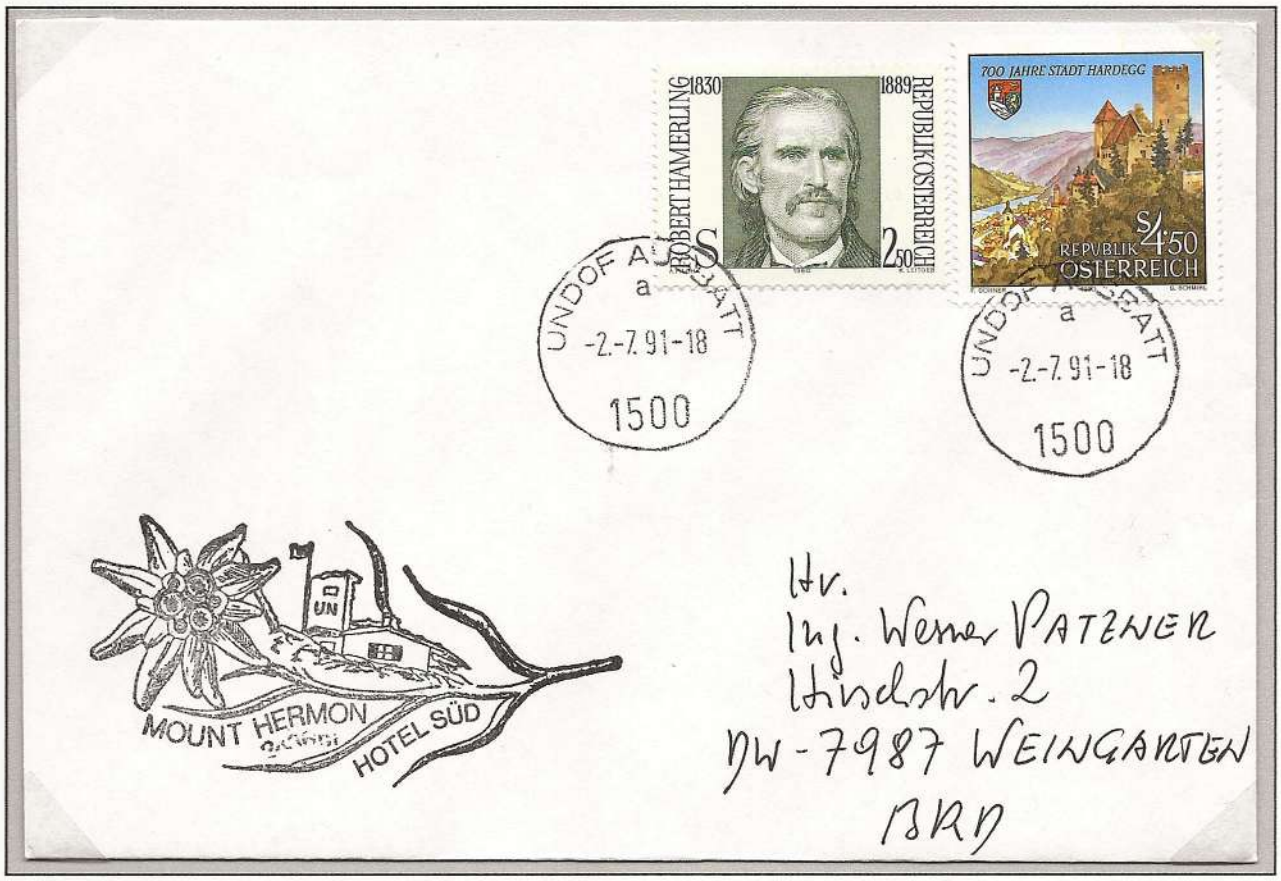

UN-brief naar Duitsland; Oostenrijkse eenheden zijn beroepsvrijwilligers en genieten verlaagd port op missie.

UNDOF (United Nations Disengagement Observer Force), samengesteld uit landen zoals Finland (FINBATT-tot 1993) en Oostenrijk (AUSBATT- tot 2013), opereert tot op heden in de Golanhoogvlakte, een bergachtige scheidingsstrook tussen Syrië, Libanon en Israël van ongeveer 12 km breed en 34 km lang. De operatie startte in mei 1974 na de Jom-Kippuroorlog (besluit 350 van de UNO). De hoogste berg, Mont Hermon, 2814m, op Syrisch grondgebied, werd tot 2013 gecontroleerd door Oostenrijkse berginfanterie (463 man) met daarin ongeveer 55 man van de 1st Compagnie "Edelweiss", waardoor deze positie "Mount Hermon, Position **Edelweiszzug**" gedoopt werd.

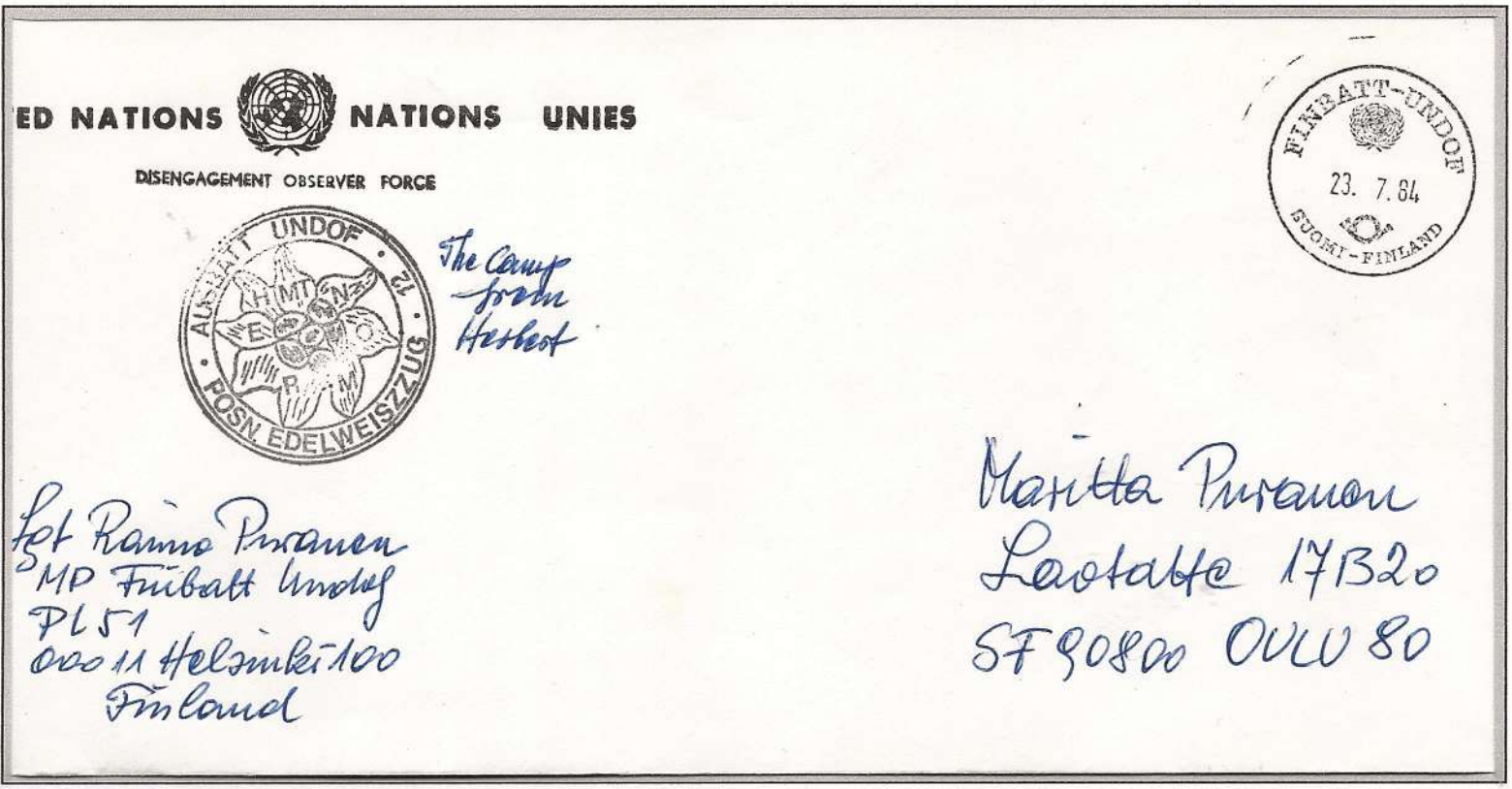

Finse dienstplichtigen genieten portvrijdom op UNO-missie UNDOF in Golanhoogvlakte.

5
... als symbool.

5.1 De zaak noemt ... zeepfabrikant

Verpakkingskaart zeep Edelweis

In vrijwel alle delen van de wereld wordt 'Edelweiss' (soms geschreven met één s) gebruikt als naam. De lijst is eindeloos; hier enkele voorbeelden van zeep of verzorgingscrème.

Busta Lettera Postale (BLP) letterkaart (Italië – 1920) met publiciteit ten voordele van Italiaanse WO I-slachtoffers.
Publiciteit voor zeep en verzorgingscrème "Edelweiss"

Model Francotyp "C" (Nederland – 1933)

zeeppoeder spaart werk en was en huishoudkas

Aan zeepproducten of wasserijen die de naam Edelweiss gebruiken is er geen gebrek. Zij spelen in op het tweede deel van de naam, nl. 'weiss' verwijzend naar 'wit'. De naam van hun zeepproduct of was- en reinigingsbedrijf om hun doelstelling te acentueren; wit en net.

◄ *Tramticket Enkeltje van de Berlijnse stadstram (Duitsland, Berlijn – 1921)*

Model Francotyp "Cc" (Nederland – 1969)

Industriële wasserij

◄ *Pakketpostkaart verschaft door privaat postpakket dienst (Berlijn - ≈1890) postwaardestuk dat diende om het droogkuisbedrijf te melden dat er een pakket wasgoed klaarstond om afgehaald te worden.*

cinderellazegel (Allgäu, Duitsland – ≈1955)

Het logo, de Alpen edelweiss, werd gekozen en beschermd door de oprichter Karl Hoefelmayr voor hun kaasspecialiteiten. Het symboliseert hun bijzondere persoonlijkheid, waar zij al meer dan 125 jaar voor staan: natuurlijkheid, zuiverheid en gezondheid - en natuurlijk hun regio, Allgäu in Zuid-Duitsland.
Maar eveneens zijn kwaliteit, traditie, en/of de herkomst van het product de voornaamste reden om voor deze naam te kiezen.

▲ *Dekseletiket smeerkaas firma Rupp (Lochau, Voralberg, Oostenrijk - ≈1950)*

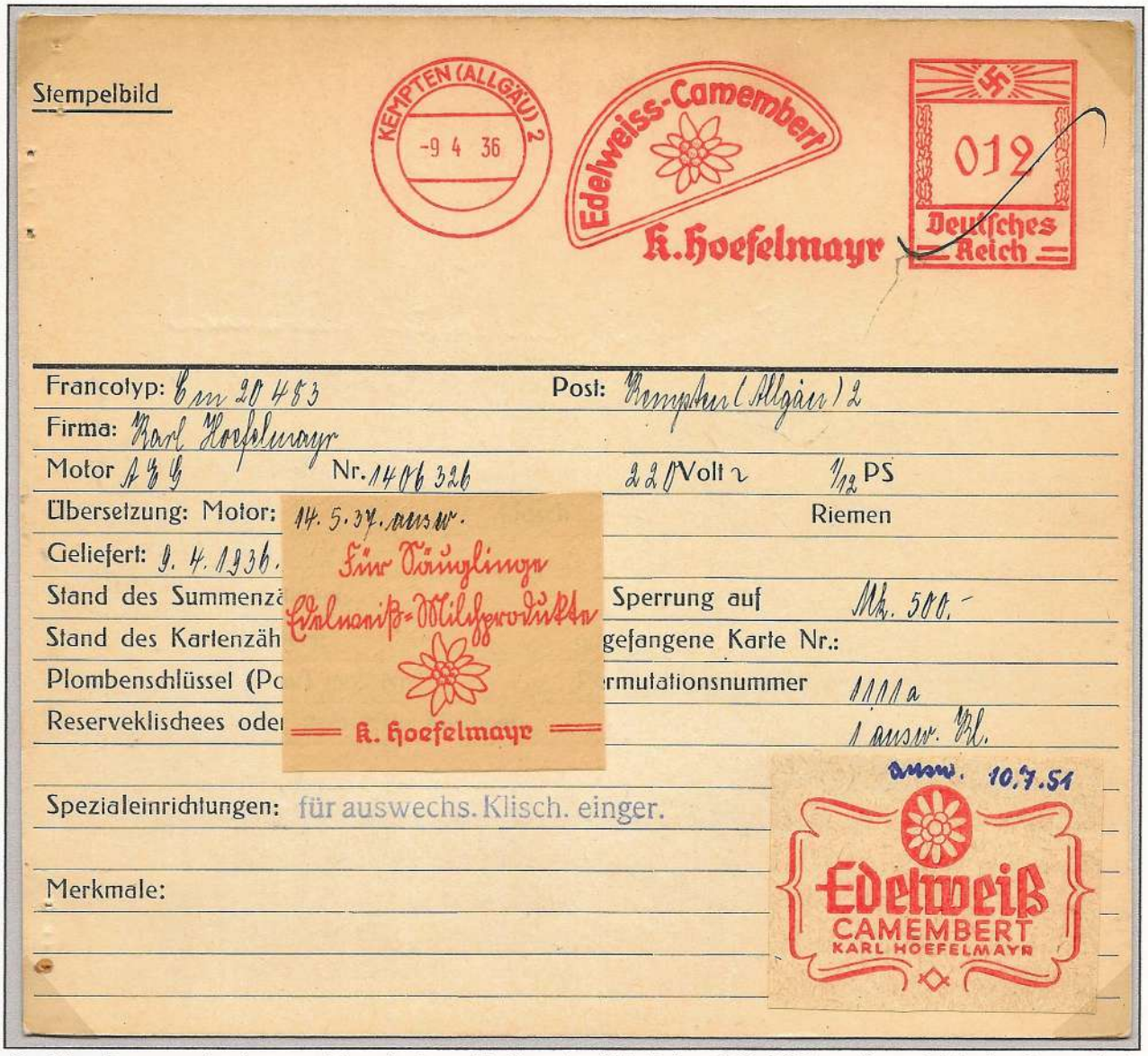

Steekkaart van een frankeermachine afgeleverd in Kempten (Allgäu) op 9.04.1936 aan firma Edelweiss Camembert

Camembert "Edelweiss" Karl Hoefelmayr fabrikant in Kempten, Allgäu in Beieren, zuid-Duitsland

Hotel Edelweiss in Zermatt

Het aantal hotels dat de naam "Edelweiss" meekregen loopt in de honderden, ja zelfs, duizenden.

Hotelkamersleutelkaart (Oostenrijk, Grossarl – 2000)

Dit naamgebruik is niet enkel beperkt tot Oostenrijk of Zwitserland, de naam is wijdverspreid over de hele wereld.

Hotel "Edelweiss" in Borovets, Bulgarije

◄ *postkaart – gesplitst – fototypie (Zwitserland - 1926)*

postkaart met publiciteit gefrankeerd op bestelling (Oostenrijk – 1937)
landhotel Edelweiss in Alpenheim

Het zijn niet alleen hotels. Dit geldt ook voor restaurants die de naam of logo edelweiss meekregen. Redenen kunnen zijn: Toeristische aantrekkingskracht, herkenbaarheid, culturele betekenis, traditie en erfgoed.

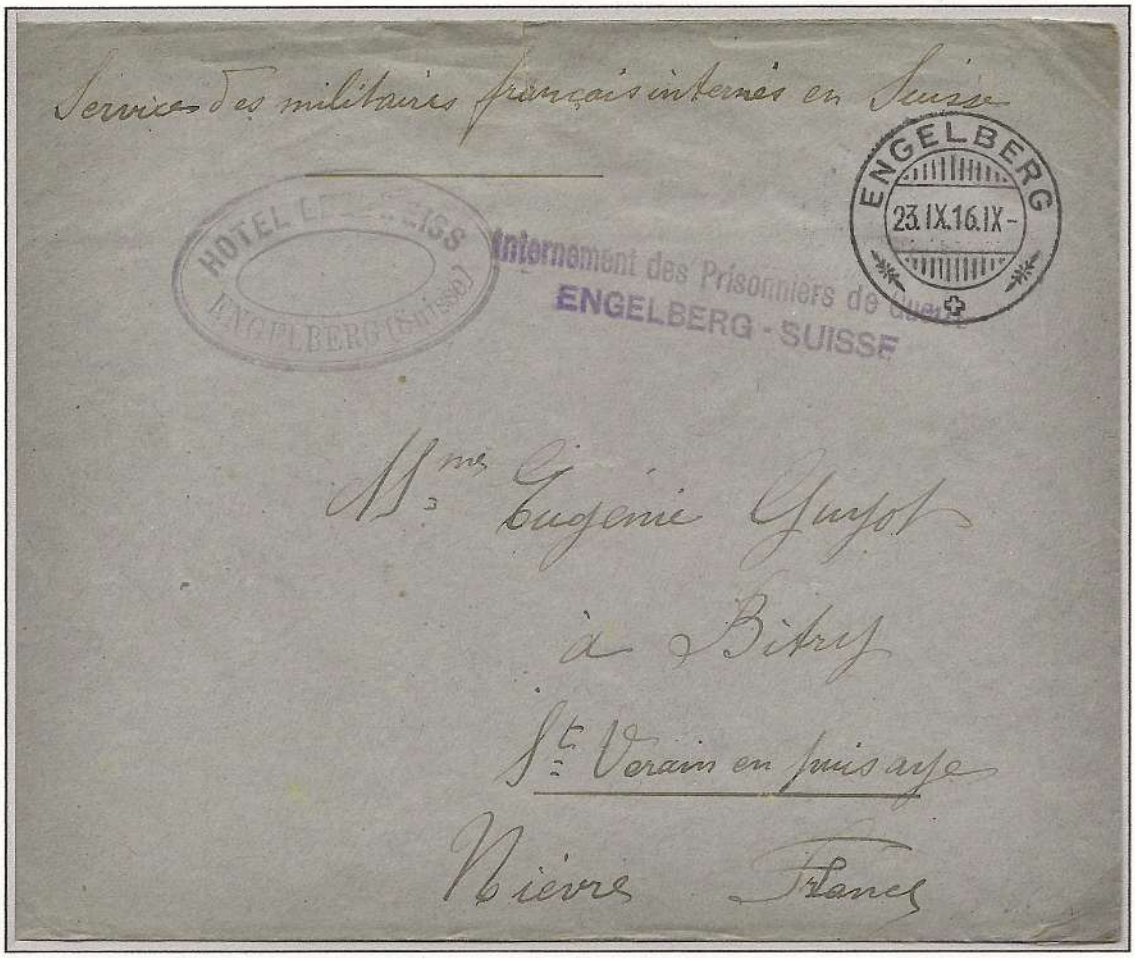

Krijgsgevangenbrief 'Service des militaires français internés en Suisse' verstuurd vanuit Hotel Edelweiss (Engelberg, Zwitserland - 23.09.1916)

De reden achter de naamgeving van een restaurant sterk kan variëren en afhankelijk is van de visie en voorkeuren van de eigenaar of oprichters.

Bladboord; Restaurant Edelweiss; (Liechtenstein, Triestenberg – 2005)

Enveloppe gefrankeerd op bestelling (Bern, zwitserland – 1908)
Spoorweg restaurant met buffet te Bern

◀ *Proef (Cliché) postkaart door fotograaf L. Hermann (1930)*
Trein "Edelweiss" te Namen

▼ *Achterzijde cliché*

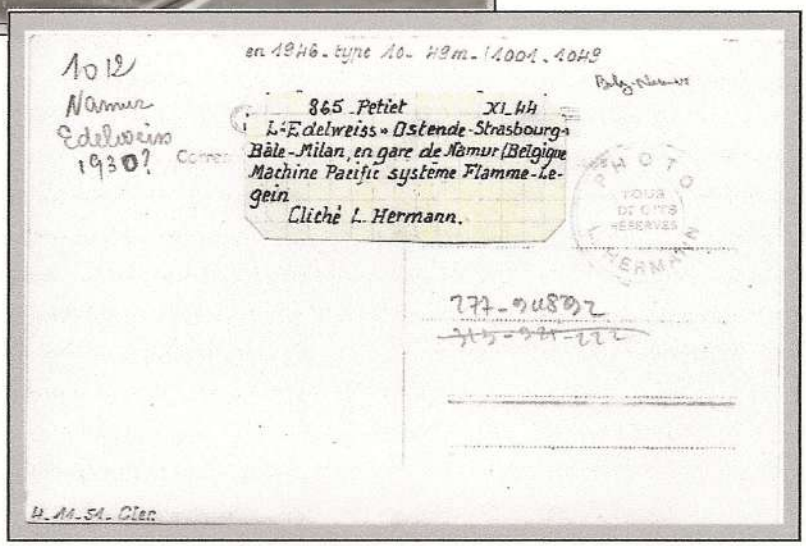

De T.E.E. trein, "Edelweiss" genaamd, was een internationale luxe sneltrein, die Nederland met Zwitserland verbond, via België, Luxemburg en Frankrijk.
Ze werd geïntroduceerd in 1928 en werd geëxploiteerd door de Compagnie Internationale des Wagons-Lits (CIWL). Naamkeuze benadrukkt de exclusiviteit, elegantie en de pracht van de reis. Door de trein naar deze zeldzame en waardevolle bloem te vernoemen, creëerden de exploitanten van de TEE "Edelweiss" een beeld van een reiservaring die net zo zeldzaam, kostbaar en uniek was als de bloem zelf.

Trans Europe Express

Postkaart - gesplitst – drukkerij: Hélio-Cachan (Frankrijk - 1960)
Tekst rugzijde: T.E.E Edelweiss te Stambach, Saverne op naar Strasburg

Maaltijdkaart dwangarbeidkamp 'Edelweiss' in Espenhain ►

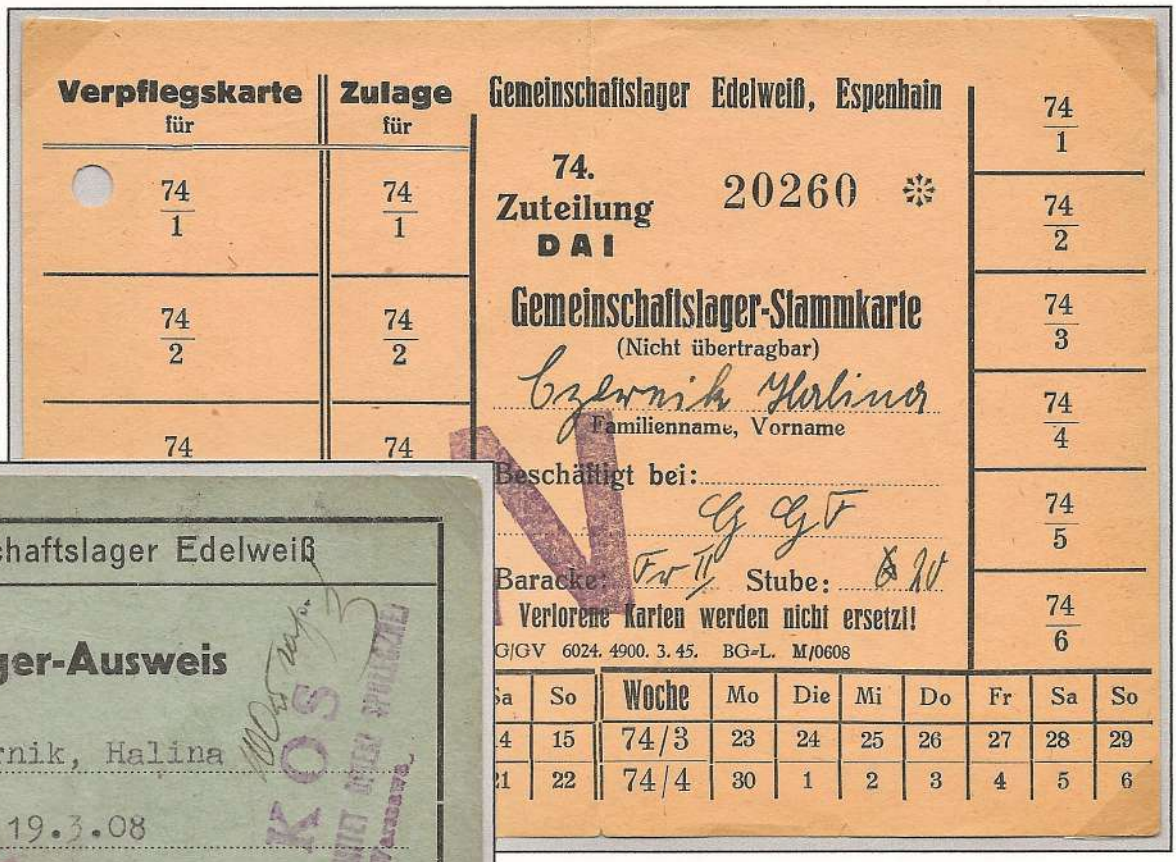

Verpflegskarte für	Zulage für
74/1	74/1
74/2	74/2
74	74

Gemeinschaftslager Edelweiß, Espenhain

74. Zuteilung DAI 20260

Gemeinschaftslager-Stammkarte
(Nicht übertragbar)

Czernik Halina
Familienname, Vorname

Beschäftigt bei: GGF

Baracke: Fr II Stube: 8 10

Verlorene Karten werden nicht ersetzt!

G/GV 6024. 4900. 3. 45. BG-L. M/0608

74/1 74/2 74/3 74/4 74/5 74/6

Sa	So	Woche	Mo	Die	Mi	Do	Fr	Sa	So
14	15	74/3	23	24	25	26	27	28	29
21	22	74/4	30	1	2	3	4	5	6

Gemeinschaftslager Edelweiß

Lager-Ausweis

Name: Czernik, Halina

Geboren: 19.3.08

Polin

Oberlagerführer:

Vordr. Esp. G/GF Nr. 2020. 5000 11 44

◄ Uitgangtoelating voor dwangarbeidkamp 'Edelweiss' in Espenhain (28.03.1945)

Espenhain, tegen Leipzig, was tussen 1939 en 1945 een dwangarbeidkamp waar tienduizenden dwangarbeiders, krijgsgevangenen en buitenlandse arbeiders uit 22 landen werden gedwongen bij de bouw van de bruinkoolfabriek. Er waren bijna alle vormen van uitbuiting. Waarom de naam Edelweiss is onbekend, maar toch raar!

Absender: Berden Leon
Gemeinschaftslager „Edelweiß" Espenhain über Gaschwitz
Wohnlager II. Baracke 5

10

Postkarte

ESPENHAIN 18.11.44.-18 über GASCHWITZ

Gemeinschaftslager „Edelweiß" Espenhain über Gaschwitz Wohnlager II

Frau Berden Ljudmila
Laibach
Adriatisches Küstenland
Gorjanvetska c 1/III

7133

Der Führer kennt nur Kampf, Arbeit und Sorge.
Wir wollen ihm den Teil abnehmen,
Den wir ihm abnehmen können.

A

Postwaardestuk verstuurd vanuit dwangarbeidkamp 'Edelweiss' gecensureerd met afzenderinformatie "Wohnlager II ...", kamppost naar Laibach (Ljubljana), vertrokken uit Espenhail (Duitsland – 18.11.1944)

Postzegelboekje (Frankrijk-1926)

In klederdracht, souvenirs en decoratie-sector verwerken...

... veelvuldig edelweiss-afbeeldingen.

Mooie crèmekleurig stukje kant waarin de edelweiss graag figureert (kantster: C. Vanden Bosschelle).

Benediktbeuern (Beieren-1950) - foto Jo Mei

Model uit beieren

De 'lederhose', een traditionele leren broek die in Zuid-Duitsland en in Oostenrijk als alledaagse kleding wordt gedragen, is de edelweissafbeeldingen veelvuldig ingewerkt in de kledij.

Vooral in de klederdracht zijn ze mooi verwerkt en vaak te zien.

Allgau-mail – privaat post, (Duitsland-2015)

Lederhose

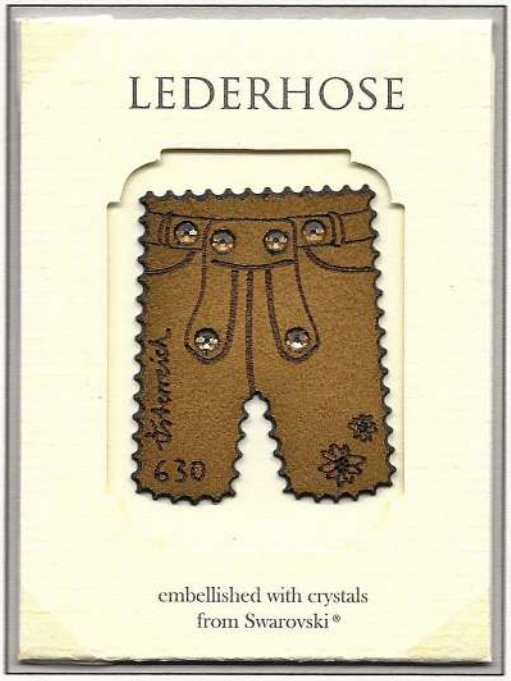

Postzegel in echt leder (Oostenrijk-2015)

Lederhose

Postkaart (Zwitserland - 1903) – niet gesplitst - lithografisch

Bergschoen met edelweiss borduursel

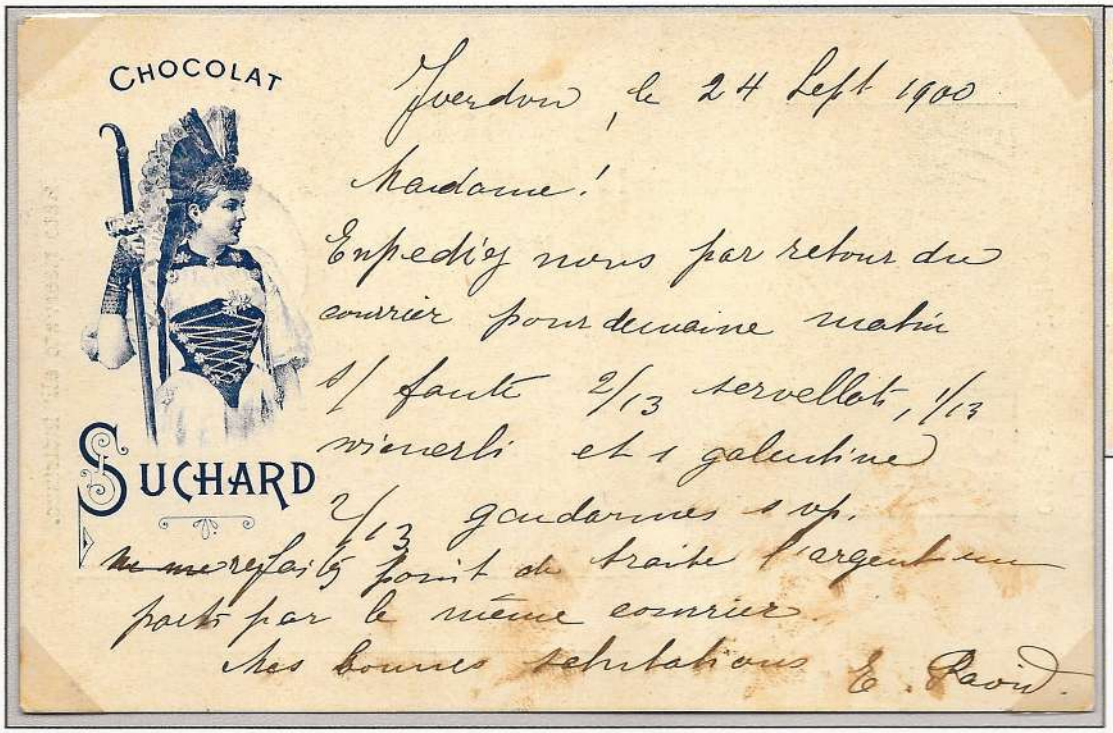

Suchard privaat postwaardestuk verkocht aan verlaagd tarief (Zwitserland - 1900)

Dame in klederdracht

Rattachement de la Savoie – Dame in klederdracht

Het bloemetje, als versiering aangebracht op traditionele klederdracht, gedragen als een 'medaille van trots'. Ze verschenen in de folkloristische kleren vanaf 1890.

Oostenrijk - 2005

knoop

Voorheen was het niet gebruikelijk en is er geen kledij geconserveerd en bekend.

Foto Adolf Jakisch (Wenen-1905)

Dame uit Wenen in klederdracht

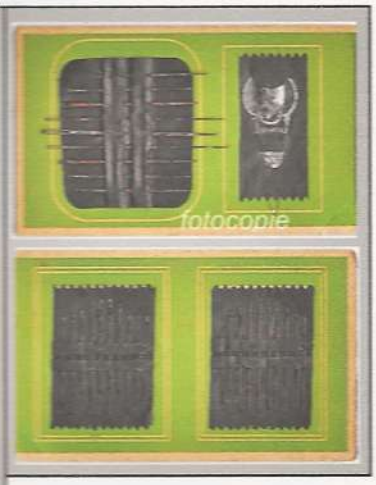

Volledige naaldmapset (Duitsland - 1920-30) Diendl Nadelmappe Dosco
Dame in klederdracht

Na de kledij kregen ook de toebehoren en toeleveranciers het idee de mysterieuze edelweiss te gebruiken als hun logo en er zich mee te associëren.

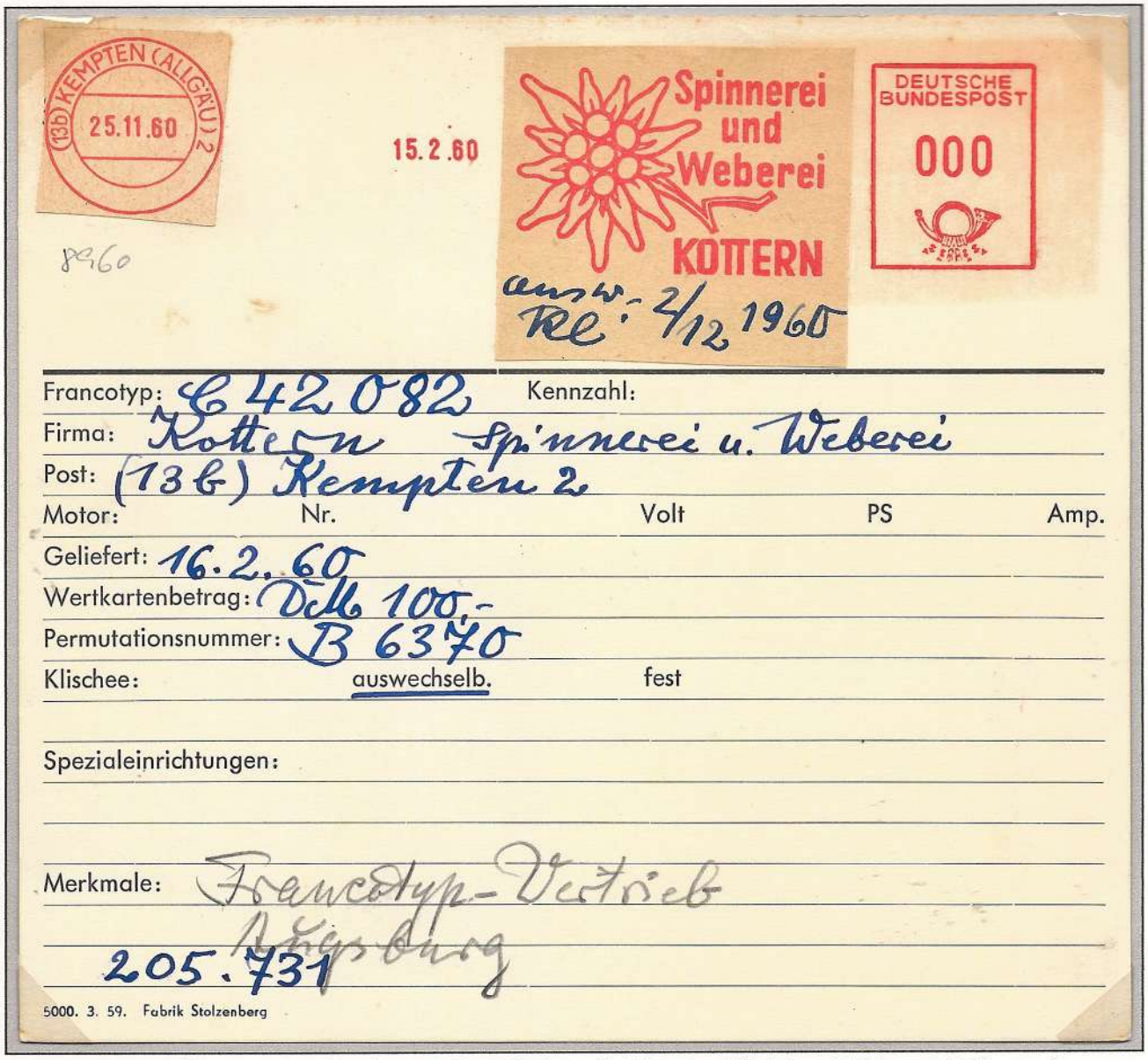

Steekkaart van een frankeermachine afgeleverd in Kempten (Allgäu) op 16 februari 1960 voor de firma Kottern, een spinnerij en weverij.

Edelweiss logo eigen aan de regio.

gecensureerde brief via luchtpost (Italië – 1942) edelweiss als zilver sieraad hangertje

Het bloempje zelf is buitengewoon mooi en heeft een delicaat uiterlijk en straal zuiverheid uit. Dit maakt het een geliefd onderwerp in kunst, sieraden, en decoratieve objecten.

postwaardestukkenboekje (Zwitserland - 1913, serie 12) versiert met jugendstil edelweiss

model Francotyp "A9000" (Nederland - 1974)

Het lijkt logisch dat een sportevenement zich koppelt aan de plaats van het evenement en aldaar culturele elementen. Beieren, Zwitserland en Oostenrijk zullen daarom snel de edelweiss als merk of logo opnemen. Ook de lokale betekenis, esthetische waarde en symboliek, waardoor het een passend en veelzeggend symbool voor elk prestigieuze sportevenement.

Olympische Winterspelen-badge van Winterspelen 1936 die plaats vond in Garmisch – Partenkirchen. Op de voorkant staat een edelweiss met een swastika in het midden bovenaan en de vijf Olympische ringen eronder. De achterkant is maker gemarkeerd met 'Annetsberger' Munchen.

gepersonaliseerde postzegel (Oostenrijk - 2014)

Salzburg 2014 merk koos logo edelweiss voor kandidatuur voor de Olympische winterspelen van 2014. Zij werden uiteindelijk niet weerhouden, ten nadele van Sotsji in Rusland.

Postkaart gefrankeerd op bestelling ►
(Munchen, Beieren – 1908)

Vrijtijd- en kunsttentoonstelling, waar wandelsport en bergbeklimmen als sport en vrijetijdsactiviteit werd gepromoot (edelweiss in logo)

Postkaart gefrankeerd op bestelling (Munchen, Beieren – 1912)

Enkele berghutten uit de omgeving van Munchen met de edelweiss als logo.

De edelweiss wordt symbolisch gekoppeld aan allerlei toeristische plaatsen, evenementen en objecten en heeft dan ook een grote toeristische aantrekkingskracht. Maar in de streek Beieren (Bayern) heeft het toch grenzeloze proporties, je komt ze op elke hoek tegen. Bijvoorbeeld een private bierbrouwerij in de nabijheid van Berchtsgaden siert zijn kroonkurken met een edelweiss.

Kroonkurk Alpenstoff; particuliere alpenbrouwerij BÜRGERBRÄU Bad Reichenhall, Beieren ▶

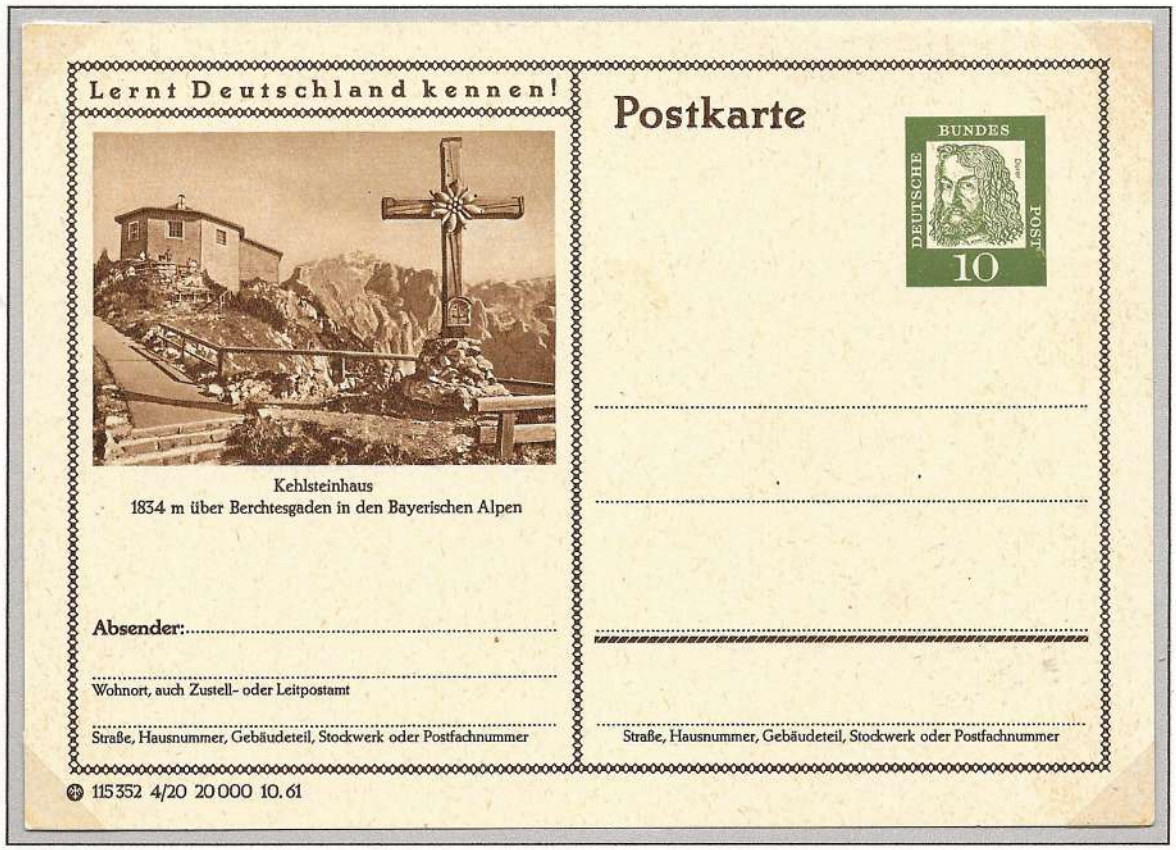

een edelweiss siert een 'houten kruis' dat op een nabije bergtop staat op de toeristische plek Kehlsteinhaus te Berchtsgaden, één van de verlofresidenties van Adolf Hitler.

▲ Specimen

▲ bedrukking achterzijde

de oude munten van Oostenrijk afgebeeld, waaronder de 1 schilling met de edelweiss (helemaal rechts).

1 schilling 2 eurocent
(Oostenrijk – 1968 & 2002)
centraal edelweiss

Via hun betaalmiddelen geven ze hun culturele betekenis en traditie door.

5 Fr (Zwitserland - 2010)
links edelweiss

Blokje reproductie Vreneli met gecertifieerd gold vervaardigd (Zwitserland - 2013)

De Zwitserse 20 fr Vreneli-goudmunt is de enige gouden munt van betekenis die door de Zwitserse overheid is geproduceerd. Ontworpen door Fritz Landry van Neuchâtel in de 19e eeuw. Elke Vreneli bevat ongeveer 5,8 gram goud. De gouden Vreneli dankt zijn naam aan Verena, dit is de vrouwelijke personificatie van vrijheid. Het gezicht van Verena zien we terug op de voorzijde van de munt met rond haar hals een ketting van edelweiss.

Munt uit Kirchistan met een edelweiss. Vermelding van "AKMADAI LEONTO-PODIUM". Deze zilveren munten uitgegeven ter gelegenheid van het 'jaar van de bergen'.

Het wordt vaak gebruikt als een eerbetoon aan de natuurlijke schoonheid en de uitdagende omgeving van de bergachtige regio's waar het bloempje groeit.

De nieuwe (alsook de oude) Roemeense bankbiljetten van 50(.000) lei met centraal een edelweiss.

◄ *echo-kaart (Japan, regio Hokkaido – 1982) beperkte oplage.*

De sponsor is beroemde witte chocolademaker "Rokkatei" uit Hokkaido, witte chocolade gemaakt van Obihiro's melk. Gebruikmakende van het Edelweiss om de omslag van de chocolade te versieren.

Chocolade munt fabrikant Goldkenn (Zwitserland)
5 FR links edelweiss

De Goldkenn chocolade gekend voor hun Gold Collection, gemaakt met de beste Zwitserse melkchocolade met een scala aan smaken en creaties, oa. Goudenmunten; melkchoclade met een goudkleurige zilverpapier in de vorm van een zwitserse munt

Het Belgische chocoladebedrijf Victorie gaf een bepaalde succesvolle productie waarbij chocoladereep gevuld met pistache de naam edelweiss.

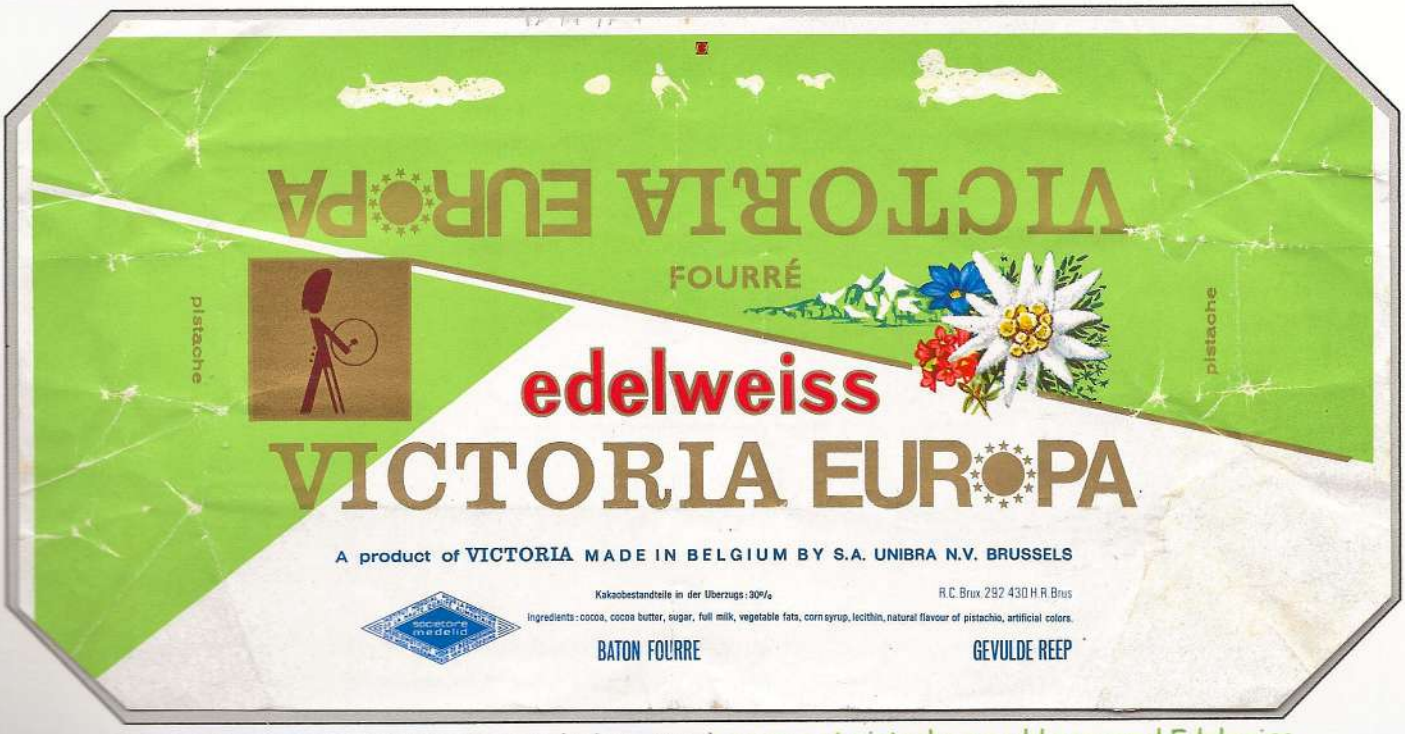

Chocoladereepomslag fabrikant Victoria (België - 1960) reep met pistache gevuld genoemd Edelweiss

Model Francotyp "C" (Duitsland – 1938)

W&R staat voor Wolf und Ruhland

W&R staat voor Wolf und Ruhland, de namen van hun stichters, een sigarenfabriek (die vandaag nog steeds bestaat) uit Zuid-Duitsland in de buurt van Munchen. Zoals vele Zuid-Duitse bedrijven heeft dit bedrijf eveneens een Edelweiss in zijn logo, verwijzend naar de regio. Op hun website stellen ze eveneens en ik citeer: 'Het firmalogo "Edelweiss" staat nog steeds voor kwalitatieve handenarbeid!'.

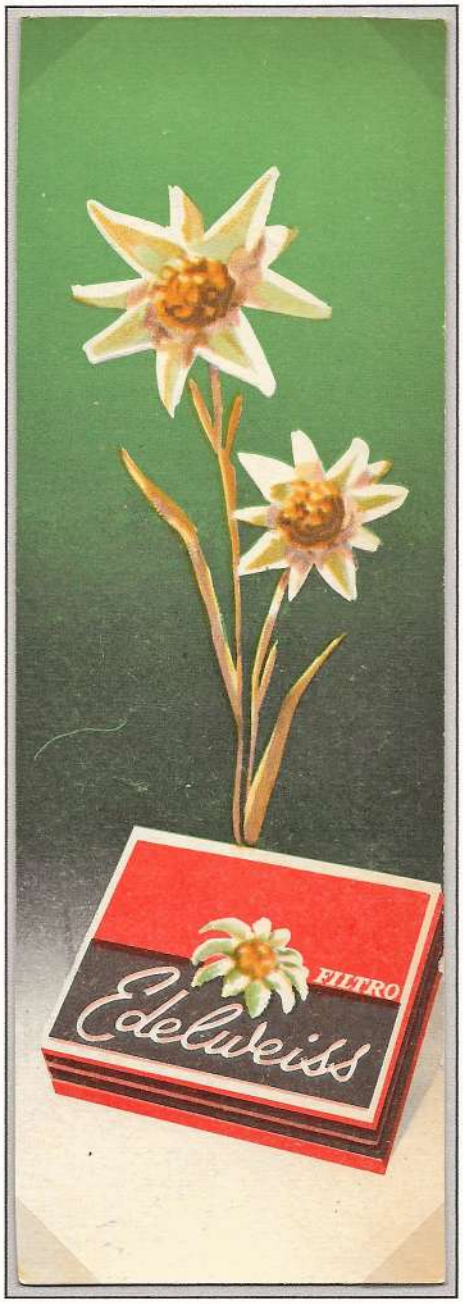

Merk Edelweiss Filtro (Italië – 1960) ►
20 stuks met filter in scharnierende doos
met cellofaan; Producer: Staatsmonopolie in Italië

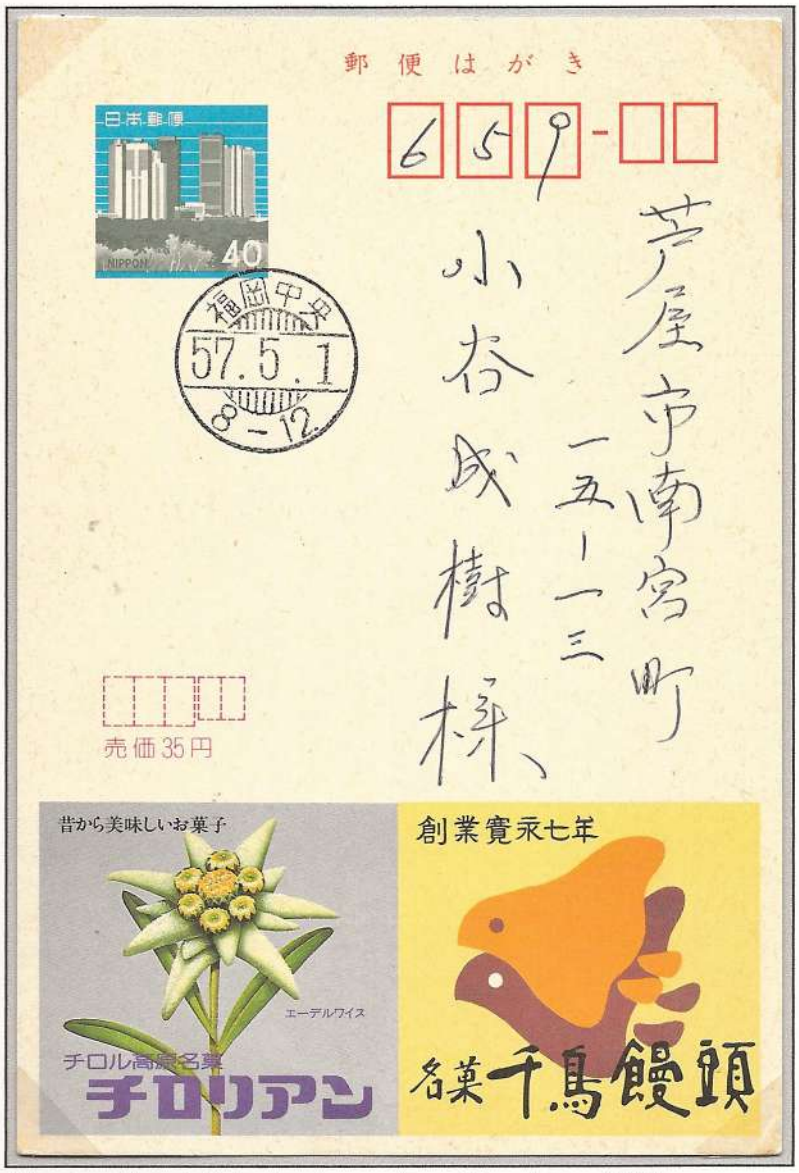

Echo-kaart (regio Fukuoka, Japan - beperkte oplage – 1982)

De sponsor is het voedingsbedrijf Chidori-ya (vette opdruk), die één van hun koekjesproducten "Tirolian" noemt. Zij gebruiken het edelweiss om hun product te linken met de regio Tirol in Oostenrijk.